

نقشه مهندسی فرهنگی کشور

برش استان ایلام

۱۴۰۶-۱۴۰۲

سورای فرهنگ عمومی استان ایلام

سورای برنامه ریزی و توسعه استان ایلام

۱۴۰۲

فرهنگ و مهندسی فرهنگی در کلام امام و رهبری

*امام خمینی (ره)

بزرگ ترین تحولی که باید بشود در فرهنگ باید بشود؛ برای این که بزرگ ترین مؤسسه ای است که ملت را یا به تباهی می کشاند، یا به اوج عظمت و قدرت می رساند.

صحیفه امام، ج ۷، ص ۴۷۳

بی شک بالاترین و والاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دخالت اساسی دارد فرهنگ آن جامعه است. اساساً فرهنگ هر جامعه هویت و موجودیت آن جامعه را تشکیل می دهد، و با انحراف فرهنگ، هر چند جامعه در بعدهای اقتصادی، سیاسی، صنعتی و نظامی قدرتمند و قوی باشد ولی پوچ، پوک و میان تهی است.

صحیفه امام، ج ۱۵، ص ۲۴۳

فرهنگ اساس ملت است، اساس ملیت یک ملت است، اساس استقلال یک ملت است.

صحیفه امام، ج ۷، ص ۵۷

*مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

فرهنگ یعنی باورهای مردم، ایمان مردم، عادات مردم، آن چیزهایی که مردم در زندگی روزمره با آن سر و کار دائمی دارند و الهامبخش مردم در حرکات و اعمال آنها است؛ فرهنگ این است؛ این پس خیلی اهمیت دارد. مثلاً در حوزه اجتماعی، قانون گرایی — که مردم به قانون احترام بگذارند — یک فرهنگ است؛ تعاون اجتماعی یک فرهنگ است؛ تشکیل خانواده و ازدواج یک فرهنگ است؛ تعداد فرزندان یک فرهنگ است.

۱۳۹۳/۱/۱

اصلاح فرهنگ عمومی، از همه ی کارها مهمتر است؛ چون این کار، محور همه ی کارهای دیگر است.

۱۳۷۴/۴/۱۹

یکی از سندهای بالادستی مورد نیاز کشور، تدوین نقشه مهندسی فرهنگی است که باید در آن، ضمن ترسیم وضع مطلوب، نیازها نیز دیده شود.

۱۳۹۰/۳/۲۳

یک نقشه ی مهندسی فرهنگی لازم است. ما وضع فرهنگی مطلوب کشور را تصویر کنیم و اجزاء متشکل آن را در مقابل خودمان ترسیم کنیم، بعد ببینیم کجاها اولویت دارد، کجاها احتیاج به مراقبت بیشتر دارد؛ به آنجائهایی که در این مدت مغفول غنه باقی مانده، برسیم و مسئله را دنبال کنیم؛ یک جاهائی سرمایه گذاری بیشتری لازم دارد، به اینها توجه کنیم. این، مهندسی فرهنگی است؛ که خب، کار سختی است؛ از نقشه ی جامع علمی سخت تر است.

۱۳۹۰/۳/۲۳

فهرست مطالب

فهرست	صفحه
مقدمه	
پیشگفتار	
فصل اول: کلیات	
فصل دوم: مسائل اساسی فرهنگی استان	
فصل سوم: اقدامات ملی	
فصل چهارم: اهداف و اقدامات استانی	
فصل پنجم: برنامه و فعالیت های دستگاهی	
فصل ششم: نگاشت نهادی	
فصل هفتم: الزامات اجرایی و نظارت	

الله‌نور کریمی تبار

نماینده ولی فقیه و رییس شورای
فرهنگ عمومی استان ایلام

حسن بهرام‌نیا

استاندار و رییس شورای برنامه ریزی
و توسعه استان ایلام

فصل اول (کلیات)

ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور در جلسه هشتم، مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳ به پیشنهاد دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی به استناد بندهای الف و ج بخش دوم فصل هفتم نقشه مهندسی فرهنگی کشور (مصوب جلسه ۷۴۸ مورخ ۲۷/۳/۱۳۹۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی) و به منظور اجرایی شدن نقشه در استان‌ها، آیین‌نامه برش استانی نقشه را تصویب کرد.

براساس بند ج، فصل هفتم نقشه مهندسی فرهنگی کشور، هماهنگی تحقق نقشه مهندسی فرهنگی در استان‌ها بر عهده "ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی استان" خواهد بود که به اختصار "ستاد استان" نامیده می‌شود. همچنین مطابق بند الف، ماده پنج آیین‌نامه "تدوین و اجرای برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور" مسئولیت تدوین برش استانی نقشه بر عهده شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان نهاده شده است.

مجموعه حاضر شامل تعاریف و اجزای برش استانی از قبیل مسائل اساسی اولویت‌دار فرهنگی استان، اقدامات ملی اولویت‌دار مرتبط با مسائل استان، اقدامات استانی اولویت‌دار و فهرست برنامه‌ها و فعالیت‌های متناسب با اقدامات استانی است که به شرح ذیل می‌آید:

الف) نقشه: نقشه مهندسی فرهنگی کشور

ب) مساله اساسی فرهنگی استان: منتخبی از مسائل فرهنگی استان است که بیشترین اشتراک نظر و استنادات علمی و استانی در ارتباط با ریشه‌ای بودن و اولویت حل آن مساله در شورای فرهنگ وجود دارد. این مساله اصلی، می‌بایست جامعیتی از مسائل کوچکتر و مشابه داشته باشد تا در صورت انتخاب آن و تعیین راه حل‌های مربوط، سایر مسائل زیر مجموعه را نیز پوشش دهد.

پ) اقدامات ملی: اقدامات ملی نقشه

ت) اهداف: به منظور تشریح اجمالی اقدامات ملی نقشه بیان می‌شود به طوری که قصد و غرض اصلی اقدام ملی را به صورت کوتاه و خلاصه نشان دهند.

ث) اقدام استانی: آن دسته از اقدامات اولویت‌دار قابل اجرا در استان است که برای تحقق اقدامات ملی منتخب برگزیده شده و می‌توانند چند فعالیت اجرایی را در بر گیرند.

ج) برنامه: مجموعه‌ای از خروجی‌هاست که برای تحقق سیاست‌ها و اقدامات اجرایی برگرفته از شرح وظایف مصوب دستگاه‌های اجرایی و با وظایف محوله در اسناد فرادستی تبیین می‌شود.

چ) فعالیت: یک سلسله اقدامات مشخص که برای تولید کالا یا ارائه خدمت در جهت نیل به هدف معین که در چارچوب برنامه انجام می‌شود.

ح) برش استانی نقشه: برنامه عملیاتی نقشه در سطح استان است که طبق ساختار و فرایند مذکور در این آیین‌نامه از ترجمه و تفسیر «اقدامات ملی قابل پیگیری و اجرای نقشه در استان» به برنامه و فعالیت‌ها، با توجه به اسناد، اقتضات، ظرفیت‌ها و مسائل استان، تهیه و اجرا می‌شود.

خ) شورای عالی: شورای عالی انقلاب فرهنگی

د) دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی

ذ) شورای فرهنگ عمومی: شورای فرهنگ عمومی کشور

ر) شورای فرهنگ: شورای فرهنگ عمومی استان که ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی در استان (ستاد استان) است.

ز) شورای برنامه‌ریزی: شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

س) کارگروه: کارگروه اجتماعی، فرهنگی، سلامت، زنان و خانواده شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

۲) مفاهیم اولیه:

۲-۱- فرهنگ و تعاریف آن

از فرهنگ تعاریف بسیاری به عمل آمده است. در برخی از متون عنوان شده است که تاکنون بیش از ۴۰۰ تعریف از فرهنگ به عمل آمده است. در دایره‌المعارف بریتانیکا تا سال ۱۹۵۲ بیش از یکصد و شصت و چهار تعریف از فرهنگ به عمل آمده است. کروبر در کتاب خود به ۳۰۰ تعریف از فرهنگ اشاره می‌نماید. این گستردگی تعریف، حکایت از غنای مفهوم دارد، به گونه‌ای که شاید بتوان تعداد تعاریف فرهنگ را به تعداد جوامع بشری ارزیابی نمود و این تعدد تعاریف نشان از تعدد فرهنگی جوامع مختلف دارد.

واژه‌ی فرهنگ از دو جزء "فر" و "هنگ" تشکیل شده است. "فر" به معنی نیروی معنوی، شکوه، عظمت، جلال، و درخشندگی است. علاوه بر این "فر" پیشوند است که در این صورت به جای معنی جلو، بالا و پیش می‌نشیند. در اینجا "فر" در معنی پیشوند به کار برده می‌شود. "هنگ" از ریشه اوستائی تنگا^۱ به معنی کشیدن، سنگینی، وزن، گروه و وقار می‌باشد. معنی ترکیبی این دو واژه بیرون کشیدن و بالا کشیدن است که منظور از آن بیرون کشیدن مجموع دانستنی‌ها و نیروها و استعدادهای نهفته‌ی افراد یک ملت برای پربار کردن پدیده‌ها و خلاقیت‌های ناشناخته‌ی آدمی است. (محمودی بختیاری، ۱۳۶۸: ۳۰)

در لغت عرب، فرهنگ با کلمه «الثقافه» بیان می‌شود و به معنای پیروزی، تیزهوشی و مهارت بوده؛ سپس به معنای استعداد فراگیری علوم و صنایع و ادبیات به کار رفته است. (جعفری، ۱۳۷۳: ۱۵) در زبان انگلیسی

^۱ - Thanga

واژه‌ی فرهنگ، برگرفته از واژه کولتوراً است که در اوایل دوران مدرن حضور چشمگیری در بسیاری از زبان‌های اروپایی پیدا کرد. فرهنگ به صورت اسم مستقل، نخست در زبان‌های انگلیسی و فرانسوی نمایان شد، در اواخر سده‌ی هجدهم به عنوان یک واژه‌ی فرانسوی وارد زبان آلمانی شد و ابتدا به صورت کالچر^۳ و سپس به صورت «Kultur» نوشته و تلفظ شده است (تامپسون، ۱۳۷۸: ۱۵۴)

اندیشمندان علوم مختلف از فرهنگ تعاریف گوناگونی به عمل آورده‌اند. در سده‌ی بیستم میلادی «فرهنگ» به عنوان یک مفهوم محوری و کلیدی در انسان‌شناسی به کار رفت که همه‌ی پدیده‌های انسانی را دربر می‌گرفت و صرفاً نتیجه‌ی امور ژنتیکی به حساب نمی‌آمد. اصطلاح «فرهنگ» به‌ویژه در انسان‌شناسی آمریکایی دارای دو معنی بود:

۱- ظرفیت و گنجایش تکامل‌یافته‌ی بشر برای دسته‌بندی و بیان تجربیات به واسطه‌ی نمادها و کنش پندارمآبانه و نوآورانه

۲- راه‌های مشخصی که مردم براساس آن در نقاط مختلف جهان زیسته و تجربیات خود را به شیوه‌های گوناگون بیان می‌کنند و به شکلی خلاقانه دست به کنش می‌زنند. پس از جنگ جهانی دوم این اصطلاح با معانی مختلف از اهمیت بیشتری در دیگر رشته‌ها و حوزه‌های علمی مثل جامعه‌شناسی، مطالعات فرهنگی، روان‌شناسی سازمانی و علوم مدیریتی برخوردار شد. (Donald, 1971: 6). در میان اندشمندان ایرانی مرتضی مطهری معتقد است که هر ملتی فرهنگ خاص خود را دارد و فرهنگ هر ملتی همان روح آن ملت است و هر ملتی مادامی که فرهنگش باقی باشد؛ باقی است و اگر فرهنگش از بین رفته، آن ملت دیگر از بین رفته است و این است که می‌گویند: برای اینکه ملتی را از بین ببرند اول فرهنگش را از او می‌گیرند، فرهنگش را که از او بگیرند، روحش را از او گرفته‌اند، وقتی روحش را از او بگیرند، دیگر او مرده است، یک لاشه بیشتر نیست و دیگر نمی‌تواند باقی بماند. (مطهری، ۱۳۶۹: ۴۵) محمدتقی جعفری نیز فرهنگ را عبارت از کیفیت یا شیوه بایسته یا شایسته برای آن دسته از فعالیت‌های حیات مادی و معنوی انسان‌ها می‌داند که مستند به طرز تعقل سلیم و احساسات تصعید شده آنان در حیات معقول تکاملی است. (جعفری، ۱۳۷۹: ۱۰)

در این بین شاید بتوان تعریف ادوارد تایلر^۴ از فرهنگ را کامل‌ترین تعریف دانست که از این اصطلاح به عمل آمده است. تایلر فرهنگ یا تمدن را کلیت درهم تافتته‌ای می‌داند که شامل: دانش، دین، هنر، قانون،

^۲ - Cultura

^۳ - Culture

^۴ -E.Tylor

اخلاقیات، آداب و رسوم و هرگونه توانایی و عادت می‌شود که آدمی به عنوان عضوی از جامعه به دست می‌آورد. (روح الامینی، ۱۳۷۹: ۱۷)

۲-۲- انواع و سطوح مختلف فرهنگ

اندیشمندان مختلف به فراخور نظام فکری خویش فرهنگ را به گونه‌های مختلف دسته‌بندی نموده و به انواع مختلف تقسیم کرده‌اند. در یک دسته‌بندی کلی فرهنگ را به مادی و معنوی تقسیم شده است. در این تقسیم‌بندی مراد از فرهنگ مادی ابزارها و اشیائی است که انسان آنها را ساخته، و به دیگران به ارث رسیده است. انسان‌شناسان از آغاز مطالعات خود اصول فنی و ابزار را به 'فرهنگ مادی' نامگذاری کرده‌اند، و الگوها و نوع کلی اشیاء و ابزارها را جزء این مقوله^۵ فرهنگی به حساب می‌آورند. به طور کلی فرهنگ مادی " شامل اشیاء قابل لمس می‌باشد. مانند مسکن، وسایل زندگی، وسایل و ابزار و ادوات هواپیما، اتومبیل، ماشین‌آلات و.. (وثوقی، ۱۳۷۵: ۵۰) در همین دیدگاه فرهنگ معنوی هر آنچه را که مادی و قابل لمس نباشد در زمره فرهنگ معنوی به حساب می‌آید مانند هنر، زبان، ادبیات، فلسفه‌ی سیاست، افکار و عقاید، نحوه‌ی فکر و استدلال، قوانین و علوم. (همان) همین عناصر فرهنگ معنوی هستند که سبب برقراری و انتظام روابط اجتماعی می‌شود. عناصر فرهنگ معنوی، در همه‌ی جوامع یکسان نیستند. این اختلاف، سبب پیچیدگی در مطالعات انسان‌شناسی شده است، زیرا رفتاری که در جامعه‌ای جزء فرهنگ معنوی به حساب آمده و جزء ارزش‌های اخلاقی محسوب می‌گردند، با همان الگوی رفتاری در جامعه‌ی دیگر متضاد است. و سبب اختلاف فرهنگ جوامع شده و باعث شده که هر فرهنگی نگاهی درون فرهنگی به جامعه‌ی خود داشته باشد.

فرهنگ را نیز می‌توان به فرهنگ عام، فرهنگ خاص و خرده‌فرهنگ تقسیم نمود. فرهنگ عام شامل مجموعه‌ای از ویژگی‌های اساسی جامعه‌ی انسانی شده که آن را از اجتماعات حیوانی جدا می‌سازد. مانند تکلم، تفکر یا اندیشه‌ورزی، ابزارسازی، اجتماعی زیستن، خانواده، دولت، اعتقادات دینی، نهادها و سازمان‌ها و... . این عناصر در تمامی جوامع بشری اعم از تطوریافته و نیافته وجود دارند. عناصر فرهنگ عام میراث زندگی اجتماعی نوع بشر است که در تمامی جوامع وجود دارند. اما فرهنگ خاص، اختصاص به محدوده‌ی جغرافیایی و ایدئولوژیکی خاصی دارد. مانند فرهنگ ایرانی، فرهنگ اسلامی، فرهنگ تشیع، فرهنگ آفریقایی و... که در محدوده‌ی جغرافیایی خاصی هستند. خرده‌فرهنگ نیز شامل فرهنگ‌های قومی، قبیله‌ای، طایفه‌ای، زبانی، اقلیت‌های مذهبی، گروه‌های شغلی، طبقات و اقشار مختلف موجود در یک کشور می‌شود. البته مفهوم خرده‌فرهنگ شامل موارد دیگری چون خرده‌فرهنگ پول‌دارها، خرده‌فرهنگ خلاف‌کاران، خرده‌فرهنگ

جوانان و... نیز می‌شود. به عنوان مثال مردم استان ایلام از لحاظ نحوه‌ی پوشش، گویش، آداب و رسوم، شیوه‌ی مهمان‌نوازی، ازدواج، عزا و ... با مردم استان‌های خوزستان و اصفهان متمایز بوده که آن را خرده-فرهنگ کردی ایلامی می‌نامند که بخشی از فرهنگ بزرگ ایرانی است.

اما برای فرهنگ هم می‌توان سطوح مختلفی را تعریف نمود. به این گونه می‌توان از فرهنگ سیاسی-فرهنگ اقتصادی - فرهنگ اجتماعی و فرهنگ فرهنگی نام برد. هر یک از سطوح فوق، نظامی از موضوعات فرهنگی را ایجاد می‌کند که خود به تخصصی و عمومی قابل تقسیم است. مثلاً پذیرش اجتماعی دموکراسی، انتخابات، مدیریت، شایسته‌سالاری، نظام پارلمانی و ... در فرهنگ سیاسی عمومی بایستی نظام‌مند گردیده، ارزش کمی و کیفی آن در مهندسی فرهنگی تعیین گردد. چنانچه در فرهنگ سیاسی تخصصی، مشروعیت و معقولیت تئوریک، اصل دموکراسی، ولایت فقیه، رأی اکثریت، از جمله محورهای و موضوعات مربوط به آن حوزه می‌باشد (رک به: اینگلهارت، ۱۳۷۳: ۱۶-۱۵). در فرهنگ عمومی اقتصادی نیز، پذیرش بانک، ساختار اقتصادی، بهره‌وری صحیح، ربا، قرض‌الحسنه، مصرف‌گرایی، مدگرایی، اسراف، تبذیر و... از جمله موضوعات قابل طرح در فرهنگ عام اقتصاد بوده به نحوی که طبقه‌بندی و نظام‌مندی موجب تسریع اصلاحات فرهنگی در بخش اقتصاد می‌گردد. در فرهنگ تخصصی اقتصاد، ماهیت پول، نظام بانکی، عرضه و تقاضا، تورم، مدل‌های اقتصادی، موضوعات مربوط به فرهنگ تخصصی حوزه اقتصاد می‌باشد. اما مواردی چون خودکشی، اعتیاد، طایفه‌گرایی، سرقت، روابط نامشروع و... هرکدام آسیبی اجتماعی محسوب شده که از فرهنگ جامعه متاثرند. برخی از موارد نیز خاص نظام فرهنگی هستند از جمله این موارد می‌توان به تحقیق و پژوهش، مطالعه، خرافه‌گرایی، مراکز فرهنگی، فرهنگ ترافیک و... اشاره کرد.

از آن جایی که هر پدیده، مساله و آسیب فرهنگی و اجتماعی تک‌علتی نبوده و متاثر از سایر عوامل دیگر است، بنابراین نمی‌توان این موارد را به طور مطلق خاص یک حوزه‌ی مشخص دانست و آن را در حیطه‌ی فعالیت یک خرده‌نظام جای داد.

۲-۳- مفاهیم مرتبط با فرهنگ

۲-۳-۱- توسعه‌ی فرهنگی

از دید سازمان بین‌المللی و فرهنگی یونسکو، توسعه فرهنگی پیش‌نیاز توسعه‌یافتگی در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی اقتصادی و غیره می‌باشد. بنابراین توسعه فرهنگی فرآیندی است که در طی آن تغییراتی در حوزه‌های ادراکی، شناختی، ارزشی و گرایشی انسان‌ها بوجود می‌آید. به عبارتی، حاصل فرایند توسعه فرهنگی،

کنار گذاشتن هنجارهای نادرست قبلی و جایگزینی آن با تفکری است که در آن اجتماع، محور تفکر، انسان قرار گرفته و هدف رسیدن به نگرشی نو و دانایی محور نسبت به تمام مسائل جامعه است .

پیشرفت فرهنگی به این معناست که انسان‌ها تا چه اندازه توانسته‌اند برای ارضای نیازهایشان به راه‌های مناسب بیندیشند و ابزار مناسب ابداع نمایند، و این در واقع به معنی پیشرفت فکری است، یعنی هر چه که یک جامعه و اعضایش قدرت تفکر و علم بیشتری داشته باشند، بهتر می‌توانند به اهدافشان دست یابند، بنابراین پیشرفت فرهنگی در درجه اول به معنی پیشرفت فکری است، پیشرفت فکری خود به این معنا است که یک شخص تا چه اندازه می‌تواند در زنجیره روابط علی پیش برود و به تعداد بیشتری از عوامل و روابط بین آنها بیندیشد. این افزایش آگاهی همان چیزی است که الوین تافلر قبلاً از آن بعنوان مشخصه قرن ۲۱ یاد کرده بود. این رشد آگاهی می‌تواند ما را در مقابل پذیرش یا عدم پذیرش مسائل در جامعه مسئول سازد تا با احتیاط و تامل و تحقیق بیشتر موضع‌گیری نماییم.

توسعه فرهنگی مدعی است ابتدا باید ساختار ذهنی شهروندان مدعی توسعه به سمتی هدایت شود که از آن به اصلاح تفکرات فردی و جمعی یاد می‌شود. اینکه ما سلیق شخصی خویش را فراموش کرده و به مصالح جمعی آینده نگر جامعه خود بیندیشیم. و تلاش کنیم رسالت خود را در این عرصه به انجام برسانیم. برای دستیابی به توسعه‌ی فرهنگی، شرایط و ابزارهای خاصی در جامعه باید مهیا گردد تا جامعه بتواند به توسعه دست یابد. یکی از موارد مورد نیاز برای رسیدن به توسعه‌ی فرهنگی، مهندسی فرهنگی است.

۲-۳-۲- مهندسی فرهنگی

واژه مهندسی فرهنگی اساساً با توجه به حوزه و گستره شمول از مهندسی فرهنگ متفاوت می‌گردد. زیرا اساساً مهندسی فرهنگ، موضوعاً به خود فرهنگ به عنوان بعدی از سه بعد سیاست، فرهنگ، اقتصاد می‌پردازد. مهندسی آن نیز به عوامل، عناصر و متغیر درونی و بیرونی خود فرهنگ معطوف است. در مهندسی فرهنگ، کلمه مهندسی به فرهنگ اضافه شده است، عبارت ترکیب مضاف‌الیه پدید آمده است. مهندسی را به هر معنایی تفسیر کنیم منظور این است که خود مقوله فرهنگ باید هندسی‌پذیر باشد و اندازه مطلوب ما را بگیرد. بنابراین مهندسی فرهنگ مبتنی بر یک سلسله مبانی نظری در مقوله فرهنگ یک کار فکری و تدبیر وسیعی را می‌طلبد (صادقی رشاد، ۱۳۸۵) در مهندسی فرهنگی نیز مهندسی، به معنای ارائه هندسه و شکل و طرح کلی یک حرکت کلان فرهنگی است تا به واسطه این طرح و نقشه حرکت و چشم‌انداز و دور نمای روشنی از زمینه‌ها و بسترهای حرکت و از ظرفیت و توان زیرساخت‌ها و ساختارهای فرهنگی حاصل گردد. به عبارت دیگر مهندسی فرهنگی یعنی مهندسی کردن، مدیریت کردن، سامان بخشیدن، جهت دادن

و اندازه کردن از نوع فرهنگی، با معیارهای فرهنگی و در قالب فرهنگی، از زاویه فرهنگ و متعلق دینی نیامده، متعلق چه چیزی را مهندسی فرهنگی کنیم در این عبارت نیامده است (همان) مهندسی فرهنگی رویکردی به برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه فرهنگی است که با توجه به طبیعت متغیر فرهنگ، به طراحی راهبردهای عملی برای حل مسایل و مشکلات ناشی از تعامل فرهنگ و توسعه می‌پردازد. مهندسی فرهنگی به بیان دیگر به نظام‌ها، فرآیندها، جایگزین‌ها و فرمول‌بندی‌های مرتبط با پاسخ‌های خلاقانه به چالش‌های توسعه نهادهای فرهنگی و تشویق مردم به مشارکت در حیات فرهنگی جامعه می‌پردازد (مزروعی، ۱۹۷۲) به طور کلی مهندسی فرهنگی را می‌توان حرکت برنامه‌ریزی و حساب شده، از وضعیت نامطلوب فرهنگی موجود به سمت وضعیت مطلوب و آرمانی. از لوازم این مهندسی، رصد فرهنگی است.

۲-۳-۳- رصد فرهنگی

اولین گام برای مهندسی فرهنگی رصد فرهنگی است. در رصد فرهنگی، وضعیت فرهنگی یک کشور، منطقه، نهاد، سازمان، مکتب و... با یک نگاه عینیت‌گرا بررسی می‌گردد؛ این بررسی هم در سطح فرهنگ عمومی و هم در سطح خرده‌فرهنگ‌های موجود در جامعه و با کالبدشکافی فرهنگی جامعه شناخت عمیق از فضای فرهنگی کشور به عمل می‌آید؛ به عبارتی دیگر در رصد فرهنگی فضای فرهنگی دیده‌بانی می‌گردد. به معنایی دیگر رصد فرهنگی نوعی مساله‌یابی و مساله‌سنجی فرهنگی است؛ که باید در سطوح مختلف، به لحاظ مقاطع زمانی گذشته، حال و آینده بررسی گردد. (کی‌نژاد، ۱۳۸۵) به طور کلی رصد فرهنگی عبارت است از تحلیل و بررسی ارزش‌ها، نگرش‌ها، هنجارها و رفتارهای موجود در جامعه، سطح فرهنگ ملی و عمومی و خرده فرهنگ‌ها می‌باشد که برای مساله‌شناسی فرهنگی و پایش جریان‌های فرهنگی تولید شده در حوزه‌های مختلف جامعه اعم از فرهنگ دینی، فرهنگ سیاسی، فرهنگ اقتصادی، فرهنگ مدنی و فرهنگ علمی انجام می‌گیرد و هدف آن آینده‌نگری فرهنگی و شناسایی به موقع جریان‌ها و مسائل فرهنگی و ارائه راهبردهای مواجهه صحیح با آنها می‌باشد. (نگاهداری، ۱۳۹۱: ۱)

۲-۳-۴- جریان فرهنگی

اگر جریان را روند شکل‌گیری یک ایده، نظر، نهاد، جمعیت با در نظر گرفتن میزان تاثیرگذاری آن در حوزه‌های مختلف فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی تعریف کنیم آن‌گاه جریان‌شناسی را باید "شناخت مبانی، خاستگاه فکری، سیاسی و اعتقادی دسته‌ای از افراد، گروه‌ها، احزاب، نهادها، مکاتب و ایدئولوژی‌ها دانست که دارای دیدگاه‌ها، جهت‌گیری‌ها، مواضع و رفتارهای مشابه و نزدیک به هم ارزیابی نمود. (شعبانی-

سارویی، ۱۳۸۹: ۲۵) مهم‌ترین کارکرد جریان‌ها، شکل‌دهی به افکار عمومی، آموزش، تربیت، هدایت نیروها، ایجاد ایده‌ها و اندیشه‌های جدید و تولید گفتمان‌های نوین در زیست اجتماعی جامعه و بالاخره تغییر و شکاف در میان نسل‌ها و جوامع می‌باشد. (همان: ۳۶) بر همین اساس اگر این جریان در حوزه‌ی فرهنگ صورت گیرد آن را جریان فرهنگی می‌نامند. و منظور از جریان فرهنگی، جریان تاثیرگذار بر آگاهی، عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای فرهنگی یک جامعه می‌باشد. بر همین اساس "جریان‌های فرهنگی بر اساس هدف و زمینه‌ی قبلی پدید آمده، دارای قدرت و تداوم زیادی بوده که پس از استقرار به تدریج گسترش یافته و بر اجزاء دیگر جامعه یعنی نهادها، سازمان‌ها و روابط اجتماعی تأثیر گذاشته‌اند و آنها را دگرگون می‌سازند" (وثوقی، ۱۳۷۵: ۱۲).

جریان‌های اجتماعی و فرهنگی در پی یک سری عوامل تاریخی پدید می‌آیند و به دنبال تشدید همان عامل‌ها یا ورود عوامل جدید، اوج گرفته و سپس تثبیت یا حذف می‌گردند. جریان‌های اجتماعی نیز به موازات تغییرات تشدید خود، می‌توانند در نهادهای گوناگون آثار مختلفی بر جای گذارند و حتی موجب تشکیل فضاها و جریان‌های جدیدی را در این نهادهای اجتماعی شوند. بازخورد فضاها و جریان‌های ایجاد شده در درون نهادها، به صورت حلقه‌ی برگشتی، می‌تواند جریان‌های اجتماعی اولیه را تحت تأثیر قرار دهد و به تثبیت، تقویت یا تضعیف آنها کمک کند. (علم‌الهدی، ۱۳۸۱) خسروپناه جریان‌های موثر در جمهوری اسلامی را به صورت‌های زیر طبقه‌بندی می‌کند:

- ۱- جریان‌هایی که یا معارض با اندیشه و تفکر و فلسفه‌ی حاکم بر نظام جمهوری اسلامی ایران بوده و یا با فرهنگ اسلامی در تعارضند.
- ۲- بعضی از این جریان‌ها، هر چند با اندیشه‌ی حاکم بر جمهوری اسلامی در تعارضند، اما نسبت به دین تعهد دارند؛ یعنی با اسلامیت نظام و فرهنگ اسلامی تعارضی ندارند. این جریان یک جریان اسلامی است. در مقابل آنها، جریان‌هایی هستند که نسبت به دین بی‌تعهدند. این‌ها یا دین ستیزند و یا دین‌گریز.
- ۳- بعضی از جریان‌ها نسبت به پرسش‌های جدید دنیای معاصر و مدرن و انسان معاصر و مدرن، دغدغه دارند؛ یعنی به نگرش انسان جدید به عالم و آدم توجه دارند؛ هم چنین توجه دارند که تأثیر فلسفه‌های غرب، مثل فلسفه‌ی فرانسیس بیکن در تجربه‌گرایی و فلسفه‌ی دکارت در عقل‌گرایی و فیلسوفان معاصر غرب مانند پوزیتیویسم، اگزیستانسیالیسم و فلسفه‌ی تحلیل زبانی، نگاه انسان را به آدم و عالم عوض کرده و این انسان و جهان معاصر، پرسش‌های جدیدی را به وجود آورده است که ما در گذشته با آن

روبه‌رو نبوده‌ایم. برخی دیگر از جریان‌های معارض نیز اصلاً هیچ توجه و دغدغه‌ای نسبت به این موضوعات و مسائل ندارند.

۴- برخی از این جریان‌ها از میراث گذشته‌ی هویت دینی و ملی ما بهره می‌گیرند و معتقدند که در سیر تحول فکری ما شخصیت‌هایی مثل ابن‌سینا، فارابی، شهاب‌الدین سهروردی، ملاصدرا، سبزواری، علامه طباطبایی و... بوده اند؛ یعنی با توجه به این میراث کهن، جریان فکری فرهنگی خود را مطرح می‌کنند؛ و بعضی دیگر به تمام میراث فکری و فرهنگی گذشته پشت پا زده‌اند و می

خواهند نظام جدیدی را بسازند. (خسروپناه، ۱۳۸۴: ۸)

البته جریان‌شناسی فرهنگی بخشی از رصد فرهنگی است چرا که رصد فرهنگی علاوه بر شناسایی جریان‌های فرهنگی، عوامل و مسائل دیگری را شامل می‌شود. در جریان‌شناسی فرهنگی علاوه بر شناخت جریان‌های موافق باید جریان‌های فرهنگی مخالف را نیز شناخت لازم به عمل آورد؛ حتی می‌توان گفت شناخت جریان‌های مخالف فرهنگ عمومی مهم‌تر از شناخت خرده‌فرهنگ‌های موافق می‌باشد.

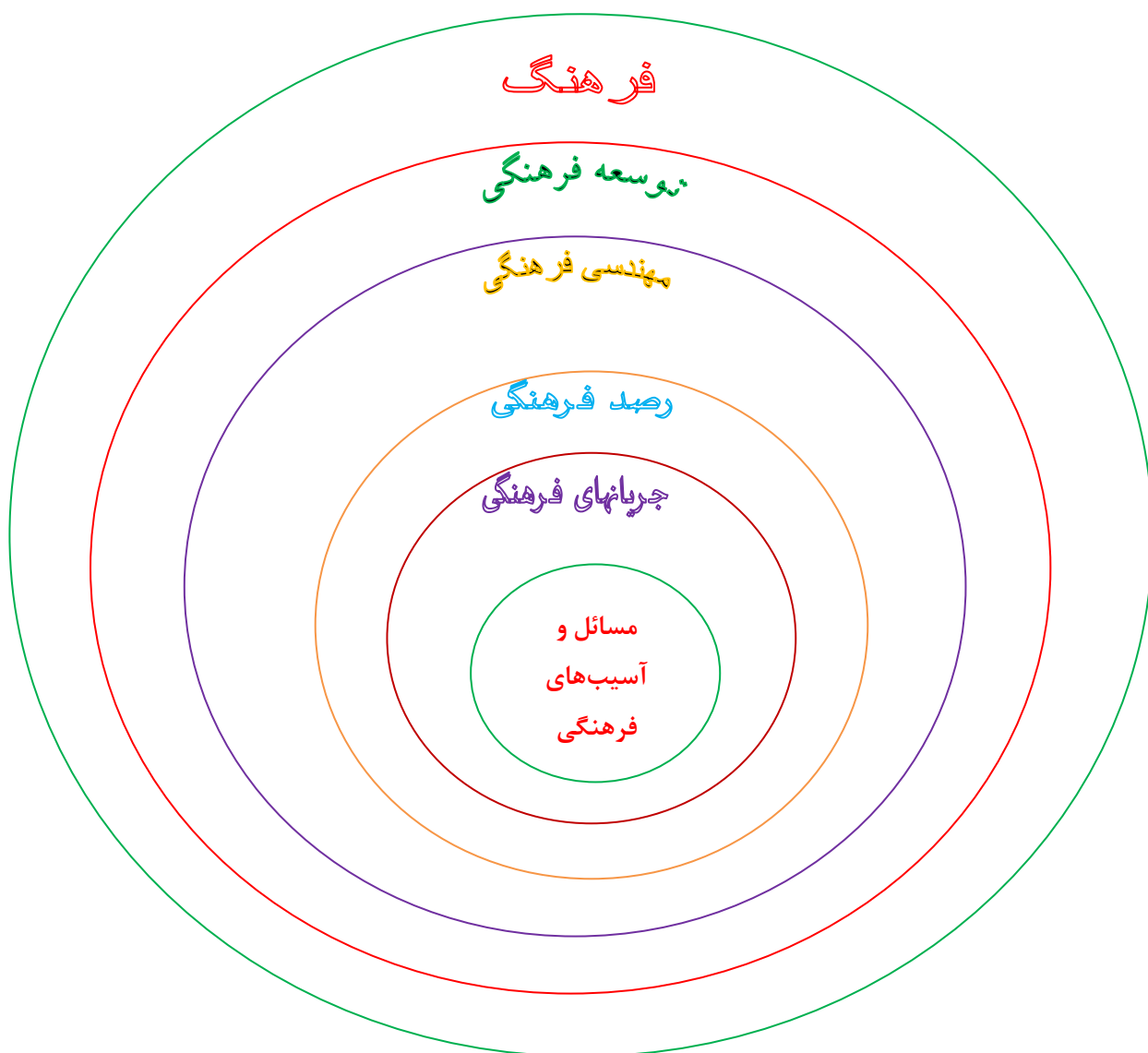
۲-۳-۵- مسأله‌ی فرهنگی^۵

مسأله یا مشکل فرهنگی هر نوع عقیده، باور، رفتار و کنش یا در مجموع فرهنگی که خلاف عقیده، باور، رفتار و کنش مقبول و مرسوم در جامعه یا به تعبیر دیگر فرهنگ در جامعه باشد، تلقی می‌گردد و یا به قول دورکیم زمانی که فرهنگ یک جامعه جز آنچه که باید باشد، است و یا به قول مرتن زمانی که بین دو فرهنگ موجود و فرهنگ مطلوب فاصله افتد؛ می‌گویند آن جامعه دچار مشکل فرهنگی شده است. یکی از راه‌های مسأله‌یابی فرهنگی نگرش‌سنجی اولیه با استفاده از متون اسنادی برای یافتن مسائل فرهنگی و اولویت‌بندی نمودن آن‌ها بر اساس نظر صاحب‌نظران فرهنگی می‌باشد.

در یک جمع‌بندی نهایی، می‌توان فرهنگ را مهم‌ترین خرده‌نظام جامعه دانست. و رشد و توسعه‌ی هر جامعه به میزان زیادی به توسعه‌ی فرهنگی هر جامعه بستگی دارد و در این میان توسعه‌ی فرهنگی در هر جامعه نیازمند مهندسی فرهنگی است. رصد فرهنگی یکی از بخش‌های مهم مهندسی فرهنگی بوده و در این شناخت جریان‌های تاثیرگذار فرهنگی و مسائل و آسیب‌های فرهنگی از ارکان اساسی این رصد به شمار می‌روند. حاصل مباحث فوق را می‌توان در نمودار زیر به تصویر کشید:

^۵ - Cultural Problem

ارتباط بین مفاهیم توسعه، توسعه فرهنگی، مهندسی فرهنگی، رصد فرهنگی، جریان‌های فرهنگی و مسائل و آسیب‌های فرهنگی

فصل دوم:

مسائل فرهنگی مهم استان ایلام

مقدمه:

استان ایلام به عنوان بخشی از پیکره‌ی جامعه‌ی ایران، از جمله استان‌های محروم و غیربرخورداری است که برای ورود به فاز توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نیازمند توجه ویژه است. این استان، به دلیل ویژگی‌هایی نظیر ساخت جمعیتی جوان و وضعیت خاص جغرافیایی منزوی و مرزی بودن، با مسائل فرهنگی و اجتماعی متعددی دست به گریبان است و از سوی دیگر به دلیل همجواری با استان‌های پر مسئله‌ی خوزستان، لرستان و کرمانشاه و درهم تنیدگی روابط استان با این استان‌ها، روند تأثیرپذیری استان از مسائل مبتلابه این استان‌ها نیز سرعت بیشتری یافته است. علاوه بر این، استان ایلام خرده‌فرهنگ‌های گوناگون و گروه‌های قومی (کرد، لر، لک و عرب) و ایلات و طوایف متعددی را در خود جای داده است که هر کدام حامل ارزش‌ها و هنجارهای خاصی بوده و الگوهای رفتاری ویژه‌ای دارند که منجر به ایجاد گسل‌های منطقه‌ای، زبانی، قومی، فرهنگی و نیز ایجاد فاصله‌ی اجتماعی شده و در نتیجه به موضوعاتی مسأله‌ساز منجر می‌گردد. چنانکه محرز است، روند افزایش مسائل فرهنگی و اجتماعی، بر سر راه توسعه‌ی جامعه، مانع ایجاد نموده و هم عامل و هم پیامد عدم تعادل نظام اجتماعی است. کمبودها و نارسایی‌های عینی موجود در جامعه‌ی مورد مطالعه در حوزه‌های گوناگون، انعکاس پر دامنه‌ی مسائل استان در مطبوعات و رسانه‌های محلی، مجامع عمومی و مقالات علمی و برگزاری همایش‌های مختلف توسط دستگاه‌های مختلف در سال‌های اخیر در استان بیانگر وجود، بروز و برساخت مسائل اجتماعی پراهمیتی است که خود را در قالب ادعاها، گفتمان‌ها و افکار عمومی جامعه نشان می‌دهد. بر اساس نتایج پژوهشی که در سال ۱۳۹۱ توسط خلیل کمریگی و برای سازمان تبلیغات اسلامی استان ایلام انجام گرفته، اولویت‌بندی مسائل و آسیب‌های فرهنگی استان ایلام در سطوح مختلف چنین تعیین شده است:

جدول رتبه‌بندی مسائل و آسیب‌های فرهنگی بر اساس سطوح آن‌ها (۱۳۹۱-۱۳۹۲)

میانگین	نام مساله	رتبه	موارد سطوح
۶۸/۲۲	بیکاری	اول	سطح اقتصادی فرهنگ
۶۴/۸۱	پایین بودن فرهنگ کار و تلاش	دوم	
۵۹/۳۵	کاهش اخلاق کار در جامعه	سوم	
۶۳/۳۳	کاهش احساس مسئولیت اجتماعی	اول	سطح اجتماعی فرهنگ
۶۱/۸۵	حاکمیت رابطه بر ضابطه (پارتی‌بازی)	دوم	
۵۹/۳۹	قانون‌گریزی	سوم	
۶۲/۸۹	شیوه‌های نامناسب در تبلیغ مذهبی	اول	سطح فرهنگی فرهنگ
۶۱	وجود روحیه‌ی مدرک‌گرایی	دوم	
۵۸/۱۵	پایین بودن میزان مطالعه	سوم	
۶۱/۷۸	عدم شایسته‌سالاری در واگذاری مسولیت‌ها	اول	سطح سیاسی فرهنگ
۵۶/۴۸	عدم رعایت اخلاق در فعالیت‌های سیاسی	دوم	
۵۶/۳۳	ترجیح منافع فردی و گروهی بر منافع ملی	سوم	

همچنین جدیدترین نتایج یک مطالعه که توسط علی فیض‌اللهی و خلیل کمربگی در سال ۱۳۹۸ برای شورای فرهنگ عمومی استان ایلام انجام گرفته، بیانگر شناسایی مهمترین مسائل اجتماعی و فرهنگی این استان است. یافته‌های حاصل از این پژوهش استانی را می‌توان به صورت خلاصه در دو جدول زیر مشاهده نمود:

جدول رتبه بندی آسیب های فرهنگی از دیدگاه صاحب نظران و مدیران دستگاه های اجرایی

رتبه	عنوان آسیب فرهنگی
۱	رواج کنش های ریاکارانه و دروغ در جامعه
۲	کم توجهی به نخبگان و سرمایه های علمی و فرهنگی
۳	کمبود امکانات و زیرساخت های فرهنگی
۴	مدرک گرایی و ضعف مهارت تخصصی تحصیل کردگان
۵	آسیب های فرهنگی ناشی از فضای مجازی
۶	پایین بودن فرهنگ کار و تلاش در جامعه
۷	ساده انگاری در فهم و مقابله با آسیب های فرهنگی از سوی متولیان و مدیران
۸	ضعف گفتگو و ارتباط درون خانوادگی
۹	نگاه سیاسی، امنیتی و نظامی به حوزه فرهنگ
۱۰	ضعف تحمل و مدارای اجتماعی
۱۱	بالا بودن تعصبات قومی، طایفه ای و زبانی
۱۲	پایین بودن سواد و آگاهی فرهنگی
۱۳	سطح نازل رعایت حقوق و اصول شهروندی فرهنگی
۱۴	تجمل گرایی و مصرف نمایشی (ضعف مدیریت خرج)
۱۵	پایین بودن میزان مطالعه آزاد (غیردرسی)

جدول رتبه بندی آسیب‌های اجتماعی از دیدگاه صاحب‌نظران استانی و مدیران دستگاه‌های اجرایی

رتبه	عنوان آسیب اجتماعی
۱	بیکاری
۲	فقر و مشکلات معیشتی
۳	احساس تبعیض و بی‌عدالتی
۴	هنجارشدن رابطه‌گرایی (پارتی‌بازی) و کم‌توجهی به نظام شایسته‌سالاری
۵	نازل بودن اعتماد نهادی (اعتماد پایین به نهادها و سازمان‌ها)
۶	میزان پایین امید اجتماعی
۷	پایین بودن میزان نشاط اجتماعی
۸	اعتیاد به موادمخدر سنتی و صنعتی
۹	خودکشی
۱۰	بالارفتن سن ازدواج و افزایش نرخ تجرد قطعی
۱۱	رشد فزاینده‌ی طلاق
۱۲	مهاجرت نخبگان و تحصیل کرده‌ها
۱۳	بی‌تفاوتی و سطح پایین مسئولیت‌پذیری اجتماعی
۱۴	خشونت و نزاع بین فردی و جمعی
۱۵	حاشیه‌نشینی و اسکان غیررسمی در حاشیه‌ی شهرها

علاوه بر نتایج پژوهش‌های فوق، مطالعات آمایش استان ایلام مهمترین مسائل فرهنگی و اجتماعی این استان را در موارد زیر نشان می‌دهد:

مهمترین مسائل فرهنگی و اجتماعی استان بر اساس نتایج مطالعات آمایش

- * گرایش جمعیت به سکونت در مرکز استان، رشد شتاب نامتوازن و ناهمگون، گسترش شهرنشینی در شهرستان‌های مختلف استان و کاهش شدید جمعیت روستایی در طول دوره (۱۳۶۵-۹۵)
- * نرخ بالای مهاجرفرستی استان، بخصوص مهاجرت نخبگان و تحصیل‌کردگان

* روند رو به رشد افزایش پدیده تراکم ریزگردها و فراگیر شدن آن در گستره استان در طول زمان و همزمان با آن گسترش کانون‌های تولید ریزگرد در داخل استان به ویژه در نواحی جنوبی آن

* روند رو به رشد نرخ برخی از آسیب‌های اجتماعی در استان (حاشیه‌نشینی، رشد طلاق، نزاع و خشونت، خودکشی، افزایش سن ازدواج و ...)

* ضعف زیرساخت‌های فرهنگی و هنری در استان و فقدان اماکن مهم فرهنگی و هنری از جمله سالن‌های اختصاصی سینما، تئاتر، موسیقی، موزه‌های هنری، فرهنگسرا و ...

* توجه کم به شایسته‌سالاری و شایسته‌گزینی در نظام مدیریتی در کشور

* قومیت‌گرایی، طایفه‌گرایی و تداوم تاثیر قابل توجه مناسبات قومی و طایفه‌گرایی بر ساختار تصمیم‌گیری و اداری استان

* پایین بودن سطح فرهنگ کار و گرایش به مشاغل دولتی در استان

همچنین، شورای فرهنگ عمومی استان ایلام در تاریخ ۱۱ فروردین ۱۴۰۱ تشکیل جلسه داده و اولویت‌بندی مسائل و آسیب‌های فرهنگی استان را برای تهیه نقشه مهندسی فرهنگی و ارائه به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان به شرح ذیل اعلام نمود:

الف) کم رنگ شدن ارزش‌های دینی و معنوی در جامعه و دنیاگرایی (توجه به دیانت و معنویت موضوعات نماز و مسجد)

ب) نهادینه نشدن سبک زندگی ایرانی و اسلامی (توجه به نهاد خانواده و جامعه)

ج) ضعف فرهنگ کار در جامعه مرتبط با کمیت اقتصاد فرهنگ

د) بی تفاوتی اجتماعی و کاهش احساس مسئولیت اجتماعی (توجه به امر به معروف و نهی از منکر)

ه) آسیب‌های فرهنگی ناشی از فضای مجازی (سواد رسانه‌ای).

در خصوص برخی از این مسائل پنجگانه، پژوهش‌های علمی انجام گرفته و زمینه‌ها، علل پدیدآیی و راهکارهایی به صورت کلی از سوی پژوهشگران برای حل یا کاهش آن‌ها نیز پیشنهاد شده است. تدوین نقشه و تهیه برنامه برای کاهش آن‌ها نیازمند توصیف و تبیین مختصر هر یک از مسائل می‌باشد.

مسأله اول: کم رنگ شدن ارزش‌های دینی و معنوی در جامعه و دنیاگرایی (توجه به دیانت و معنویت موضوعات نماز و مسجد)

هر جامعه‌ای با توجه به شرایط اجتماعی، اقتصادی، اکولوژیکی و سیاسی دارای فرهنگ خاص خود بوده و به تبع این فرهنگ، ارزش‌های خاصی به وجود خواهد آمد که فعالیت یک جامعه را هدایت می‌کند. این ارزش‌ها در تمام جوامع به یک شکل نبوده و با توجه به شرایط خاص جامعه، اهمیت آنها نیز تفاوت پیدا می‌کند.

واژه‌ی ارزش، یکی از واژگانی است که دارای غنی‌ترین، پیچیده‌ترین و مشکل‌ترین معناهاست (بیرو، ۱۳۷۵: ۴۴۴). از ارزش تعاریف متعدد و به نوعی متنوع به عمل آمده است.

اندیشمندان و صاحب‌نظران از ارزش‌ها دسته‌بندی‌های مختلفی به عمل آورده اند. یکی از گونه‌های ارزشی، ارزش‌های دینی و معنوی است. دین در ابعاد مختلف اعتقادی، مناسکی، عاطفی و اخلاقی، برخوردار از ارزش‌ها و هنجارهای مختلفی است. برخی از شاخص‌های ارزش‌های دینی و مذهبی در ادیان مختلف مشترک بوده و در برخی ادیان و مذاهب نیز، شاخص‌های دیگری نیز در نظر گرفته شده است.

در اسلام ارزش‌ها از ناحیه‌ی خداوند تبارک و تعالی مشخص می‌شود و اوست که زشت و زیبا، خوب و بد، مطلوب و نامطلوب را برای بشریت تعیین می‌کند؛ لذا شریعت اسلام عهده‌دار تبیین ارزش‌ها و هنجارهای مطلق است که مطابق با فطرت بشر و نه سلیقه اوست. بنابراین باید ماهیت منابع ارزشی را بایستی در قوانین اسلام، احکام شرعی، قواعد و ضوابط حاکم بر جامعه، روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و نیز دیگر معرفت‌های حق جستجو کرد و محور همه تلاش‌ها و ارزش‌ها در مکتب اسلام، نزدیک شدن به مبداء حق و کمال مطلق، یعنی خداوند متعال است (نصری، ۱۳۷۸: ۵).

در سال‌های اخیر و در زمینه ارزش‌های دینی، برخی از محققان در بررسی خود به این نتیجه رسیده اند که شکلی جدید از "دین‌ورزی بی‌شکل" در وضعیت دین‌داری، بخصوص در بین نوجوانان و جوانان در جامعه جریان دارد. محققان دیگر حتی مفهوم "خصوصی شدن دین" را چندان گویای واقعیت دین‌ورزی ندیدند -ه- اند، بلکه این مفهوم "شخصی شدن دین" است که می‌تواند دین‌ورزی آنان را توضیح دهد. تحقیقات حاکی از نوعی دین‌ورزی "بی شکل و شخصی شده و اقتضائی" در میان جوانان است که برخی از ویژگی‌های آن عبارت است از

- ۱- تغییرات شایع در پابندی به مناسک دینی جمعی، ۲- تحول در نگرش درباب رجوع به روحانیت در مسائل سیاسی اجتماعی، ۳- اختلاف و کثرت دیدگاه‌ها در باب دین و سیاست، ۴- تحول خواهی و تکثرگرایی، ۵- کم رنگ شدن عمل به رساله در معنای سنتی، ۶- ضرورت نقد اندیشه دینی، ۷- ضرورت

بازنگری در معرفت دینی، ۸- آزادی عمل و اختیاری بودن دین‌داری (سپیدنامه، ۱۳۹۶: ۲۸ به نقل از فراستخواه، ۱۳۸۹).

با توجه به کارکردهای مثبت دین در حیات اجتماعی و ضرورت آن برای افراد جامعه، نتایج برخی مطالعات نشان می‌دهد که گرایش به ارزش‌های دینی و معنوی در جامعه کاهش یافته و توجه به برخی از ابعاد دین، خصوصاً بُعد مناسکی آن چون نماز، روزه و غیره کمتر شده است. با توجه به وظایف شورای فرهنگ عمومی در راستای تقویت و اصلاح فرهنگ عمومی، ضرورت برنامه‌ریزی در این زمینه بیش از پیش احساس می‌شود.

(ب) نهادینه نشدن سبک زندگی ایرانی و اسلامی (توجه به نهاد خانواده و جامعه)

سده‌های زیادی است که خانواده همچنان مهم‌ترین، تاثیرگذارترین و بانفوذترین نهاد اجتماعی محسوب می‌شود. می‌توان گفت از آغاز زندگی بشر تاکنون، هیچ نهادی به اندازه خانواده بر هویت و شخصیت آدمی تاثیرگذار نبوده است. انسان، ساده‌ترین مهارت‌های اجتماعی را در خانواده می‌آموزد و پایه‌های اصلی عادات، باورها، عواطف و نظرات او، در خانواده شکل می‌گیرد. این تاثیرگذاری نه تنها در مراحل آغازین زندگی، بلکه تا لحظات پایانی آن نیز خود را نشان می‌دهد و فرد در ادوار زندگی پیوسته، منش، کیفیت زندگی، اعتقادات و باورهایش را بازتولید کرده و در موقعیت‌ها و شرایط خاص آن را نشان می‌دهد. بر این اساس خانواده از خردسالی یا کهنسالی، به‌طور مستمر و مداوم، تاثیرات انکارناپذیر خود را در همه عناصر زندگی فرد در جامعه عیان می‌سازد.

هر چند امروز از سیطره بلامنازع خانواده بر همه شؤون زندگی فرد کاسته شده است، اما همچنان یکه‌تازی خود را در عرصه جامعه‌پذیری و اجتماعی شدن افراد حفظ کرده است. برای خانواده کارکردهای مثبت زیادی برشمرده‌اند که همین کارکردهای اصلی است که راز تداوم خانواده در طول تاریخ بوده است. کارکردهای زیستی و فرزندآوری، آموزشی و تربیتی، اقتصادی- اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، تولید و پرورش عاطفه، محبت و صمیمیت، حمایت و پشتیبانی همیشگی از اعضاء و غیره، سبب شده که همچنان قدیمی‌ترین و با سابقه‌ترین نهاد اجتماعی به حساب آید.

اعضای خانواده در هر عصری، نگرش و برداشت خاصی از این کارکردها داشته و به شیوه‌ای خاص به وظایف و تکالیف خود، متناسب با آن عصر می‌نگرند. پدر و مادر نیز با توجه به عناصر و عوامل مختلف، وظایف خود را در برابر فرزندان انجام می‌دهند. نوع نگاه والدین به وظایف و تکالیف نقش خود و چگونگی انجام آنها، تاثیر بسیار زیادی بر آینده فرزندان بر جای می‌گذارد؛ همین تفاوت در چگونگی جامعه‌پذیری فرزندان، سبب

شکل‌گیری نسل‌های مختلف شده است. رفتارها و سبک زندگی هر نسل هم برخاسته از شرایط زندگی در همان عصری است که در آن زندگی کرده و تجربه اندوخته‌اند. اگر نسل امروز، نسلی سختکوش، پرکار، وطن‌دوست و خیرخواه باشند، معلول شرایطی است که در آن، جامعه‌پذیر شده و پرورش یافته‌اند.

یکی از مفاهیمی که در جامعه جدید دستخوش تغییر شده، مفهوم سبک زندگی است. در ادبیات جامعه‌شناسی برای مطالعه‌ی سبک زندگی دو عامل را در نظر می‌گیرند. ابتدا دارایی‌ها را به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های سبک زندگی بر می‌شمارند که هم دارایی‌ها و هم فعالیت‌ها را در بر می‌گیرد. از نظر بورديو "دارایی‌ها شامل کالاهای تجملی و یا فرهنگی مانند خانه، ویلا، امکانات زندگی، لوازم فرهنگی (کتاب- فیلم- نقاشی) و لوازم تجملی می‌شود و فعالیت‌ها تمامی مواردی را شامل می‌شود که فرد به وسیله‌ی آن‌ها خود را از دیگران متمایز می‌سازد که از آن جمله می‌توان به ورزش‌ها و بازی‌ها (سبک تفریحات)، سبک پوشش، مدیریت بدن، سبک گفتار اشاره نمود." (بورديو، ۱۹۸۴: ۷۴-۱۷۳).

بر این اساس، با توجه به دو بُعد ایرانیت و اسلامیت در جامعه ما، از مفهوم "سبک زندگی ایرانی اسلامی" یاد می‌شود که با توجه به شاخصه‌های فرهنگی متأثر از دو بُعد ایران و اسلام، احساس می‌شود که این‌گونه از سبک زندگی در جامعه ما نهادینه نشده است. نتایج پژوهش‌های مختلف به ویژه موج‌های مختلف پژوهش "مصرف کالاهای فرهنگی"، بیانگر عدم نهادینه‌شدن شاخص‌های فرهنگی ایرانی-اسلامی است. این امر هم در درون نهاد خانواده و هم جامعه دیده شده و آشفتگی کنونی سبک زندگی افراد در جامعه، حکایت از مسأله بودن آن دارد.

ج) ضعف فرهنگ کار در جامعه

اخلاق کار، حوزه‌ای از فرهنگ یک جامعه به شمار می‌رود که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای مربوط به کار را در برمی‌گیرد و در واقع، وجدان‌کاری شکل درونی شده‌ی این عقاید، ارزش‌ها و هنجارهاست. از این منظر، اخلاق کار و وجدان‌کاری، امور واقع و پدیده‌هایی هستند قابل شناسایی و مطالعه، تغییرپذیر، قابل کنترل و دستکاری که از قواعد کلی حاکم بر فرهنگ و جامعه تبعیت می‌کنند. (رجب‌زاده، ۱۳۷۶: ۶۴)

امروزه اخلاق کار به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر پیشرفت و توسعه کشورها شناخته شده است و بسیاری از پژوهشگران، رمز پیشرفت کشورهای صنعتی را در توجه آنها به فرهنگ کار و روش‌های ارتقای آن می‌دانند؛ به همین دلیل مطالعه‌ی اخلاق کار در این کشورها بخشی از مطالعات جامعه‌شناسی را تشکیل می‌دهد. اما به نظر می‌رسد در جامعه‌ی ما توجه جدی به اخلاق کار نشده و نظارت و کنترل جدی بر آن نمی‌شود و به همین دلیل بی‌انگیزگی، اتلاف وقت، گریز از محل کار، بی‌قانونی، رشوه‌گیری، پارتی‌بازی و عدم تعهد در

انجام فعالیت‌ها، فقدان پاسخگویی به مراجعین و سرگردان‌سازی آنها و... در ادارات دولتی دائماً به چشم می‌خورد که نشان از ضعف اخلاق کار دارد.

مقایسه نرخ ساعات مفید کار در ایران در مقایسه با کشوری همانند ژاپن این مسأله را به خوبی نمایان می‌سازد. بر اساس تحقیقات انجام شده در کشور ژاپن از حدود ۸ ساعت کار، ۷ ساعت و ۳ دقیقه کار مفید انجام می‌شود در حالی که در ایران این میزان کمتر از یک ساعت صورت می‌گیرد. (معیدفر، ۱۳۷۷: ۳۴) این مسأله می‌تواند خطری جدی در مسیر توسعه‌ی همه‌جانبه باشد. زیرا همان‌طور که هاربینسون می‌گوید "از سه منبع توسعه یعنی سرمایه، منابع طبیعی و نیروی انسانی، عامل سوم اهمیت برجسته‌تری دارد؛ زیرا انسان‌ها هستند که سرمایه‌ها را متراکم می‌سازند، از منابع طبیعی بهره‌برداری می‌کنند، سازمان اجتماعی، اقتصادی و سیاسی را می‌سازند و توسعه ملی را به جلو می‌رانند. به وضوح کشوری که نتواند اخلاقیات، مهارت‌ها و دانش نیروی انسانی‌اش را توسعه دهد و از آن در اقتصاد ملی به نحو مؤثری بهره‌برداری کند، قادر نیست توسعه را به خوبی پیش ببرد. (ستاری‌فر، ۱۳۷۴: ۱۸۴) لذا این بی‌تفاوتی و عدم انگیزه نیروی کار برای انجام کار مؤثر، نظام اجتماعی ما را دچار معضلات جدی نموده است. جامعه ساختاری پیچیده دارد و اجزای آن در تعامل متقابل قرار دارند، در این حالت، وقتی بخشی، وظایف را به خوبی انجام ندهد، سایر بخش‌ها را با مشکلات جدی روبرو می‌سازد.

در اسلام تلاش برای به دست آوردن روزی حلال و کسب استقلال فردی و تداوم زندگی اجتماعی و همچنین حرکت به سمت تأمین نیازهای مادی زندگی با حفظ شخصیت و حیثیت انسان گره خورده است. آیات و روایات متعددی در جهت کار متعهدانه با شرایط و محورهایی خاص در احکام فقهی دین اسلام طرح شده است که از شقوق مختلف قابل توجه است. در اندیشه قرآنی مقصد اصلی کار و تلاش، وصول به کمال مطلق است چرا که انسان‌ها ذاتاً کمال‌گرا هستند و این کمال‌گرایی در کار و تلاش او متجلی می‌شود. برای همین، کاری که از روی صحت و سلامت روحی و روانی انجام پذیرد، رضایت درون را به دنبال داشته و او را به کمال مورد نظر خود نزدیک‌تر خواهد ساخت. آیات و روایات نیز انسان‌ها را به همین مسیر هدایت می‌کنند. در حدیثی قدسی آمده است که باری‌تعالی در شب معراج به پیامبر اکرم فرمود: «ای احمد! همانا عبادت ده قسمت است که نه قسمت آن [کار کردن در] طلب حلال است (الدیلمی، ۱۴۰۹: ۲۰۳)

در همین راستا پیامبر اکرم در حدیثی از کار به عنوان بالاترین عبادت‌ها یاد کرده و می‌فرماید: عبادت هفتاد قسمت است که برترین آن (کار کردن در) طلب حلال است - (الحر العاملی، ج ۱۲: ۱۳) از این احادیث استنباط می‌شود که پیامبر و ائمه معصومین همواره بر اهمیت و ارزش کار تأکید داشته‌اند. خداوند متعال امین بودن و تلاش در این راه را یکی از مسیرهای قرب بندگان به سوی خود می‌شمارد و حضرت علی (ع)

در توصیفی بسیار زیبا «جوینده روزی حلال را همچون مجاهد راه خدا» می‌داند. (النوری الطبری، ۱۴۰۸ : ۱۳). رسول اکرم به حضرت علی (ع) می‌فرماید: ای علی، از صفات مؤمن این است که پرکار است، (المجلسی، ۱۴۰۳ : ۳۱۱). آن حضرت همواره در دوران حاکمیت خویش علاوه بر انجام امور حکومتی و زمامداری مسلمین در صحنه‌های مختلف کار، سازندگی و تلاش همپای سایر امت خویش به کار و تلاش می‌پرداختند و مصادیق متعددی از این حرکات در تاریخ اسلام ذکر شده است. به عنوان مثال آورده‌اند که: در جنگ احزاب که پیامبر برای سد کردن راه نفوذ دشمنان به مدینه، فرمان حفر خندق را صادر کرده بودند، خود بیش از همه در اجرای این طرح کوشش می‌کردند تا جایی که وقتی شبها مسلمانان، خسته از کار حفر خندق، به خانه‌های خود بازمی‌گشتند، رسول اکرم (ص) همچنان در منطقه حضور داشت. (آیتی، ۱۳۵۹: ۳۵۳)؛ پیامبر در آن ایام با زنبیل خاک حمل می‌کردند و مسلمانان برای او رجز می‌خواندند و آن حضرت نیز بیتی را به مضمون «این بارها مایه برکت است، نه بارهای خیب، آری پروردگار ما نیکوکارتر و پاکیزه‌تر است». (الواقری، ۱۴۰۹ : ۴۴۶). و پیامبر خود بارها سربار دیگران بودن را رانده شده از نیکی و رحمت الهی عنوان می‌فرمودند.

آنچه که از این آیات و روایات برمی‌آید این است که کار و تلاش در اندیشه‌ی اسلامی، امری با ارزش ذکر شد و بیان شده که انسان‌ها از طریق سختکوشی است که به قرب الهی می‌رسند. از این روی است که تلاش و کار عبادت در درگاه الهی معرفی شده است ولی همواره بر کار و تلاش متعهدانه و هدفمند تکیه داشته‌اند و اصول و قواعدی را برای آن ذکر کرده‌اند.

نتایج برخی از پژوهش‌های انجام گرفته در استان نشان دهنده سطح نازل فرهنگ کار و تلاش در استان یکی از مسائل مهم استان است. در پژوهش کمریگی (۱۳۹۱)، کاهش اخلاق کار در جامعه در رتبه دهم مسائل فرهنگی استان قرار گرفته است. همچنین نتایج پژوهش فیض‌اللهی و کمریگی (۱۳۹۸) نشان می‌دهد که سطح پایین فرهنگ کار و تلاش، در رتبه شش مسائل فرهنگی استان ایلام جای دارد. بر این اساس می‌توان عنوان نمود که پایین بودن فرهنگ کار در استان یکی از مسائل مهم فرهنگی استان به حساب می‌آید. در خصوص زمینه‌های پیدایش این مساله در استان ایلام، نتایج پژوهش مرادنژادی (۱۴۰۱) بیانگر آن است که هفت عامل بیگانگی سیاسی- اجتماعی؛ بی عدالتی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی؛ ناخشنودی اجتماعی، نابسامانی بازار کار و اقتصاد؛ هنجارها و ناپهنجاری‌های اجتماعی؛ ناهمسویی نظام آموزش با نیاز بازار کار و ویژگی‌های روان‌شناختی دسته‌بندی شده‌اند.

د) بی تفاوتی اجتماعی و کاهش احساس مسئولیت اجتماعی (توجه به امر به معروف و نهی از منکر)

یکی از مهم‌ترین مسائلی که جوامع در مسیر رشد و توسعه با آن روبرو می‌شوند، پدیده بی‌تفاوتی اجتماعی است. بی‌تفاوتی را حالتی دانسته‌اند "که فرد در آن آگاهانه نسبت به مسائل محیطی، انسانی و هیجانی، حیات اجتماعی خود، دچار بی‌علاقگی و بی‌اعتنایی می‌گردد" (صدادتی‌فرد، ۱۳۹۲، ۱۵). در وضعیت بی-تفاوتی در جامعه، توده مردم در فراگردهای اجتماعی، خود را در موضعی انفعالی قرار داده و علاقه چندانی به تأثیر نهادن بر وقایع و تصمیم‌گیری‌ها نشان نمی‌دهند؛ لذا در قالب واحدهای منفعل اجتماعی، از اعتماد به نفس و داشتن جهت‌گیری کلی جمعی ناتوان می‌مانند (شهاب‌سامانی، ۱۳۹۵، ۲۴۸-۲۴۷).

در دین اسلام و مذهب تشیع بر مسأله‌ی احساس مسئولیت و عدم بی‌تفاوتی در بین شهروندان تأکید فراوان شده است. دین با معنابخشی، موجب انگیزه‌بخشی و امید به زندگی اجتماعی و مانع جدایی انسان از اجتماع و بی‌تفاوتی می‌شود. مفاهیم و تأکیدات مذهبی، ضمن هویت‌بخشی، امید و انگیزه‌ی عقلانی و احساسی لازم را برای درگیری انسان در امور اجتماعی را در پی دارد (مارش و دیگران، ۲۰۰۷: ۲۱۲-۲۱۰). همچنین دین و مذهب، "با قدرت تسکین‌بخش و معنابخش خود، موجب مشروعیت‌بخشی به زندگی اجتماعی، امید به آینده و حضور فعالانه انسان در عرصه‌ی اجتماعی می‌شود. اگر فرد معنا و هدف خود را در زندگی از دست دهد، امکان بیشتری وجود دارد با ناکامی، بی‌معنایی و بی‌تفاوتی روبرو شود (کافیلد، ۱۹۸۱ به نقل از میرزاپوری، ۱۳۹۵: ۱۳۲).

در دین اسلام نیز، "امر به معروف و نهی از منکر، مهم‌ترین مفهوم و نزدیک‌ترین فریضه به مقوله‌ی بی‌تفاوتی اجتماعی است. فراموشی و ترک فریضه‌ی امر به معروف و نهی از منکر، موجب بی‌تفاوتی اجتماعی در جامعه است (میرزاپوری، ۱۳۹۵: ۱۳۸). کمک به هم‌نوع و احساس مسئولیت در برابر آنها، در کلام پیشوایان دین اسلام و مذهب تشیع مورد تأکید قرار گرفته است. در همین زمینه " پیامبر مکرّم اسلام، بلندمرتبه‌ترین فرد نزد خداوند را نیکوترین در مواسات، کمک‌رسانی و پشتیبانی از دیگران معرفی کرده است (مجلسی، ۱۴۰۳: جلد ۷۲: ۳۴۱). همچنین امام علی(ع) احسان به مردم را اساس ایمان معرفی کرده است (تمیمی‌آمدی، ۱۳۶۶، جلد ۴: ۵۲) و امام صادق(ع) شرط ولایت را بی‌تفاوت نبودن به نیاز مومن می‌داند (مجلسی، ۱۴۰۳، جلد ۵۷: ۶۷۱). بنابراین می‌توان گفت که در متون دین اسلام و سیره و گفتار پیشوایان مذهب شیعه، بر احساس مسئولیت شهروندان نسبت به یکدیگر، همیاری و کمک افراد به هم و بی‌تفاوت نبودن در برابر یکدیگر تصریح و سفارش شده است.

نتایج برخی پیمایش‌های ملی و استانی بیانگر وجود مسأله بی‌تفاوتی اجتماعی در استان ایلام است. مطابق نتایج پیمایش ملی وضعیت اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی جامعه ایران، تنها کمتر از یک سوم ساکنان استان

نسبت به آینده خوشبین بوده و معتقدند که وضع بهتر خواهد شد. ۱۸ درصد از پاسخگویان معتقد بوده‌اند که برای مراقبت از فرزندانشان می‌توانند تا اندازه‌ی زیادی روی کمک همسایگان حساب کنند. بیش از دو سوم پاسخگویان گفته‌اند که در ماه گذشته هیچ کمک مالی به هیچ سازمان یا موسسه‌ی خیریه‌ای نداشته‌اند. بیش از نیمی از پاسخگویان اظهار داشته‌اند که در ماه گذشته هیچ‌گونه کمک مالی به هیچ فرد غیرآشنایی نداشته‌اند. ۶۵ درصد احساس مسئولیت کمی در برابر غیرهمشهریان خود داشته‌اند. ۷۸ درصد به آنها بی‌اعتماد، ۸۲ در رفت و آمد کمی با غیرهمشهریان خود داشته و ۶۲ درصد به غیرهمشهریان خود کمک یا یاری کمی داشته‌اند. ۹۲ درصد عضو هیچ انجمن زیست محیطی نبوده‌اند. ۸۱ درصد عضو هیچ موسسه خیریه‌ای. ۹۰ درصد عضو هیچ انجمن علمی، هنری و فرهنگی، ۹۲ درصد عضو هیچ اتحادیه و انجمن صنفی - ۹۴ درصد عضو هیچ سازمان مردم‌نهاد (غفاری و جوادی‌یگانه، ۱۳۹۶، ۷۸-۳۸). همچنین در پژوهش فیض - الهی و کمریگی (۱۳۹۸)، بی‌تفاوتی اجتماعی یکی از مهم‌ترین آسیب‌های اجتماعی استان معرفی شده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که غفلت از نقش شهروندان - نوع ساختار سیاسی - توقعات فزاینده - فردگرایی خودخواهانه - زوال وفاداری جمعی - بده‌بستان اجتماعی - نابرابری‌های اجتماعی اقتصادی و انباشتگی فقر و فلاکت به عنوان شرایط علی، تبلی اجتماعی - ضعف در ابراز وجود - اقتصادزدگی فرهنگ - شکاف قانونی - نارسایی نظام تربیتی - آشفتگی سنت - خویشاوندگرایی - کم‌کارایی تشکل‌های مدنی و انزواگرایی به عنوان شرایط زمینه‌ای، ناکارآمدی دولت - هیستری اجتماعی و کژکارکردی رسانه‌ها به عنوان شرایط مداخله‌گر مشخص شده است. بر اساس یافته‌های پژوهش، "بی‌سازمانی اجتماعی" به عنوان هسته اصلی پژوهش به دست آمد که حاصل شرایط علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر است.

ه) آسیب‌های فرهنگی ناشی از فضای مجازی (سواد رسانه‌ای)

توسعه ارتباطات با سرعتی شگرف و بی‌اعتنا به مرزهای سنتی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و حقوقی، مجموعه‌ای نوین از چالش‌ها و فرصت‌ها را فراروی جوامع قرار داده، و جنبه‌های گوناگون حیات بشری را از خود متأثر کرده است. فارغ از پیامدهای مثبت و منفی این پدیده، آنچه اهمیت ویژه می‌یابد، انفعال و بی‌اختیاری جوامع در رد یا قبول امواج بی‌امان و شتابان فضای مجازی است (کاستلز، ۱۳۸۴).

اندیشمندان، برای فضای مجازی ویژگی‌ها و کارکردهای مثبت و منفی مختلفی برشمرده‌اند. یکی از این ویژگی‌ها، به عقیده «بودریار» فیلسوف شهیر فرانسوی «هماندسازی» است. در همانندسازی، واقعیت با نشانه‌هایی از «واقعیت» جایگزین می‌شود. شبکه‌های اجتماعی واقعیت را بی‌ثبات می‌کنند تا معنایی دیگر از آن استنباط شود. اگر روزگاری «مارکوزه» معتقد به از خودبیگانگی، شیء شدگی و در مجموع، تک

ساحتی شدن انسان توسط رسانه‌های نظام سرمایه‌داری بود و سایر نظریه پردازان انتقادی از به وجود آمدن فرهنگ توده‌ای توسط همین رسانه‌ها سخن می‌گفتند؛ امروز شبکه‌های اجتماعی مجازی، قدرتمندتر از قبل به قلب واقعیت روی می‌آورند و با نظامی از نشانه‌های دیداری و شنیداری، گفتاری و نوشتاری، برداشت افراد از واقعیت را تغییر می‌دهند.

گسترش روزافزون فضای مجازی و استفاده تمامی اقشار و سنین مختلف از آن، زندگی افراد را تحت تاثیر قرار داده و آنها را با آسیب‌های نوین روبرو ساخته است. تمامی ساحت‌های انسانی تحت تاثیر این فضا قرار گرفته و کارکرد نهادهای اجتماعی را تحت الشعاع قرار داده است.

فضای مجازی هر روزه گسترش کمی و کیفی یافته و خواسته یا ناخواسته تاثیرات مثبت و منفی خود را بر جای می‌گذارند و اگر این فضا به صورتی برنامه‌ریزی شده مورد استفاده قرار نگیرد به یکی از مهم‌ترین چالش‌های اجتماعی مبدل شده که می‌تواند یکی از عوامل مرتبط با آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی باشد.

در فضای سایبر، فرد یک هویت جدید پیدا می‌کند، این هویت می‌تواند به صورت مجازی یا حقیقی شکل گیرد. فضای سایبر این امکان را به اشخاص می‌دهد که هویت حقیقی خویش را مخفی کنند و با هویت ساختگی جدیدی وارد آن شوند. (خسروی، ۱۳۸۹: ۴۹) بنابراین ورود به چت‌روم‌ها، وابسته شدن به ارتباطات مجازی و دل‌کندن از ارتباطات واقعی، دست‌مایه قرار گرفتن در برابر شبکه‌های اجتماعی، همه از مهمترین تهدیداتی به حساب می‌آیند که زمینه را برای انجام اعمال مجرمانه برای آنها مهیا نموده است. اگر نگاهی به آمار و ارقام و اخبار منتشر شده در زمینه کلاهبرداری‌های، فریب‌های فضای مجازی، شایعه‌پراکنی‌ها، رواج اطلاعات و داده‌های غیرواقعی و... که تماماً در محیط واقعی رخ می‌دهد و سر منشاء از روابط مجازی دارند، انداخته شود به راحتی می‌توان به این نتیجه رسید که اغلب این انحرافات به دلیل نهادینه شدن شیوه استفاده از این فضا و پناه بردن نوجوانان و جوانان به دیوارهایی است که فرد را وادار به نوشتن یادداشت‌هایی از امیال حاضر خود می‌کند. که در این بین، نقش دستگاه‌های فرهنگی و آموزشی بسیار حائز اهمیت می‌باشد؛ چرا که اگر این نهادها نتوانند شیوه صحیح استفاده از فضاهای مجازی را برای افراد تعریف و آسیب‌شناسی به عمل نیاورند، افراد جامعه به ویژه نسل نوجوان و جوان به بسیاری از آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی مبتلا خواهد شد.

حضرت آیت الله خامنه‌ای در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای شورای عالی فضای مجازی، با اشاره به گسترش روزافزون و پرسرعت پدیده عظیم و بی‌نظیر فضای مجازی تأکید کردند: باید با استفاده از توانایی‌ها و استعداد‌های جوان کشور و با سیاست‌گذاری صحیح و اقدامات سنجیده و هماهنگ و بدون از دست دادن زمان به سمت خروج از حالت انفعال در عرصه فضای مجازی، و حضور فعال و تأثیرگذار و تولید محتوای

اسلامی متقن و جذاب حرکت کنیم. ایشان با اشاره به تأثیرگذاری گسترده فضای مجازی به عنوان یک قدرت نرم فوق‌العاده در عرصه‌های مختلف از جمله فرهنگ، سیاست، اقتصاد، سبک زندگی، ایمان، اعتقادات دینی و اخلاقیات، بر لزوم طراحی مناسب و دقیق برای حفظ حریم امنیت فکری و اخلاقی جامعه در این عرصه تأکید کردند و افزودند: لازمه حضور فعال و تأثیرگذار در فضای مجازی، «تمرکز در تصمیم‌گیری»، «جدیت در اجرا بدون از دست دادن زمان»، «هماهنگی میان دستگاه‌ها» و «پرهیز از موازی‌کاری و تعارض» است.

امروزه خانواده ایرانی در سبب فرهنگی خود مواجه با شبکه‌های ماهواره‌ای، فضای مجازی، رسانه‌های مدرن و غیره است که هر کدام به نوبه خود بخشی از فرآیند تأثیرگذاری در خانواده را هدف داده‌اند. فضای مجازی هر روزه گسترش کمی و کیفی می‌یابد و خُرده نظام‌های این جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. گسترش روزافزون فضاهای مجازی، خواسته یا ناخواسته تأثیرات مثبت و منفی خود را برجای می‌گذارد. اگر این فضا به صورتی برنامه‌ریزی شده مورد استفاده قرار نگیرد، و سواد رسانه‌ای و فضای مجازی افراد بالاتر نرود، به یکی از مهم‌ترین چالش‌های عصر جدید در جوامع در حال گذار تبدیل می‌شود.

نتایج پژوهش کمریبیگی و فیض‌اللهی (۱۳۹۸) بیانگر آن است که آسیب‌های فرهنگی ناشی از فضای مجازی در رتبه پنجم مسائل فرهنگی استان قرار گرفته است. بر این اساس، سیاستگذاری و برنامه‌ریزی در جهت کاهش اثرات مخرب آن ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

^۶ - سخنان رهبر انقلاب در دیدار اعضای شورای عالی فضای مجازی، ۱۳۹۴/۶/۱۶

جدول شماره ۱ تعیین و توصیف مسائل فرهنگی استان

ردیف	عنوان مسأله	توصیف مسأله	عوامل ایجاد مسأله	آسیب‌ها و پیامدهای مسأله	اسناد، گزارش‌ها و منابع استانی که اولویت مسأله در آن طرح شده است.
۱	کم رنگ شدن ارزش های دینی و معنوی در جامعه و دنیاگرایی	گرایش به ارزش‌های مذهبی در جامعه کاهش یافته و همزمان وابستگی و دلبستگی به مظاهر دنیوی افزایش یافته است	پیدایش فناوری‌های نوین- جهانی شدن- میزان گرایش به مدرنیته- ناکارآمدی نهادهای مرتبط با دین- تعارض بین نظر و عمل در نزد متولیان امور دینی- اشاعه ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگ غربی در جامعه- گرایش به سبک زندگی مصرفی- تأثیرات منفی مشکلات اقتصادی- فردگرایی منفی- سطحی‌نگری و فقدان دانش عمیق دینی- عدم دسترسی به الگوهای مناسب دینی- افراط گرایی در حوزه تربیت دینی	کاهش امنیت روانی و افزایش سرگستگی و اضطراب در جامعه- بحران هویت- اختلال در معنابخشی به زندگی- کاهش ارزش‌های ایشار و ازخودگذشتگی در جامعه- کاهش سرمایه‌های اجتماعی و فرهنگی	-طرح و تصویب در شورای فرهنگ عمومی و شورای برنامه‌ریزی استان
۲	نهادینه نشدن سبک زندگی ایرانی و اسلامی	در بین افراد جامعه و خانواده‌ها، سبک زندگی ایرانی- اسلامی درونی و تثبیت نشده است.	نظام کلان مدیریت جامعه - ناکارآمدی نهادهای مرتبط با جامعه پذیری همانند آموزش و رسانه- ترویج روحیه مصرف گرایی- تغییر در اهداف زندگی افراد- گسترش ارزش‌ها و هنجارهای غربی	بحران در هویت ملی و دینی- پدید آمدن شکاف نسلی- عدم تعهد به فرهنگ ایرانی و اسلامی- پایین آمدن مشارکت اجتماعی	-طرح و تصویب در شورای فرهنگ عمومی و شورای برنامه‌ریزی استان

ردیف	عنوان مسأله	توصیف مسأله	عوامل ایجاد مسأله	آسیب‌ها و پیامدهای مسأله	اسناد، گزارش‌ها و منابع استانی که اولویت مسأله در آن طرح شده است.
			در جامعه و تقلیدپذیری افراد از فرهنگ غربی- میزان مسافرت به خارج از کشور- گسترش شبکه های اجتماعی مجازی- وجود الگوهای نقش بیگانه با سبک زندگی ایرانی و اسلامی- فرآیند جهانی شدن- میزان پایین آشنایی با آموزه‌های ایرانی و اسلامی- بحران در هویت‌های ملی و دینی	افراد جامعه- تضعیف وفاق اجتماعی در جامعه- سست شدن عقاید و باورهای دینی-	
۳	ضعف فرهنگ کار در جامعه	تمایل به ارزش‌ها و هنجارهای کار و تلاش، پایین آمده و افراد به مشاغل راحت گرایش پیدا کرده‌اند.	بیگانگی سیاسی- اجتماعی؛ بی عدالتی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی؛ ناخشنودی اجتماعی، نابسامانی بازار کار و اقتصاد؛ هنجارها و نابهنجاری‌های اجتماعی؛ ناهمسویی نظام آموزش با نیاز بازار کار و ویژگی‌های روان‌شناختی	عدم موفقیت در پیشبرد اهداف زندگی- کاهش بهره‌وری سازمانی- هدررفتن منابع- توسعه متوازن جامعه- افزایش بیکاری و نرخ پایین کارآفرینی- کاهش وجدان کاری و افزایش آسیب‌های اجتماعی چون بی‌معنایی زندگی، افسردگی، خودکشی و ...	- طرح و تصویب در شورای فرهنگ عمومی و شورای برنامه‌ریزی استان - نتایج پژوهش‌های انجام شده در خصوص شناسایی و اولویت‌بندی مسائل فرهنگی استان

ردیف	عنوان مسأله	توصیف مسأله	عوامل ایجاد مسأله	آسیب‌ها و پیامدهای مسأله	اسناد، گزارش‌ها و منابع استانی که اولویت مسأله در آن طرح شده است.
۴	بی تفاوتی اجتماعی و کاهش احساس مسئولیت اجتماعی	افراد آگاهانه نسبت به مسائل و رخداد‌های پیرامون خود دچار انفعال و بی‌اعتنایی شده‌اند.	غفلت از نقش شهروندان - نوع ساختار سیاسی - توقعات فزاینده - فردگرایی خودخواهانه - زوال وفاداری جمعی - بده‌بستان اجتماعی - نابرابری - های اجتماعی اقتصادی و انباشتگی فقر و فلاکت - تنبلی اجتماعی - ضعف در ابراز وجود - اقتصادزدگی فرهنگ - شکاف قانونی - نارسایی نظام تربیتی - آشفتگی سنت - خویشاوندگرایی - کم‌کارایی تشکلهای مدنی و انزواگرایی - ناکارآمدی دولت - هیستری اجتماعی و کژکارکردی رسانه‌ها	اهمالکاری - فضیلت‌زدایی از جامعه - تشدید آنومی اجتماعی - چرخه توسعه‌نیافتگی - زوال سرمایه اجتماعی - افول مطالبه‌گری - فرسایش امید اجتماعی	اسناد، گزارش‌ها و منابع استانی که اولویت مسأله در آن طرح شده است.
۵	آسیب‌های فرهنگی ناشی از فضای مجازی	گسترش اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی در جامعه، علاوه بر آثار مثبت، آسیب‌های	خوش‌گذرانی و لذت‌طلبی - عدم گفتگو و آشفتگی خانوادگی - پابندی پایین به آموزه‌های دینی - نظارت پایین والدین - جامعه‌پذیری ناقص - ناکارآمدی مدیریت اینترنت و شبکه‌های مجازی	گسترش آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی - کاهش گفتگو در بین اعضای خانواده - کاستن از روابط اجتماعی رودررو - گسترش	اسناد، گزارش‌ها و منابع استانی که اولویت مسأله در آن طرح شده است.

اسناد، گزارش‌ها و منابع استانی که اولویت مسأله در آن طرح شده است.	آسیب‌ها و پیامدهای مسأله	عوامل ایجاد مسأله	توصیف مسأله	عنوان مسأله	ردیف
<p>خصوص شناسایی و اولویت‌بندی مسائل فرهنگی استان</p>	<p>ارتباطات نامتعارف - تعارض ارزش‌ها و باورهای اجتماعی - افزایش اعتیاد اینترنتی و مجازی - کمرنگ شدن صمیمیت و ارتباط عاطفی بین اعضای خانواده - گسست نسلی - بحران هویت</p>	<p>تدوین قوانین و مقررات غیربازدارنده - بطالت اجتماعی</p>	<p>اجتماعی و فرهنگی مختلفی را به وجود آورده - اند.</p>		

فصل سوم
اقدامات ملی

مطابق اولویت‌بندی شورای فرهنگ عمومی استان ایلام از مسائل و آسیب‌های فرهنگی، برای تهیه نقشه مهندسی فرهنگی و ارائه به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان اقدامات ملی منطبق با هر مسأله به شرح زیر می‌باشند:

مسأله اول: کم رنگ شدن ارزش های دینی و معنوی در جامعه و دنیاگرایی (توجه به دیانت و معنویت موضوعات نماز و مسجد)

- اجرای کامل منشور توسعه فرهنگ قرآنی و به روزرسانی آن (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱)
- برنامه‌ریزی برای زمینه‌سازی و نهادینه کردن انس با نماز جماعت و مسجد و احیای کارکردهای فرهنگی اجتماعی آن متناسب با نیازهای زمان و مخاطبان (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۴)
- تبیین عقلانی و آموزش شعائر و آیین‌های اسلامی ایرانی با تأکید بر فلسفه وجودی آنها و غنابخشی فکری و محتوایی مجالس و مراسم سوگواری عاشورا و شعائر حسینی متناسب با روح حماسی عاشورا (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱۲)
- بازنگری و اصلاح نظام آموزشی و تعلیم و تربیت با رویکرد تثبیت عفاف و حجاب و حذف نمادهای فرهنگ منحط غربی و زدودن مظاهر خودباختگی در مقابل فرهنگ بیگانه (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۱۵)
- اعتلای فرهنگ مقاومت، ایثار و شهادت (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۶)
- حمایت از ایجاد و گسترش نهادها و تشکل‌های علمی و فرهنگی عمومی و مردم نهاد به منظور تبیین، احیا و معرفی روزآمد آثار و بازتولید ارزش‌های فرهنگ انقلاب اسلامی و دفاع مقدس (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۱۳)
- ارتقای آگاهی‌ها و اصلاح باورها، نگرش‌ها و رفتارها و افزایش مهارت‌ها در زمینه حقوق و تکالیف و روابط متقابل بر اساس احکام، ارزش‌ها و آداب و سنن اسلامی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۲)
- زمینه‌سازی تأمین حقوق مادی و معنوی اعضای خانواده همچون حُسن معاشرت، مهریه، نفقه، اجرت‌المثل با رعایت اخلاق اسلامی و با توجه به ارزش‌های اسلامی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۴)
- رعایت موازین، احکام و ارزش‌های اصیل اسلامی ایرانی در معماری خانه و مجتمع‌های مسکونی، شهرسازی و اماکن عمومی به منظور حفظ امنیت اخلاقی و حریم خانه و خانواده و پیش بینی الزامات اجرایی آن (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۴۰)
- برنامه‌ریزی برای آموزش عمومی، گسترش و ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم در فعالیتهای اقتصادی به عنوان یک الگوی ارزشی مبتنی بر اسلام (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۴)

- سامان دهی و حمایت از فرایند تولید آثار هنری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی به ویژه فیلم، آثار مستند و پویانمایی از مرحله آفرینش ادبیات داستانی و فیلم‌نامه تا فیلم‌سازی (راهبرد کلان ۹، اقدام ملی ۹)
- حمایت از تبیین و تولید نظام‌مند و اثرگذار محتوای رسانه‌ای مبتنی بر آموزه‌های اسلامی، انقلابی و ارزش‌های اخلاقی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۸)

مسئله دوم: نهادینه نشدن سبک زندگی ایرانی و اسلامی (توجه به نهاد خانواده و جامعه)

- تبیین عقلانی و آموزش شعائر و آیین‌های اسلامی ایرانی با تأکید بر فلسفه وجودی آنها و غنابخشی فکری و محتوایی مجالس و مراسم سوگواری عاشورا و شعائر حسینی متناسب با روح حماسی عاشورا (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱۲)
- ترویج و الگوسازی مراتب گذشت و ایثار در زندگی روزمره فردی، خانوادگی و اجتماعی (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۱۰)
- فرهنگ‌سازی و برنامه‌ریزی آموزشی، تبلیغی و رسانه‌ای در خصوص معرفی موهبت الهی آرامش حاصل از ازدواج و تبیین هویت ارزشمند و بی‌بدیل بودن نهاد خانواده در ارتقای کمالات انسانی و نهادینه‌سازی ارزش‌های اخلاقی و معنوی با تأکید بر اصلاح نگرش‌ها و الگوهای رفتاری (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۳)
- معرفی و ترویج معیارها و شیوه‌های انتخاب همسر بر اساس آموزه‌های دینی و نقد ملاک‌ها و روش‌های ناهنجار در این زمینه با بهره‌مندی از همه ظرفیت‌های موجود به ویژه مشاوره خانوادگی و افراد امین (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۵)
- تسهیل ازدواج از طریق نهادها و ساختارهای ذیربط، تأمین مسکن مناسب ویژه زوج‌های جوان، صندوق‌های حمایتی، انواع بیمه‌ها، کمک هزینه‌ها، وام‌های مورد نیاز ازدواج، جهیزیه، مسکن، اشتغال و... و تسهیلات رفاهی ازدواج (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۷)
- سامان دهی، حمایت و هدایت خیرین امر ازدواج برای تأمین امکانات ضروری ازدواج و ترویج ازدواج‌های ساده، آگاهانه و پایدار (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۹)
- اعمال و تقویت رویکرد خانواده‌محوری در برنامه‌ها و شبکه‌ها و عنداللزوم راه اندازی شبکه‌های تخصصی و موضوعی با محور خانواده (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۱۰)
- تدوین و اجرای برنامه جامع و فراگیر آموزش و مهارت‌آموزی خانواده (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۱۵)
- ارتقای آگاهی‌ها و اصلاح باورها، نگرش‌ها و رفتارها و افزایش مهارت‌ها در زمینه حقوق و تکالیف و روابط متقابل بر اساس احکام، ارزش‌ها و آداب و سنن اسلامی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۲)

- زمینه‌سازی تأمین حقوق مادی و معنوی اعضای خانواده همچون حسن معاشرت، مهریه، نفقه، اجرت-
المثل با رعایت اخلاق اسلامی و با توجه به ارزش های اسلامی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۴)
- معرفی زندگی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) ایشان و اسوه‌های قرآنی خانواده و تبیین نقش مؤثر ایشان در
قوام و تکامل دین و جامعه در سطح ملی و بین‌المللی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۵)
- بازنمایی و تقویت نقش مسئولانه و مؤثر پدر در تربیت فرزندان با حفظ کرامت و حقوق آنان و هدایت و
خیرخواهی نسبت به اعضای خانواده و تأکید بر رعایت نقش های پدری، همسری و خانوادگی مرد (راهبرد
کلان ۳، اقدام ملی ۲۶)
- ارائه مشوق‌هایی همچون معافیت‌های مالیاتی و مرخصی‌ها برای خانواده‌هایی که نگهداری سالمندان و
تأمین هزینه‌های آنان را بر عهده می‌گیرند (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۳۱)
- آموزش بهداشت و شیوه زندگی سالم به سالمندان و افزایش آگاهی خانواده‌ها در خصوص تغییرات ناشی
از سالمندی و گسترش طب سالمندی و تربیت و سامان دهی مراقبین خانگی سالمندان (راهبرد کلان ۳،
اقدام ملی ۳۲)
- رعایت موازین، احکام و ارزش‌های اصیل اسلامی ایرانی در معماری خانه و مجتمع‌های مسکونی،
شهرسازی و اماکن عمومی به منظور حفظ امنیت اخلاقی و حریم خانه و خانواده و پیش‌بینی الزامات
اجرایی آن (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۴۰)
- تهیه و اجرای برنامه پیشگیری و مقابله همه جانبه با جرائم خانوادگی و رفتار ظالمانه بین اعضای خانواده
(راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۴۴)
- فرهنگ‌سازی برای پیشگیری از ناهنجاری‌ها و تعارضات درون خانواده و حل آنها با استفاده از حکمیت
قرآنی، معتمدین فامیلی، محلی و مساجد و مراکز امداد و ارشاد خانواده و حمایت از خانواده‌های آسیب
دیده یا در معرض آسیب (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۴۵)
- برنامه‌ریزی و فرهنگ‌سازی در تسهیل ازدواج، کاهش سن ازدواج و استحکام خانواده (راهبرد کلان ۴،
اقدام ملی ۴)
- برنامه‌ریزی برای تقویت فرهنگ و سبک زندگی اصیل روستایی و عشایری متناسب با مقتضیات و سبک
زندگی اسلامی ایرانی (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۳)
- طراحی و اجرای برنامه انجام عبادات جمعی و تعامل محلی با محوریت مساجد و تقویت و گسترش
ارتباطات خویشاوندی و حمایت از صله ارحام (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۴)
- ضابطه‌مند نمودن و رعایت حریم‌ها و حدود شرعی در تعاملات کاری و ارتباطات مجازی (راهبرد کلان ۵،
اقدام ملی ۵)

-بسترسازی برای ترویج سبک زندگی اسلامی و فرهنگ صرفه‌جویی، قناعت و مصرف صحیح و بهینه در حوزه‌های انرژی، آب، حمل و نقل، دارو، خوراک و پوشاک مبتنی بر آموزه‌های دینی، منافع ملی و توجه به افشار محروم (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۱۱)

- تدوین و اجرای برنامه جامع غنی‌سازی اوقات فراغت و تفریحات سالم در ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی در سنین مختلف و ارائه الگوی مناسب بر اساس آموزه‌های اسلامی ایرانی و حمایت از توسعه و گسترش هدفمند نهادها و مؤسسات فعال این حوزه (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۱۹)

- تدوین و اجرای برنامه جامع ورزش همگانی، قهرمانی و بومی و توجه به کارکردهای ورزش در ابعاد مختلف با تأکید بر اخلاق و آموزه‌های اسلامی و متناسب‌سازی زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی هماهنگ با نیازهای زنان و مردان در مناطق شهری و روستایی (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۲۰)

-احیاء، بازتولید و ترویج الگوها و سنت‌های اصیل ملی و محلی در زمینه تعاون و همکاری متناسب با آموزه‌های اسلامی و نیازهای روز (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۹)

-برنامه‌ریزی برای تقویت فرهنگ شکر و سپاسگزاری و ارتقای احساس رضایتمندی عمومی از برخورداری- های مادی و معنوی از زندگی فردی و اجتماعی متناسب با امکانات و مقدرات (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۱۰)

-طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های ملی ترویج نمادها و الگوهای رفتاری شادی و شادابی اسلامی و بازمهندسی جشن‌های دینی، عمومی و خانوادگی براساس آموزه‌های اسلامی (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۱۹)
-شناسایی و ترویج الگوهای ملی اسلامی سخت‌کوشی و ساده‌زیستی از طریق رسانه‌های جمعی به‌ویژه رسانه ملی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۱۴)

-ایجاد فرهنگ مبارزه همه‌جانبه و فراگیر با مفسد اقتصادی، رباخواری، افزونه‌خواهی (رانت)، امتیازطلبی، تکاثر، سودجویی، احتکار، گران‌فروشی و کم‌فروشی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۲۰)

-نهادینه‌سازی مؤلفه‌ها و نمادهای فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت و تفکر بسیجی در جامعه و اندیشه، باور، منش و رفتار مسئولان و مقابله با عوامل بازدارنده و تضعیف‌کننده آن (راهبرد کلان ۱۳، اقدام ملی ۹)

-تهیه طرح جامع تولید و اجرای انواع برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، اطلاع‌رسانی، نمایشی، تبلیغی و غیره در رسانه‌های جمعی به ویژه صداوسیما و شبکه‌های استانی آن با هدف گفتمان‌سازی و ترویج فواید فرزندآوری و تبیین آثار منفی کاهش نرخ باروری با رعایت شرایط و مقتضیات راهبردی (راهبرد کلان ۴، اقدام ملی ۱)

مسئله سوم: ضعف فرهنگ کار در جامعه

- تقویت فرهنگ خوداتکایی و تولیدمحوری روستاها و اصلاح نگرش جامعه به روستا و زندگی روستایی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۲)
- برنامه‌ریزی برای آموزش عمومی، گسترش و ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم در فعالیتهای اقتصادی به عنوان یک الگوی ارزشی مبتنی بر اسلام (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۴)
- برنامه‌ریزی برای تشویق مصرف بهینه، تولید ملی و ایجاد و گسترش بازارهای محلی در استانها (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۶)
- اصلاح نظام اعطای تسهیلات، یارانه‌ها، تخفیف‌ها و معافیت‌های مالیاتی منطبق با اهداف و اولویتهای فرهنگی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۱۱)
- شفاف‌سازی اراده حاکمیتی برای مجازات متجاوزان به بیت المال و جدیت برخورد با مفسدان اقتصادی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۱۵)

مسئله چهارم: بی تفاوتی اجتماعی و کاهش احساس مسئولیت اجتماعی (توجه به امر به معروف و نهی از منکر)

- ترویج و معرفی صحیح امر به معروف و نهی از منکر و تقویت زمینه‌ها و سازوکارهای عمومیت‌بخشی آن در عرصه‌های مختلف با بهره‌گیری از ظرفیتهای آموزشی و پژوهشی، هنر و ادبیات توسط دستگاه‌های ذیربط (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱۰)
- تقویت فضای تضارب آراء و هم‌اندیشی آزاد به ویژه تعامل فکری نخبگان و اندیشه‌ورزان حوزه و دانشگاه با تأکید بر حمایت از کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۲)
- طراحی و اجرای برنامه بلندمدت ارتقای آگاهی، آموزش و درونی‌سازی تعهد و احترام به قانون در بین مسئولان و مردم و بهره‌گیری از نمادهای مختلف ملی و محلی و الگوهای رفتاری قانون‌گرایانه گروه‌های مرجع در ترویج قانون‌گرایی (راهبرد کلان ۶، اقدام ملی ۱)
- احیا، تبیین و گسترش امر به معروف و نهی از منکر، فرهنگ نقادی و انتقادپذیری در مناسبات مردم، سازمان‌ها، احزاب سیاسی، کارگزاران و رسانه‌ها (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۲)
- برنامه‌ریزی برای نهادینه‌سازی روحیه تعاون، مشارکت و مسئولیت‌پذیری در نظام‌های مختلف جامعه (راهبرد کلان ۱۲، اقدام ملی ۱)

مسئله پنجم: آسیب های فرهنگی ناشی از فضای مجازی (سواد رسانه ای)

-اصلاح نظام تبلیغاتی و رسانه‌ای با رویکرد ترویج مصرف کالاهای تولید داخل (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۱۰)

- ضابطه‌مند نمودن و رعایت حریم‌ها و حدود شرعی در تعاملات کاری و ارتباطات مجازی (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۵)

- آموزش، تربیت و افزایش کمی و کیفی مستمر منابع انسانی مستعد و متعهد متناسب با نیازهای رسانه ای، تبلیغی و ارتباطی انقلاب اسلامی در حوزه ملی و فراملی و به‌کارگیری آنها برای تقویت جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۳)

- حمایت از تبیین و تولید نظام‌مند و اثرگذار محتوای رسانه‌ای مبتنی بر آموزه‌های اسلامی، انقلابی و ارزش های اخلاقی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۸)

- تهیه، طراحی و استقرار نظام جامع رسانه‌ای بر اساس نقشه مهندسی فرهنگی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۹)

-آموزش عمومی برای ارتقاء بصیرت و سواد رسانه‌ای آحاد جامعه معطوف به ارزش‌ها و دانش بومی و اسلامی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۱۰)

-برنامه‌ریزی برای حمایت، گسترش و سازماندهی شبکه‌های اجتماعی به ویژه شبکه‌های مجازی متعهد (راهبرد کلان ۱۳، اقدام ملی ۲۰) و برنامه‌ریزی برای حمایت، گسترش و سامان دهی شبکه‌های مجازی متعهد (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۱۹)

- برنامه‌ریزی برای بهره‌گیری از فرصت‌ها و صیانت از آسیب‌ها و تهدیدهای ناشی از فضای مجازی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۲۳)

فصل چهارم

اهداف و اقدامات استانی

مسئله اول: کم رنگ شدن ارزش های دینی و معنوی در جامعه و دنیاگرایی (توجه به دیانت و معنویت موضوعات نماز و مسجد)

اقدام ملی ۱:

- اجرای کامل منشور توسعه فرهنگ قرآنی و بروزرسانی آن (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱)

هدف:

اجرای منشور توسعه فرهنگ قرآنی

اقدامات استانی:

- طراحی، تدوین و اجرای برنامه محفلانه قرآن در مدارس
- طراحی، تدوین و اجرای لیگ قرآنی ویژه موسسات و خانه های قرآن
- برگزاری دوره های مهارت آموزی ویژه مهدهای قرآنی
- طراحی و اجرای طرح تبیان ویژه مبلغین

اقدام ملی ۲:

برنامه ریزی برای زمینه سازی و نهادینه کردن انس با نماز جماعت و مسجد و احیای کارکردهای فرهنگی اجتماعی آن متناسب با نیازهای زمان و مخاطبان (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۴)

هدف:

زمینه سازی و نهادینه کردن موانست با نماز جماعت و مسجد

اقدامات استانی:

- هم افزایی دستگاهها در راستای کارآمدی بیشتر مساجد
- فراهم سازی بستر خدمات عمومی و اجتماعی کارآمدتر مساجد
- تبیین نقش فرهنگی و اجتماعی مسجد
- برقراری ارتباط بین مسجد و مدرسه
- طراحی و اجرای طرح امین ویژه مبلغین و مبلغات
- برگزاری جشنواره محله همدل

اقدام ملی ۳:

تبیین عقلانی و آموزش شعائر و آیین های اسلامی ایرانی با تأکید بر فلسفه وجودی آنها و غنابخشی فکری و محتوایی مجالس و مراسم سوگواری عاشورا و شعائر حسینی متناسب با روح حماسی عاشورا (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱۲)

هدف:

بیان علمی و عقلی مناسک و آیین های اسلامی و ایرانی

اقدامات استانی:

- گفتمان سازی، آگاهی بخشی و اطلاع رسانی در خصوص رویداد بزرگ اربعین
- تکریم زائران در رویداد اربعین
- مردمی سازی جریان اربعین

اقدام ملی ۴:

بازنگری و اصلاح نظام آموزشی و تعلیم و تربیت با رویکرد تثبیت عفاف و حجاب و حذف نمادهای فرهنگ منحط غربی و زدودن مظاهر خودباختگی در مقابل فرهنگ بیگانه

هدف:

بازنگری در روش ها و روندهای نظام آموزشی در زمینه نهادینه نمودن ارزش حجاب و عفاف

اقدامات استانی:

- تبیین رویکرد اسلامی در خصوص فرهنگ حجاب و عفاف در جامعه
- نهادینه نمودن ارزش حجاب و عفاف در بین افراد مختلف جامعه به ویژه کودکان و نوجوانان

اقدام ملی ۵:

اعتلای فرهنگ مقاومت، ایثار و شهادت (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۶)

هدف:

شناساندن و تقویت فرهنگ ایثار و شهادت

اقدامات استانی:

- گفتمان سازی و فرهنگ سازی در خصوص فرهنگ ایثار و شهادت
- تبیین اهداف دفاع مقدس برای نسل جدید
- مراقبت و پایش سالانه آسیب های تهدید کننده و تضعیف فرهنگ ایثار و شهادت

-شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای علمی و پژوهشی در راستای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت
-حمایت از ایجاد و گسترش تشکل‌های علمی و فرهنگی تبیین‌کننده فرهنگ ایثار و شهادت

اقدام ملی ۶:

زمینه‌سازی تأمین حقوق مادی و معنوی اعضای خانواده همچون حُسن معاشرت، مهریه، نفقه، اجرت المثل
با رعایت اخلاق اسلامی و با توجه به ارزش‌های اسلامی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۴)

هدف:

فراهم‌سازی و بسترسازی در راستای تأمین حقوق مادی و معنوی خانواده مبتنی بر ارزش‌های اسلامی

اقدامات استانی:

-اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی در خصوص حقوق و تکالیف اعضای خانواده بر اساس آموزه‌های اسلامی
-برگزاری دوره‌های آموزشی مهارت آموزی برای اعضای خانواده منطبق با فرهنگ اهل‌البیت(ع)
-نظارت و پایش قانون حمایت از خانواده و سایر قوانین مرتبط
-ایجاد، پشتیبانی و تقویت مراکز مشاوره حقوقی رایگان برای خانواده‌ها

اقدام ملی ۷:

رعایت موازین، احکام و ارزش‌های اصیل اسلامی ایرانی در معماری خانه و مجتمع‌های مسکونی، شهرسازی
و اماکن عمومی به منظور حفظ امنیت اخلاقی و حریم خانه و خانواده و پیش‌بینی الزامات اجرایی آن
(راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۴۰)

هدف:

الگوسازی مسکن بر پایه هویت اسلامی و ایرانی

اقدامات استانی:

-آسیب‌شناسی مسکن استان ایلام با نگاه به الگوی ایرانی اسلامی
-طراحی الگو و نقشه‌های ساخت مسکن مطابق الگوی اسلامی ایرانی به صورت رایگان برای متقاضیان
-ارائه الگوی مناسب به مدیران در جهت رعایت الگوی اسلامی ایرانی در ساخت مسکن زندگی به خصوص در شهرهای کوچک
-نظارت بر صدور پروانه ساختمانی برای ساختمان‌هایی تازه ساخت در راستای رعایت معیارهای الگوهای معماری ایرانی و
اسلامی

اقدام ملی ۸:

برنامه‌ریزی برای آموزش عمومی، گسترش و ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم در فعالیت های اقتصادی به عنوان یک الگوی ارزشی مبتنی بر اسلام (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۴)

هدف:

گسترش و ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم در فعالیت‌های اقتصادی

اقدامات استانی:

- کاهش بوروکراسی و دیوان سالاری در دستگاه‌های اجرایی استان

- برپایی نمایشگاه دستاوردهای تعاونی‌های استان

- تقویت ارزش‌های دینی جامعه در خصوص اهمیت کار جمعی

- آموزش روح همبستگی و تعاون از طریق رسانه‌ها

اقدام ملی ۹:

سامان‌دهی و حمایت از فرایند تولید آثار هنری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی به ویژه فیلم، آثار مستند و پویانمایی از مرحله آفرینش ادبیات داستانی و فیلم‌نامه تا فیلم‌سازی (راهبرد کلان ۹، اقدام ملی ۹)

هدف:

سامان‌دهی و حمایت از تولید آثار هنری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی

اقدامات استانی:

- حمایت از ایجاد زیرساخت‌های فرهنگی و هنری در استان

- حمایت از تشکیل انجمن خیرین فرهنگ‌ساز و جلب مشارکت‌ها آنها در حمایت از تولید و ساخت آثار هنری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی

- برگزاری نمایشگاه‌های هنری

- کادرسازی و تربیت نیروهای متعهد فرهنگی و هنری

- ایجاد زمینه برای رشد خلاقیت جامعه هنری از طریق رقابت‌پذیر کردن محصولات هنری، برگزاری نمایشگاه‌ها، جشنواره‌ها و مراسم آئینی

اقدام ملی ۱۰:

تبیین و ترویج اندیشه‌ها و آرمان‌های امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در مدیریت امور و راهبری فرهنگی جامعه (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۴)

هدف:

آگاهی بخشی و نهادینه کردن فرمایشات حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در خصوص مدیریت و راهبری فرهنگی جامعه

اقدام استانی:

- ترویج و تبیین فرمایشات حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در زمینه مدیریت امور فرهنگی جامعه

مسئله دوم: نهادینه نشدن سبک زندگی ایرانی و اسلامی (توجه به نهاد خانواده و جامعه)

اقدام ملی ۱:

ترویج و الگوسازی مراتب گذشت و ایثار در زندگی روزمره فردی، خانوادگی و اجتماعی(راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۱۰)

هدف:

ترویج فرهنگ ایثار و از خودگذشتگی در زندگی فردی و اجتماعی

اقدامات استانی:

- بیان ارزش های دفاع مقدس از طریق ابزارهای فرهنگی هنری رسانه ای و ظرفیت های فضای مجازی
- تولید آثار فاخر مرتبط با زندگی اهل بیت و ارزش های دفاع مقدس
- برگزاری جشنواره های فرهنگی هنری با موضوعیت ایثار و از خودگذشتگی
- معرفی الگوها و نمادهای ایثار در زندگی روزمره به جامعه

اقدام ملی ۲:

فرهنگ سازی و برنامه ریزی آموزشی، تبلیغی و رسانه ای در خصوص معرفی موهبت الهی آرامش حاصل از ازدواج و تبیین هویت ارزشمند و بی بدیل بودن نهاد خانواده در ارتقای کمالات انسانی و نهادینه سازی ارزش های اخلاقی و معنوی با تأکید بر اصلاح نگرش ها و الگوهای رفتاری (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۳)

هدف:

فرهنگ سازی و برنامه ریزی آموزشی و تبلیغی در جهت اهمیت نهاد خانواده و ازدواج

اقدامات استانی:

- برگزاری جشنواره فرهنگی هنری با موضوع (ازدواج، خانواده و ...)
- معرفی و ارائه الگو از زنان و مردان موفق جامعه، با لحاظ موفقیت آنها در نقش مادری، پدری و همسری

- بازنمایی رسانه‌ای روحیه همکاری و وفاداری متقابل زن و مرد در زندگی مشترک
- توسعه مراکز رسمی آموزشی و مشاوره خانواده قبل و بعد از ازدواج با حمایت‌های دولت
- ترسیم الگوی خانواده متعادل و تبیین ویژگی‌های الگوی خانواده آرمانی در اسلام

اقدام ملی ۳:

معرفی و ترویج معیارها و شیوه‌های انتخاب همسر بر اساس آموزه‌های دینی و نقد ملاک‌ها و روش‌های ناهنجار در این زمینه با بهره‌مندی از همه ظرفیت‌های موجود به ویژه مشاوره خانوادگی و افراد امین (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۵)

هدف:

اشاعه‌های شیوه‌های همسرگزینی بر اساس آموزه‌های دینی

اقدامات استانی:

- ترویج دیدگاه‌های صحیح اجتماع در خصوص تقلیل هزینه‌های ازدواج از قبیل جهیزیه سبک، مهریه متناسب و کاهش هزینه‌های جشن ازدواج و پرهیز از تحمیل هزینه‌های سنگین
- توسعه مراکز رسمی آموزشی و مشاوره خانواده قبل و بعد از ازدواج با حمایت‌های دولت
- گسترش آگاهی‌های جوانان در خصوص همسان‌مسنری اعتقادی و فرهنگی
- تهیه بسته‌های آموزشی برای جوانان در آستانه ازدواج، زوج‌های جوان و والدین
- برگزاری دوره‌های آموزشی با محوریت روابط خانوادگی سالم، ازدواج آسان ویژه جوانان در آستانه ازدواج و والدین

اقدام ملی ۴:

تسهیل ازدواج از طریق نهادها و ساختارهای ذیربط، تأمین مسکن مناسب ویژه زوج‌های جوان، صندوق‌های حمایتی، انواع بیمه‌ها، کمک هزینه‌ها، وام‌های مورد نیاز ازدواج، جهیزیه، مسکن، اشتغال و... و تسهیلات رفاهی ازدواج (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۷)

هدف:

تسهیل ازدواج برای افراد جامعه به‌ویژه جوانان از طریق نهادها و دستگاه‌های مسئول

اقدامات استانی:

- ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های مختلف در خصوص اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های مرتبط با ازدواج و خانواده
- تدوین قوانین حمایتی و گسترش پوشش کامل بیمه‌های اجتماعی و اقتصادی برای زوجین جوان؛

اقدام ملی ۵:

سامان‌دهی، حمایت و هدایت خیرین امر ازدواج برای تأمین امکانات ضروری ازدواج و ترویج ازدواج‌های ساده، آگاهانه و پایدار (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۹)

هدف:

سامان‌دهی و حمایت از خیرین امر ازدواج

اقدامات استانی:

- حمایت از تشکیل انجمن خیرین ازدواج و تشکیل خانواده
- جلب مشارکت‌های خیرین جهت حمایت از امر ازدواج
- ایجاد بانک اطلاعات خیرین امر تشکیل خانواده و ازدواج
- معرفی و شناساندن انجمن‌های موفق امر ازدواج به جامعه با استفاده از شیوه‌های رسانه‌ای

اقدام ملی ۶:

آموزش بهداشت و شیوه زندگی سالم به سالمندان و افزایش آگاهی خانواده‌ها در خصوص تغییرات ناشی از سالمندی و گسترش طب سالمندی و تربیت و سامان‌دهی مراقبین خانگی سالمندان (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۳۲)

هدف:

آموزش بهداشت و شیوه زندگی سالم به سالمندان

اقدامات استانی:

- مهارت‌آموزی و دانش‌افزایی خانواده‌های دارای سالمند
- بهینه‌سازی خدمات اقتصادی و اجتماعی به سالمندان
- تبیین و احیای فرهنگ احترام به پدر و مادر؛ قدرشناسی و حمایت از آنها، همراه با حفظ کرامت سالمندان در برنامه‌های صدا و سیما و رسانه‌ها
- عرضه مشوق‌های لازم به خانواده‌ها برای نگهداری سالمندان

اقدام ملی ۷:

رعایت موازین، احکام و ارزش‌های اصیل اسلامی ایرانی در معماری خانه و مجتمع‌های مسکونی، شهرسازی و اماکن عمومی به منظور حفظ امنیت اخلاقی و حریم خانه و خانواده و پیش‌بینی الزامات اجرایی آن (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۴۰)

هدف:

الگوسازی مسکن بر پایه ارزش‌های اسلامی و ایرانی

اقدامات استانی:

- آسیب‌شناسی مسکن استان ایلام با نگاه به الگوی ایرانی اسلامی

- طراحی الگو و نقشه‌های ساخت مسکن مطابق الگوی اسلامی ایرانی به صورت رایگان برای متقاضیان

- ارائه الگوی مناسب به مدیران در جهت رعایت الگوی اسلامی ایرانی در ساخت مسکن زندگی به خصوص در شهرهای کوچک

- نظارت بر صدور پروانه ساختمانی برای ساختمان‌هایی تازه ساخت در راستای رعایت معیارهای الگوهای معماری ایرانی و

اسلامی

اقدام ملی ۸:

بسترسازی برای ترویج سبک زندگی اسلامی و فرهنگ صرفه‌جویی، قناعت و مصرف صحیح و بهینه در

حوزه‌های انرژی، آب، حمل و نقل، دارو، خوراک و پوشاک مبتنی بر آموزه‌های دینی، منافع ملی و توجه به

اقتدار محروم (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۱۱)

هدف:

بسترسازی برای ترویج سبک زندگی اسلامی و فرهنگ قناعت و صرفه‌جویی

اقدامات استانی:

- اصلاح فرهنگ مصرف فردی، اجتماعی و سازمانی، ترویج فرهنگ صرفه‌جویی و قناعت و مقابله با اسراف، تبذیر، تجمل‌گرایی

در رسانه‌های استان با استناد به ارزش‌های دینی و اسلامی

- اولویت دادن به افزایش بهره‌وری در تولید، انتقال و مصرف انرژی در ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید انرژی

- معرفی الگوهای صرفه‌جویی و قناعت به جامعه از طریق صدا و سیما و رسانه‌های جمعی

- تدوین قوانین و مقررات تشویقی برای بهینه‌سازی مصرف و پرهیز از مصرف‌گرایی در جامعه

اقدام ملی ۹:

ضابطه‌مند نمودن و رعایت حریم‌ها و حدود شرعی در تعاملات کاری و ارتباطات مجازی (راهبرد کلان ۵،

اقدام ملی ۵)

هدف:

رعایت حدود شرعی و قانونی در تعاملات کاری و ارتباط مجازی

اقدامات استانی:

-تبیین رویکرد اسلامی و سیره ائمه در خصوص حدود شرعی روابط و تعاملات در محل کار
-تبیین دستورالعمل‌های قانونی در خصوص حفظ حریم شخصی و روابط بین افراد در محل کار و ارتباط مجازی

اقدام ملی ۱۰:

طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های ملی ترویج نمادها و الگوهای رفتاری شادی و شادابی اسلامی و بازمهندسی جشن‌های دینی، عمومی و خانوادگی براساس آموزه‌های اسلامی (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۱۹)

هدف:

طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌ها برای ترویج شادی بر اساس آموزه‌های اسلامی

اقدامات استانی:

- متناسب‌سازی جشن‌ها، اعیاد و مناسبت‌های مذهبی با نیازهای نسل نو
- استفاده از ظرفیت رسانه‌های جمعی استان در برقراری جشن‌های ملی و مذهبی
- ارائه خدمات رفاهی ویژه به مردم، به مناسبت اعیاد و مناسبت‌های دینی
- برگزاری جشن‌های مذهبی ویژه کودکان

اقدام ملی ۱۱:

تهیه طرح جامع تولید و اجرای انواع برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، اطلاع‌رسانی، نمایشی، تبلیغی و غیره در رسانه‌های جمعی به ویژه صدا و سیما و شبکه‌های استانی آن با هدف گفتمان‌سازی و ترویج فواید فرزندآوری و تبیین آثار منفی کاهش نرخ باروری با رعایت شرایط و مقتضیات راهبردی (راهبرد کلان ۴، اقدام ملی ۱)

هدف:

افزایش تمایل به فرزندآوری از طریق گفتمان‌سازی و ترویج فرزندآوری و تبیین آثار منفی کاهش نرخ باروری

اقدامات استانی:

- تبیین رویکرد اسلامی در زمینه فرزند و فرزندآوری از طریق رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- تبیین و عملیاتی نمودن دقیق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت
- الگوسازی از زنان و مردان موفق در نقش مادری، پدری و همسری
- آگاهی بخشی در زمینه آثار منفی کاهش نرخ باروری برای کشور

مسئله سوم: ضعف فرهنگ کار در جامعه

اقدام ملی ۱:

تقویت فرهنگ خوداتکایی و تولیدمحوری روستاها و اصلاح نگرش جامعه به روستا و زندگی روستایی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۲)

هدف:

تقویت فرهنگ خوداتکایی و تولیدمحوری روستاها

اقدامات استانی:

- توسعه، رونق و اشتغالزایی شاغلین، فعالان و تولیدکنندگان صنایع دستی در جوامع روستایی
- توسعه، رونق و اشتغالزایی و جذب توریسم
- آموزش و توانمندسازی جوامع روستایی در زمینه رشته‌های مورد نیاز صنایع دستی
- جلب سرمایه‌گذاری و تقویت زیرساخت‌های گردشگری

اقدام ملی ۲:

برنامه‌ریزی برای آموزش عمومی، گسترش و ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم در فعالیتهای اقتصادی به عنوان یک الگوی ارزشی مبتنی بر اسلام (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۴)

هدف:

گسترش و ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم در فعالیتهای اقتصادی

اقدامات استانی:

- گسترش فرهنگ تعاون در جامعه
- ارتقای سطح دانش اقتصادی افراد جامعه
- ایجاد انگیزه در بین افراد جامعه جهت گرایش به فعالیتهای اقتصادی

اقدام ملی ۳:

برنامه‌ریزی برای تشویق مصرف بهینه، تولید ملی و ایجاد و گسترش بازارهای محلی در استانها (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۶)

هدف:

برنامه‌ریزی در راستای تشویق مصرف تولیدات داخلی

اقدامات استانی:

- کارآمد نمودن نظام توزیع و خدمات

- بهبود فضای کسب و کار در استان

- شفاف‌سازی و حمایت قانونی و فرهنگی به منظور بهبود فضای کسب و کار

- گسترش سرمایه‌گذاری و حمایت از تولید ملی

اقدام ملی ۴:

شفاف‌سازی اراده حاکمیتی برای مجازات متجاوزان به بیت‌المال و جدیت برخورد با مفسدان اقتصادی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۱۵)

هدف:

شفاف‌سازی اراده حاکمیت برای مبارزه با فساد و مفسدان اقتصادی

اقدامات استانی:

- سیستمی و مکانیزه کردن فعالیت‌های دستگاه‌های دولتی در استان

- استفاده از ظرفیت رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی برای نظارت بر عملکرد نهادها و دستگاه‌های مختلف و حمایت از آنها

- برخورد قاطع قضایی استان با مرتکبان فساد اداری و مجازات مجرمین و اطلاع‌رسانی شفاف به مردم

- آموزش مداوم مدیران و کارمندان در راستای انجام وظایف و تکالیف اداری

- کنترل پنهانی، حسابرسی آشکار و نظارت فراگیر و حساب شده بر فعالیت نهادها و دستگاه‌ها توسط دستگاه‌های ناظر

مسئله چهارم: بی تفاوتی اجتماعی و کاهش احساس مسئولیت اجتماعی (توجه به امر به معروف و نهی از منکر)

اقدام ملی ۱:

ترویج و معرفی صحیح امر به معروف و نهی از منکر و تقویت زمینه‌ها و سازوکارهای عمومیت‌بخشی آن در عرصه‌های مختلف با بهره‌گیری از ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی، هنر و ادبیات توسط دستگاه‌های ذیربط (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱۰)

هدف:

ترویج صحیح امر به معروف و نهی از منکر با استفاده از ظرفیت‌های آموزشی، پژوهشی و هنری

اقدامات استانی:

- ترویج و همگانی نمودن فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر

- شناساندن مصادیق درست امر به معروف و نهی از منکر

-تهیه و تدوین روش‌های آموزش همگانی

-شناسایی ظرفیت‌های موجود دستگاه‌ها

اقدام ملی ۲:

طراحی و اجرای برنامه بلندمدت ارتقای آگاهی، آموزش و درونی‌سازی تعهد و احترام به قانون در بین مسئولان و مردم و بهره‌گیری از نمادهای مختلف ملی و محلی و الگوهای رفتاری قانون‌گرایانه گروه‌های مرجع در ترویج قانون‌گرایی (راهبرد کلان ۶، اقدام ملی ۱)

هدف:

طراحی و اجرای برنامه بلندمدت ارتقای آگاهی، آموزش و درونی‌سازی احترام به قانون و قانون‌گرایی

اقدامات استانی:

-توجه به شاخصه‌های اقتصادی همچون کاهش بیکاری و تورم و افزایش اشتغال

-آشنا نمودن دانش‌آموزان و نسل نو با قانون و قانون‌گرایی و نقش آن در زندگی اجتماعی و فرهنگی

-کاستن از ابهامات قوانین و مقررات و بروکراسی منفی دولتی و شفاف نمودن قوانین و مقررات برای مردم

- مجازات به موقع متخلفان به قانون و مقررات از سوی نهادهای قانونی و مسئول به خصوص متخلفان صاحب نفوذ

اقدام ملی ۳:

احیا، تبیین و گسترش امر به معروف و نهی از منکر، فرهنگ نقادی و انتقادپذیری در مناسبات مردم، سازمان‌ها، احزاب سیاسی، کارگزاران و رسانه‌ها (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۲)

هدف:

گسترش فرهنگ نقادی و انتقادپذیری بین کارگزاران، مردم، سازمان‌ها، احزاب و رسانه‌ها

اقدامات استانی:

-توجه به فرهنگ نقد و لزوم پاسخگویی به انتقاد در نهادها و سازمان‌ها

-تبیین دیدگاه‌های ائمه (ع) و پیشوایان دینی در خصوص اهمیت وجود نقد و نقدپذیری برای مسئولان و افراد مختلف جامعه

-آموزش مهارت نقد، انتقاد و تفکر انتقادی در جامعه به اقشار مختلف جامعه به ویژه دانش‌آموزان، طلاب و دانشجویان، اصحاب رسانه و ...

-حمایت و تشویق ناقدان منصف توسط دستگاه‌های اجرایی و نظارت‌کننده

اقدام ملی ۴:

برنامه‌ریزی برای نهادینه‌سازی روحیه تعاون، مشارکت و مسئولیت‌پذیری در نظام‌های مختلف جامعه (راهبرد کلان ۱۲، اقدام ملی ۱)

هدف:

نهادینه کردن فرهنگ مشارکت، تعاون و مسئولیت‌پذیری در جامعه

اقدامات استانی:

- تقویت ارزش‌های دینی جامعه در خصوص اهمیت کار جمعی
- آموزش روح همبستگی، تعاون و همکاری از طریق رسانه‌ها
- تقویت مسئولیت اجتماعی حقوقی و شهروندی در بین مدیران، کارکنان سازمان‌ها و اعضای جامعه

مسئله پنجم: آسیب‌های فرهنگی ناشی از فضای مجازی (سواد رسانه‌ای)

اقدام ملی ۱:

آموزش، تربیت و افزایش کمی و کیفی مستمر منابع انسانی مستعد و متعهد متناسب با نیازهای رسانه‌ای، تبلیغی و ارتباطی انقلاب اسلامی در حوزه ملی و فراملی و به کارگیری آنها برای تقویت جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۳)

هدف:

آموزش و تربیت نیروی انسانی مستعد و متعهد، متناسب با نیازهای رسانه‌ای انقلاب اسلامی

اقدامات استانی:

- کادرسازی و تربیت نیروهای هنری و رسانه‌ای با هدف دفاع رسانه‌ای از انقلاب اسلامی در رسانه‌های خارجی
- حمایت از تشکیل نهادهای مدنی برای آموزش و تربیت نقش‌های رسانه‌ای متعهد
- تشکیل بانک اطلاعات نیروی انسانی مستعد و متعهد و استفاده از آنها در نقش‌های متعدد رسانه‌ای

اقدام ملی ۲:

حمایت از تبیین و تولید نظام‌مند و اثرگذار محتوای رسانه‌ای مبتنی بر آموزه‌های اسلامی، انقلابی و ارزش‌های اخلاقی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۸)

هدف:

تولید محتوای رسانه‌ای اثرگذار، مبتنی بر ارزش‌های اسلامی، انقلابی و اخلاقی

اقدامات استانی:

- حمایت و تشویق تولید محتوای رسانه‌ای اثرگذار، مبتنی بر ارزش‌های اسلامی، انقلابی و اخلاقی
- آموزش تولید محتوای رسانه‌ای اثرگذار بر پایه ارزش‌های اسلامی و انقلابی

اقدام ملی ۳:

آموزش عمومی برای ارتقای بصیرت و سواد رسانه‌ای آحاد جامعه معطوف به ارزش‌ها و دانش بومی و اسلامی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۱۰)

هدف:

ارتقای سواد رسانه‌ای در جامعه در راستای ارزش‌های اسلامی و بومی

اقدامات استانی:

- افزایش کمی و کیفی نیروی انسانی تربیت شده استان
- به‌کارگیری نیروی انسانی تربیت شده
- ارتقای سواد رسانه‌ای فعالان حوزه رسانه و فضای مجازی، کارکنان دستگاه‌های اجرایی، دانش‌آموزان و والدین آنان
- آموزش و آگاهی‌بخشی به جوانان و نوجوان برای استفاده مناسب از فضای مجازی
- اتخاذ روش‌های نوین مطالعه مفید، استفاده از نقطه نظرات فعالان فرهنگی به منظور بهره‌مندی از ایده‌ها و روش‌های نوین

اقدام ملی ۴:

برنامه‌ریزی برای حمایت، گسترش و سازماندهی شبکه‌های اجتماعی به ویژه شبکه‌های مجازی متعهد (راهبرد کلان ۱۳، اقدام ملی ۲۰) و برنامه‌ریزی برای حمایت، گسترش و سامان‌دهی شبکه‌های مجازی متعهد (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۱۹)

هدف:

سازماندهی، حمایت و گسترش از شبکه‌های اجتماعی مجازی متعهد

اقدام استانی:

- ایجاد و توسعه شبکه‌های اجتماعی مجازی با برخورداری از تنوع موضوعی- رشته‌ای و پاسخ‌گامانه به سوالات و شبهات
- توسط افراد صاحب نظر و متعهد به آرمان‌های انقلاب اسلامی

اقدام ملی ۵:

برنامه‌ریزی برای بهره‌گیری از فرصت‌ها و صیانت از آسیب‌ها و تهدیدهای ناشی از فضای مجازی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۲۳)

هدف:

برنامه‌ریزی در راستای بهره‌مندی از فرصت‌ها و کاهش تهدیدهای فضای مجازی

اقدام استانی:

-تبیین و تشریح مزایا و معایب رسانه‌های مجازی با استفاده از زبان هنر

فصل پنجم
برنامه و فعالیت های دستگاہی

❖مسأله اول: کم رنگ شدن ارزش های دینی و معنوی در جامعه و دنیاگرایی (توجه به دیانت و معنویت

موضوعات نماز و مسجد)

- ❖برگزاری محفل های قرآنی در مدارس با محوریت دانش آموزان
- ❖برگزاری رویداد رقابتی آموزش محور بر پایه مفاهیم قرآنی
- ❖برگزاری دوره های مهارت افزایی ویژه مربیان مهدهای کودک
- ❖آموزش و افزایش مبلغین قرآنی
- ❖برگزاری جلسات مستمر با سازمان ها و دستگاه های دینی و فرهنگی برای کارآمد نمودن مساجد
- ❖راه اندازی "شورای تعالی مساجد" جهت تقویت ائمه جماعات مساجد
- ❖راه اندازی مرکز خدمات مساجد برای ارتقای بهره وری مساجد، تکایا و حسینیه ها
- ❖فراهم نمودن زمینه برگزاری مراسم و جلسات اجتماعی چون صلح و سازش طایفه ای و خانوادگی در مساجد و حسینیه ها
- ❖فراهم نمودن زمینه برگزاری مراسم عقد زوجین در مساجد، تکایا و حسینیه ها
- ❖برپایی نمایشگاه مساجد جامعه پرداز
- ❖توضیح امکانات و وسایل مورد نیاز مستمندان در مساجد، تکایا و حسینیه ها
- ❖تهیه اقلام فرهنگی در خصوص کارکردهای فرهنگی و اجتماعی مساجد
- ❖تهیه فیلم های کوتاه با موضوع کارکردهای اجتماعی و فرهنگی مساجد
- ❖همراهی با آموزش و پرورش برای حضور دانش آموزان در مساجد فعال و پویای محلات
- ❖برگزاری جشن های ملی و مذهبی دانش آموزان در مساجد
- ❖همراهی با مجموعه های تخصصی تبلیغ دانش آموزی
- ❖تهیه و انتشار محتوای تبلیغی اثرگذار
- ❖اجرای دوره های آموزشی به صورت کارگاهی
- ❖تعیین شاخص های محلات همدل و شناسایی و معرفی این محلات
- ❖شناسایی و اولویت بندی مسائل قابل حل یا کاهش در محلات
- ❖تشکیل هسته های حل مساله در محلات
- ❖برقراری ارتباط بین هسته های حل مسأله محلات با دستگاه های اجرایی مرتبط به منظور حل یا کاهش مشکلات محله
- ❖تهیه، تدوین و انتشار مفاهیم عمیق اربعین در قالب کتابچه، بروشور، تراکت، کاتالوگ و ...
- ❖همکاری با صدا و سیما و رسانه ها در تولید محتوا با محوریت اربعین
- ❖برپایی "خیمه تبیین"، با هدف فراهم سازی زمینه گفتگو و گفتمان سازی پیرامون قیام امام حسین(ع)
- ❖برپایی "حسینیه کودک اربعین" با هدف نهادینه کردن فرهنگ عاشورا در بین کودکان و نوجوانان

- *حضور مداحان و سخنرانان معروف و مشهور جهت انجام مراسم و مناسک اربعین و عمق بخشیدن به باورهای عاشورایی
- *برپایی موبک‌های عزاداری در مسیر مسافران اربعین امام حسین(ع)
- *برگزاری مراسم نمازجماعت در موبک‌های مسیر زیارتی اربعین
- *زمینه‌سازی برای حضور و مشارکت مردم در برگزاری خدمات مربوط به زائران کربلا
- *واگذاری مدیریت و اجرای کامل فعالیت‌های ویژه رویداد اربعین به مردم، هیئات، نهادها و انجمن‌های غیردولتی
- *تهیه، تدوین و انتشار کتاب، بروشور، کاتالوگ و ... با رویکرد ایرانی-اسلامی به مسأله حجاب و انتشار عمومی آن
- *برگزاری جلسات و کرسی‌های آزاداندیشی در خصوص ارزش‌های اسلامی حجاب و عفاف در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
- *برگزاری جلسات پرسش و پاسخ صاحب‌نظران دینی با دانش‌آموزان در مدارس در خصوص حجاب و عفاف
- *راه‌اندازی "کافه گفتگو همدلی" در نقاط پرتردد شهر با هدف گفتگو با پسران و دختران در خصوص مسأله حجاب
- *برگزاری همایش استانی "مثل معصومه" با هدف ترویج علمی و پژوهشی مسأله حجاب در جامعه
- *استفاده از انیمیشن، موشن‌گرافی، فیلم کوتاه، کلیپ و ... در زمینه حجاب و عفاف
- *راه‌اندازی نمایشگاه عرضه محصولات مد و حجاب اسلامی
- *برگزاری نمایشگاه‌های پوشاک ایرانی-اسلامی ویژه کودکان و نوجوانان
- *استفاده از زبان هنر برای نهادینه کردن حجاب و عفاف در مهدکودک‌ها
- *همکاری با صدا و سیما در خصوص تهیه محتوای رسانه‌ای اثرگذار در زمینه فرهنگ ایثار و شهادت و مشارکت در ساخت برنامه‌های آنها
- *تهیه، تدوین و انتشار اطلاعات و مفاهیم مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- *حضور در مدارس، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ با دانش‌آموزان در مورد فرهنگ ایثار و شهادت
- *برگزاری یادبود شهدای دفاع مقدس در محلات توسط مردم و نهادهای غیردولتی
- *فراهم نمودن زمینه حضور دانش‌آموزان و دانشجویان در بیمارستان و آشنا نمودن آنها با جانبازان دوران مقدس به عنوان نمادهای مقاومت
- *حضور پیشکسوتان جبهه و جنگ در مدارس و ذکر خاطرات برای دانش‌آموزان
- *نصب یادمان و تندیس‌های هنری و حماسی در میادین و نقاط حساس شهر
- *معرفی شهداء و ایثارگران به نوجوانان و جوانان با استفاده از زبان هنر به‌ویژه هنرهای تجسمی
- *انجام پژوهش علمی در خصوص آسیب‌شناسی "شیوه‌های ترویج فرهنگ دفاع مقدس"
- *استفاده از ظرفیت نهادهای غیردولتی و مردمی‌سازی فرهنگ دفاع مقدس
- *شناسایی و اولویت‌بندی موضوعات پژوهشی در حوزه فرهنگ ایثار و شهادت
- *انجام پژوهش‌های علمی در مورد "شیوه‌های ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با رویکرد بومی و محلی"

- * حمایت از ایجاد تشکل‌های مردم نهاد مروج فرهنگ ایثار و شهادت
- * برون‌سپاری و واگذاری فعالیت‌های فرهنگی، هنری، آموزشی و ورزشی حوزه ایثارگران به تشکل‌های مردم‌نهاد
- * تهیه، تدوین و انتشار کتابچه، بروشور، کاتالوگ و ... در خصوص حقوق و تکالیف اعضای خانواده بر اساس آموزه‌های اسلامی
- * مشارکت در ساخت برنامه‌های صدا و سیما و تولید محتوای اثرگذار برای رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی در مورد حقوق و تکالیف والدین و فرزندان
- * برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی مهارت‌آموزی برای اعضای خانواده‌ها بر اساس فرهنگ اسلامی
- * رصد اجرای درست قانون حمایت از خانواده، نظارت بر اجرای آن و انتشار نتایج آن
- * تشکیل واحدهای مشاوره حقوقی رایگان برای خانواده‌ها
- * انجام مطالعه در خصوص آسیب‌شناسی ساخت مسکن بر اساس آموزه‌های دینی
- * تدوین و انتشار الگوی مناسب ساخت مسکن با نگاه به ارزش‌های اسلامی
- * تدوین الگوهای معماری اسلامی - ایرانی ساخت مسکن با نگرش بومی و محلی
- * تهیه سیاست‌های تشویقی برای ساخت مسکن بر پایه الگوی ایرانی - اسلامی
- * انجام پژوهش با موضوع "شناسایی و اولویت‌بندی آسیب‌های نظام اداری و اجرایی استان با رویکرد دینی و اسلامی"
- * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌ها آموزشی برای مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی به منظور کاهش بروکراسی ناکارآمد
- * برگزاری نمایشگاه دستاوردهای تعاونی‌های استان در سطوح ملی، استانی و شهرستانی
- * تولید و انتشار محتوای رسانه‌ای اثرگذار در خصوص تعاون و همکاری در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * مشارکت در تولید و پخش برنامه در خصوص مزایای کار تیمی برای صدا و سیما استان
- * برگزاری جشن عاطفه‌ها در شهریورماه و جشن نیکوکاری در اسفندماه
- * حمایت یا ساخت اماکن فرهنگی و هنری
- * کمک به اتمام پروژه‌های نیمه تمام فرهنگی و هنری استان
- * کمک به تشکیل انجمن خیرین فرهنگ‌ساز در استان
- * واگذاری بخشی از فعالیت‌های هنری به انجمن خیرین فرهنگ‌ساز
- * برپایی نمایشگاه‌های فرهنگی با رویکرد پاسداشت ارزش‌های دینی و مذهبی
- * برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در جهت تربیت نیروی معتمد فرهنگی و هنری
- * برپایی اردو ویژه هنرمندان در جهت کادرسازی نیروهای متعهد
- * برگزاری مسابقات در رشته‌های مختلف هنری
- * تشکیل نمایشگاه آثار هنری در بین هنرمندان
- * تهیه، تدوین و انتشار دیدگاه‌های امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در زمینه مدیریت امور فرهنگی جامعه در قالب

کتابچه، بروشور، تراکت، کاتالوگ و ...

* تولید و پخش اندیشه‌های امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در زمینه مدیریت امور فرهنگی جامعه در صدا و سیما و رسانه‌ها

* برگزاری مباحثات گفتمانی و تحلیلی در دانشگاه‌ها و مدارس با هدف گفتمان‌سازی اندیشه‌های حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در زمینه مدیریت امور فرهنگی

* برگزاری دوره آموزش ضمن خدمت برای کارکنان با موضوع مدیریت امور فرهنگی در کلام حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(مدظله‌العالی)

مسئله دوم: نهادینه‌نشدن سبک زندگی ایرانی و اسلامی (توجه به نهاد خانواده و جامعه)

* برگزاری نمایشگاه‌های هنری با رویکرد بازنمایی ارزش‌های دفاع مقدس

* تولید و ساخت انیمیشن، موشن‌گرافی، فیلم کوتاه و کلیپ‌های مختلف و انتشار در شبکه‌های اجتماعی مجازی با هدف نشر ارزش‌های دفاع مقدس

* تهیه و تولید کلیپ‌های کوتاه از زندگی اهل بیت

* معرفی فرماندهان شاخص دفاع مقدس در رسانه‌ها

* برگزاری جشنواره "جوانمرد" با هدف گفتمان‌سازی ارزش‌های ایشار در جامعه

* برگزاری جشنواره هنری "خانواده سالم"

* همکاری با صدا و سیما در زمینه تولید برنامه "مجاهدت"

* معرفی الگوهای موفق خانوادگی در رسانه‌ها و صدا و سیما

* حمایت از ایجاد مراکز مشاوره ازدواج در مرکز استان و شهرستان‌ها

* تهیه و تدوین سند الگوی متعادل خانواده بر اساس ارزش‌های اسلامی

* برگزاری کارگاه‌های آموزشی ویژه والدین با موضوع "عدالت در خانواده"

* نظارت بر حسن انجام "سند جامع خانواده و جوانی جمعیت"

* نمایش دادن و پخش نمونه‌هایی صورت گرفته از ازدواج آسان و مصاحبه با زوجین

* ترغیب شخصیت‌ها و الگوهای جامعه به ازدواج آسان فرزندان آنها

* تبیین سیره اهل‌بیت در خصوص ازدواج آسان و پرهیز از تجمل‌گرایی برای افراد مختلف

* در اختیار گذاشتن سالن‌ها و امکان دولتی برای انجام مراسم ازدواج جوانان

* تشکیل انجمن‌های خیرین ازدواج و ترغیب آنها با کمک به ازدواج جوانان

* تشکیل یا حمایت از ایجاد دفاتر مشاوره خانواده و ازدواج و رایگان نمودن خدمات آن برای جوانان راغب به ازدواج

- * تبیین و تشریح دیدگاه اسلام در خصوص همسان‌همسری در صدا و سیما و رسانه‌ها
- * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی پیش از ازدواج برای دانشجویان مجرد با هدف "تبیین مساله همسان‌همسری"
- * تعیین یک نهاد بالادستی برای هماهنگی بین دستگاه‌های مرتبط با موضوع خانواده و ازدواج و نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی خانواده
- * پوشش کامل بیمه‌ای زوجین جوان و رایگان نمودن هزینه‌های درمان برای نوزادان آن‌ها
- * تشکیل بانک اطلاعات خیرین امر ازدواج و ترغیب آن‌ها به انجام فعالیت‌های خیرخواهانه
- * معرفی انجمن‌های خیریه موفق در امر ازدواج از طریق صدا و سیما و رسانه‌ها
- * آموزش خانواده‌ها در خصوص شیوه‌های نگهداری و احترام به سالمندان از طریق صدا و سیما و رسانه‌ها
- * تهیه، تدوین و پخش برنامه‌های ویژه سالمندان در شبکه‌های تلویزیونی و رادیویی استان
- * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی "سالمندشناسی اجتماعی و فرهنگی" برای خانواده‌های دارای سالمند
- * نظارت بر حسن اجرای "سند ملی سالمندی کشور"
- * استفاده از ظرفیت سالمندان در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری
- * متناسب‌سازی فضای شهری با وضعیت جسمانی سالمندان
- * فراهم نمودن امکانات و در نظر گرفتن اماکن خاص در روستاها برای دورهمی‌های سالمندان
- * در نظر گرفتن مراکز درمانی ویژه سالمندان و کم هزینه یا رایگان نمودن خدمات پزشکی و توان‌بخشی به آن‌ها
- * برگزاری جشنواره‌های ویژه سالمندان در طول سال و تکریم آن‌ها
- * معرفی انجمن‌ها، خیرین و خانواده‌های حامی سالمندان در صدا و سیما و رسانه‌ها
- * انجام پروژه مطالعاتی در خصوص "آسیب‌شناسی ساخت مسکن در استان ایلام بر اساس آموزه‌های دینی"
- * تدوین و انتشار الگوی مناسب ساخت مسکن با نگاه به ارزش‌های اسلامی
- * تدوین و انتشار الگوی مناسب ساخت مسکن ویلایی در مناطق کوچک با نگاه به ارزش‌های اسلامی
- * تدوین الگوهای معماری اسلامی- ایرانی ساخت مسکن با نگرش بومی و محلی
- * تهیه سیاست‌های تشویقی برای ساخت مسکن بر پایه الگوی ایرانی- اسلامی
- * تبیین رویکرد اسلامی و سیره اهل‌بیت در خصوص پرهیز از تجمل‌گرایی و اسراف در صدا و سیما و رسانه‌ها
- * حساسیت بیشتر سازمان‌ها و نهادهای ناظر نسبت به رفتار کارگزاران دینی و سیاسی در خصوص ساده‌زیستی و پرهیز آن‌ها از تجمل‌گرایی در زندگی شخصی و اجتماعی
- * نظارت سازمان‌های ناظر بر سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی در زمینه رعایت صرفه‌جویی در اجرای برنامه‌ها
- * معرفی و تشویق سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی دارای بهره‌وری بالا
- * استفاده از الگوهای نقش نسل نو در برگزاری جشن‌ها و مناسبت‌های مذهبی

- * جوان‌گرایی در مدیریت یا مشارکت نسل نو در برگزاری جشن‌ها و مراسم مذهبی و اعطای اختیارات لازم به آنها
- * تدوین الگوی جدید در برگزاری جشن‌ها با هدف تحول و تغییر در شیوه و سبک اجرای جشن‌ها و اعیاد، متناسب با نیازهای نسل جدید
- * عقد قرارداد با مراکز درمانی، بیمارستان‌ها و مطب پزشکان به منظور اخذ تخفیف برای شهروندان و کم کردن هزینه‌های مربوط به امور درمانی برای آنها به مناسبت اعیاد دینی و ملی خصوصاً برای افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی
- * رایگان شدن یا تخفیف نمایش فیلم در سینماها و سالن‌های نمایش برای شهروندان
- * عقد قراردادهای مختلف دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها با فروشگاه‌ها و مراکز فروش مختلف و ارائه کارت تخفیف به کارکنان جهت خرید از این مراکز به مناسبت اعیاد دینی و ملی
- * رایگان نمودن یا کاهش هزینه سالن‌های ورزشی و اماکن تفریحی برای استفاده نوجوانان و جوانان
- * انعقاد توافق همکاری با شرکت‌های حمل‌ونقل هوایی و زمینی برای اخذ تخفیف در سفرهای شهری و بین‌شهری به مناسبت اعیاد دینی و ملی
- * عقد قرارداد با رستوران‌ها و اجرای طرح "یک روز با خانواده در رستوران" برای بازنشستگان به مناسبت اعیاد ملی و مذهبی
- * ارائه الگوهای جدید برپایی جشن‌های مذهبی در مهدکودک‌ها
- * برگزاری جشن عبادت (تلیف) در مدارس و مساجد به شیوه‌ای جذاب
- * تهیه، تدوین و انتشار دیدگاه‌های اسلام و سیره اهل‌بیت در خصوص تعاملات بین افراد و حرمت شرعی حریم خصوصی افراد
- * برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمینه نحوه تعامل و همکاری صحیح کارکنان دستگاه‌های اجرایی با همدیگر
- * برگزاری کارگاه مهارت ارتباطی برای دانش‌جویان و دانش‌آموزان
- * استفاده از شیوه‌های نوین ارتباطی در انتشار منشور حقوق شهروندی در بستر فضای مجازی
- * برگزاری دوره آموزشی ضمن خدمت حریم خصوصی از منظر حقوقی برای کارکنان دستگاه‌های اجرایی
- * تهیه، تدوین و انتشار کتابچه، مقاله، بروشور، تراکت، کاتالوگ و ... با مضمون رویکرد اسلامی به فرزندآوری
- * استفاده از زبان هنر و انیمیشن، موشن‌گرافی، فیلم کوتاه، کلیپ و ... در زمینه رویکرد اسلام به مساله فرزندآوری
- * نظارت بر حسن اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت
- * انتشار محتوای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت با رویکردهای رسانه‌ای جذاب برای افراد مختلف جامعه در صدا و سیما، رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * معرفی پدران و مادران موفق در صدا و سیما
- * تشویق و شناساندن والدین موفق به مردم در جشن‌ها، مراسم و رسانه‌های مختلف
- * اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی عمومی از طریق صداوسیما و رسانه‌ها در زمینه خطرات کاهش نرخ باروری برای کشور

*دعوت از صاحب‌نظران و صاحبان فکر و اندیشه برای تبیین مساله آسیب‌های ناشی از کاهش فرزندآوری در قالب سخنرانی، تشکیل میزگرد و جلسات پرسش و پاسخ در دانشگاه‌ها و نهادها و انجمن‌های جوانان

مساله سوم: ضعف فرهنگ کار در جامعه

- *اهتمام ویژه به عملیاتی نمودن "برنامه توسعه اقتصادی و اشتغالزایی روستایی"
- *برگزاری کارگاه‌های آموزشی در روستاها با هدف تولید و توزیع صنایع دستی در روستا
- *تهیه، تدوین و انتشار بسته آموزشی آشنایی با رشته‌های مختلف صنایع دستی و مزایای آنها
- *در نظر گرفتن موارد تشویقی برای صادرکنندگان صنایع دستی در روستاها
- *تدوین برنامه عملیاتی شیوه‌های جذب گردشگر داخلی و خارجی و اجرایی نمودن آن
- *حضور صنعتگران استان در نمایشگاه‌های سراسری منطقه‌ای و استانی با هدف فروش محصولات
- *برندسازی از صنایع دستی و سوغاتی‌های استان
- *برگزاری نمایشگاه دستاوردهای تعاونی‌های استان در سطوح ملی، استانی و شهرستانی
- *تولید و انتشار محتوای رسانه‌ای اثرگذار در خصوص تعاون و همکاری در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- *برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی در راستای توانمندسازی اعضای تعاونی‌ها
- *برگزاری همایش استانی "ارتقای فرهنگ کار و تعاون"
- *انتخاب واحدهای تعاونی برتر و معرفی آنها در رسانه‌های جمعی
- *تشکیل "اتاق علم و تعاون" در دانشگاه ایلام
- *در اولویت قرار دادن واحدهای تعاونی برای اعطای تسهیلات
- *تهیه، تدوین و انتشار کتابچه، کاتالوگ، بروشور و پیام‌های کوتاه در رسانه‌ها در راستای افزایش دانش اقتصادی افراد جامعه
- *تدوین و پخش برنامه‌های آموزنده در صدا و سیمای استانی، رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی در زمینه ارتقای دانش اقتصادی مردم
- *تهیه بسته تشویقی برای مشارکت مردم در فعالیتهای اقتصادی
- *واگذاری فعالیتهای اقتصادی به تعاونی‌ها و نهادهای غیردولتی
- *مصونیت داشتن کنشگران مطالبه‌گر برای نظارت بر فعالیتهای اقتصادی
- *فراهم نمودن زمینه محلات با محوریت مساجد و دیگر نهادهای غیردولتی برای مشارکت در فعالیتهای اقتصادی
- *تهیه، تدوین و انتشار کتابچه شیوه‌های مشارکت شهروندان در فعالیتهای اقتصادی
- *کاستن از تعداد کانال‌های واسطه‌گری مالی
- * کمک به توسعه کمی و کیفی فروشگاه‌های زنجیره‌ای و بزرگ

- * کمک به تشکیل نهادهای غیردولتی حامی مصرف‌کنندگان
- * تبلیغ و ترویج فرهنگ مطلوب مشتری‌مداری و قانون‌گرایی و اصلاح الگوی مصرف از طریق صدا و سیما و رسانه‌ها و معرفی واحدهای صنفی نمونه به مردم
- * شفاف‌سازی و حمایت قانونی و فرهنگی به منظور بهبود فضای کسب و کار
- * راه‌اندازی وبسایت بهبود فضای کسب و کار و معرفی آن به مردم
- * برگزاری همایش "بهبود فضای کسب و کار" در استان
- * تهیه، تدوین و انتشار عمومی طرح‌ها و پروژه‌های اولویت‌دار صنعتی، معدنی و تجاری استان
- * ارزیابی و پایش مصوبات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان
- * تهیه و تدوین نقشه راه سرمایه‌گذاری استان به منظور شناسایی تنگناهای موجود در فرایند سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه-گذاران
- * انجام طرح مطالعاتی بررسی و ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی استان در زمینه سرمایه‌گذاری و رفع موانع تولید و اشتغال
- * شناسایی، اولویت‌بندی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان در حوزه‌های مختلف و انتشار عمومی آن در قالب‌های مختلفی تبلیغی
- * ارتقای سطح بهره‌وری در سازمان‌ها و معرفی واحدهای برتر در حوزه بهره‌وری
- * الزام دستگاه‌های اجرایی به نصب فناوری‌های نوین ارسال، ثبت و پاسخ‌گویی الکترونیکی به درخواست‌های شهروندان و انجام اکثریت خدمات به صورت غیرحضور
- * حمایت و تشویق رسانه‌ها برای نظارت بر عملکرد نهادها و دستگاه‌های مختلف
- * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای رسانه‌ها در راستای چگونگی نظارت بر عملکرد سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی
- * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای مدیران دستگاه‌های اجرایی در خصوص چگونگی پاسخگویی به نظارت رسانه‌ها
- * برخورد قاطعانه و سریع دستگاه قضایی با مرتکبان فساد اداری و اعلام نتایج آن به مردم به صورت شفاف
- * برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرای در راستای عمل به تکالیف سازمانی
- * تهیه، تدوین و انتشار تکالیف هرکدام از نقش‌های سازمانی در دستگاه‌های اجرایی
- * نظارت مداوم، پنهانی و حسابرسی آشکار دستگاه‌های ناظر بر عملکرد نهادها و دستگاه‌های اجرایی

مسئله چهارم: بی تفاوتی اجتماعی و کاهش احساس مسئولیت اجتماعی (توجه به امر به معروف و نهی از منکر)

- * تهیه، تدوین و انتشار رویکرد دینی و اسلامی در خصوص امر به معروف و نهی از منکر
- * استفاده از ظرفیت صدا و سیما و رسانه‌ها برای ترویج امر به معروف و نهی از منکر
- * آموزش به رسانه‌ها و مردم در خصوص شیوه‌های امر به معروف مدیران و مسئولان

- * معرفی روش‌های درست امر به معروف و نهی از منکر به افراد مختلف جامعه از طریق رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * برگزاری کارگاه‌های آموزشی در دستگاه‌های اجرایی در خصوص امر به معروف و نهی از منکر مدیران
- * فعال نمودن واحدهای امر به معروف و نهی از منکر در دستگاه‌های اجرایی به منظور انجام درست فعالیت‌های اداری
- * افزایش اشتغالزایی واقعی در استان و کاهش واقعی نرخ بیکاری
- * تبیین رویکرد درست دینی در زمینه احساس مسئولیت اجتماعی برای دانش‌آموزان
- * برگزاری جلسات پرسش و پاسخ در خصوص احساس مسئولیت اجتماعی و نقش آن در زندگی فردی و اجتماعی
- * کاستن از بروکراسی منفی در دستگاه‌های اجرایی
- * برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی در جهت روشن شدن قوانین و مقررات و کاستن از ابهامات آنها
- * تبیین و تشریح شفاف قوانین، مقررات و بخشنامه‌ها برای ذینفعان از طریق رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * برخورد قانونی و اداری با کارکنان قانون گریز و متخلف
- * رسیدگی فوری به قانون شکنی و تخلفات مدیران و کارکنان صاحب نفوذ در نهادها و سازمان‌ها
- * برگزاری جلسات واقعی پرسش و پاسخ مدیران سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی با اصحاب رسانه
- * برگزاری کرسی‌های نقد در نهادها و سازمان‌ها با حضور کارکنان
- * تشویق و معرفی دستگاه‌ها و سازمان‌های پیشرو در زمینه برگزاری جلسات نقد و پذیرنده انتقاد
- * پاسخگویی به موقع، دقیق و درست دستگاه‌ها و سازمان‌ها به انتقادات رسانه‌ها
- * تبیین دیدگاه و رویکرد ائمه در خصوص فرهنگ نقد و نقدپذیری از طریق صدا و سیما و رسانه‌های جمعی
- * برگزاری کارگاه آموزشی مهارت نقد و تفکر انتقادی برای دانش‌آموزان و دانشجویان
- * برگزاری کارگاه آموزشی مهارت نقد و انتقاد برای اصحاب رسانه
- * تبیین رویکرد دینی و اسلامی در خصوص کار تیمی و جمعی
- * تولید و انتشار محتوای رسانه‌ای اثرگذار در خصوص تعاون و همکاری در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * مشارکت در تولید و پخش برنامه در خصوص مزایای کار تیمی برای صدا و سیما استان
- * تهیه، تدوین و انتشار بسته‌های آموزشی حقوق شهروندی در بین شهروندان
- * برگزاری دوره آموزشی برای مدیران و کارکنان در زمینه مسئولیت اجتماعی

مسئله پنجم: آسیب‌های فرهنگی ناشی از فضای مجازی (سواد رسانه‌ای)

- * برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در جهت تربیت نیروی معتمد فرهنگی و هنری
- * برپایی اردو ویژه هنرمندان در جهت کادرسازی نیروهای معتمد

- * پشتیبانی و ترغیب نیروهای متعهد رسانه‌ای به ایجاد نهادها و انجمن‌های غیردولتی
- * ایجاد بانک اطلاعاتی فعالان مستعهد و متعهد رسانه‌ای
- * تهیه و تأمین منابع اطلاعاتی، کاربردی و مرجع در خصوص رسانه‌ها و شبکه‌های مختلف اجتماعی
- * تهیه بسته‌های تشویقی در جهت حمایت از محتواهای اثرگذار رسانه‌ای مبتنی بر ارزش‌های اسلامی
- * معرفی و حمایت از آثار فاخر رسانه‌ای و اثرگذار
- * تشکیل کمیته کارشناسی تولید محتوای اثرگذار رسانه‌ای با حضور صاحب‌نظران دانشگاهی و حوزوی در جهت جهت‌دهی درست به رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در زمینه آموزش چگونگی تهیه و انتشار محتوای اثرگذار مبتنی از ارزش‌های اسلامی
- * تربیت علاقمندان رسانه‌ای از میان نوجوانان و جوانان
- * تهیه، تدوین و انتشار بسته‌های آموزشی گفتمان‌سازی سواد رسانه‌ای
- * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی ضمن خدمت سواد رسانه‌ای و شبکه‌های مجازی برای کارکنان دستگاه‌های آموزشی
- * تربیت کادر مجرب در مدارس برای تدریس و آموزش کتاب سواد رسانه‌ای
- * آموزش عمومی سواد رسانه‌ای و مجازی از طریق صدا و سیما و شبکه‌های اجتماعی مجازی با استفاده از ابزار هنر
- * آموزش راهبردی اعضای کانون‌های فرهنگی مساجد در راستای افزایش سواد رسانه‌ای
- * تشکیل کارگروه "رسانه و فضای مجازی" ذیل شورای اطلاع‌رسانی دولت با حضور فعالان شبکه‌های اجتماعی مجازی، مدیران دستگاه‌های اجرایی و صاحب‌نظران رسانه‌ای
- * تولید و پخش برنامه‌های جذاب رادیویی و تلویزیونی با هدف ارتقای سواد رسانه‌ای در جامعه
- * برگزاری دوره‌های آموزشی به شیوه‌ای جذاب برای نوجوانان و جوانان در خصوص شیوه‌های درست استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * استفاده از الگوهای نقش نوجوانان برای آموزش بهره‌مندی از شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * تولید محتوا، ساخت موشن‌گرافیک، انیمیشن، کلیپ، فیلم کوتاه و ... برای کودکان و نوجوانان
- * تشکیل میزگردهای علمی برای استفاده از نظرات و دیدگاه‌های صاحب‌نظران داخل و خارج از استان در خصوص سیاستگذاری و برنامه‌ریزی صحیح برای بهره‌برداری درست از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * تهیه و تدوین طرح توجیهی تصویب رشته‌های دانشگاهی مرتبط با ارتباطات و رسانه‌ها در دانشگاه‌های ایلام
- * حمایت از طرح‌ها، پروژه‌ها و پایان‌نامه‌های تحصیلی در زمینه سواد رسانه‌ای و فضای مجازی
- * تشویق صاحب‌نظران رشته‌های مختلف و حمایت از آنها در جهت حضور فعال در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی
- * پاسخ درست و عالمانه به سوالات و شبهات با استفاده از نظرات صاحب‌نظران متعهد به آرمان‌ها انقلاب اسلامی
- * حضور فعال سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی و راه‌اندازی سامانه الکترونیکی ارسال و

پاسخ به درخواست‌های غیرحضورى مردم

*آموزش، حمايت و هدايت علاقمندان به فعاليت‌هاى رسانه‌اى و شهروند خبرنگارى با هدف بسط و گسترش فعاليت‌هاى

رسانه‌اى و افزايش سواد رسانه‌اى

*استفاده از زبان هنر براى بيان نقاط قوت و ضعف رسانه‌ها و ايجاد حساسيت در زمينه پذيرش يا عدم پذيرش محتواهاى

انتشار يافته

*توليد برنامه‌هاى اثرگذار چند رسانه‌اى در قالب انيميشن، موشن گرافى، فيلم کوتاه و... و توزيع در بستر فضاى مجازى

فصل ششم

تک‌نگاشت

در این فصل و بر اساس هریک از مسائل پنجگانه استانی، تعداد برنامه، فعالیت یا پروژه آمده است. برای هر کدام از این پروژه-ها، و بر اساس فعالیت، تکالیف و مأموریت‌های هر سازمان و دستگاه اجرایی، دستگاه‌های اصلی و همکار نیز مشخص شده است.

مسئله اول: کم رنگ شدن ارزش های دینی و معنوی در جامعه و دنیاگرایی (توجه به دیانت و معنویت موضوعات نماز و

مسجد)

اقدام ملی ۱:

-اجرای کامل منشور توسعه فرهنگ قرآنی و بروزرسانی آن (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱)

دستگاه‌های همکار	دستگاه مجری	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	اقدامات استانی
-آموزش و پرورش -اتحادیه‌های قرآنی - اتحادیه انجمن‌های اسلامی	سازمان دارالقرآن	برگزاری محفل‌های قرآنی در مدارس با محوریت دانش-آموزان	برگزاری طرح محفلانه قرآن کریم ویژه مدارس
-استانداری -آموزش و پرورش - صدا و سیما -اوقاف - کانون پرورش فکری	اداره کل تبلیغات اسلامی	برگزاری رویداد رقابتی آموزش محور بر پایه مفاهیم قرآنی	طراحی، تدوین و اجرای لیگ قرآنی ویژه موسسات و خانه-های قرآن
-تبلیغات اسلامی - بهزیستی - حوزه‌های علمیه - ارشاد اسلامی - اوقاف	آموزش و پرورش	برگزاری دوره‌های مهارت-افزایی ویژه مربیان مهدهای کودک	برگزاری دوره‌های مهارت-آموزی ویژه مهدهای قرآنی
-تبلیغات اسلامی -شورای سیاستگذاری ائمه جمعه - اوقاف	حوزه‌های علمیه	تربیت مبلغین قرآنی	طراحی و اجرای طرح تبیان ویژه مبلغین

اقدام ملی ۲:

برنامه ریزی برای زمینه سازی و نهادینه کردن انس با نماز جماعت و مسجد و احیای کارکردهای فرهنگی اجتماعی آن متناسب با نیازهای زمان و مخاطبان (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۴)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
هم‌افزایی دستگاه‌ها در راستای کارآمدی بیشتر مساجد	<ul style="list-style-type: none"> * برگزاری جلسات مستمر با سازمان‌ها و دستگاه- های دینی و فرهنگی برای کارآمد نمودن مساجد * راه‌اندازی شورای عالی مساجد جهت تقویت ائمه جماعات مساجد 	اداره کل تبلیغات اسلامی	<ul style="list-style-type: none"> - شورای سیاستگذاری ائمه جمعه - حوزه علمیه برادران - ستاد اقامه نماز - سپاه استان - سازمان اوقاف - ارشاد اسلامی
فراهم‌سازی بستر خدمات عمومی و اجتماعی کارآمدتر مساجد	<ul style="list-style-type: none"> * راه‌اندازی مرکز خدمات مساجد برای ارتقای بهره‌وری مساجد، تکایا و حسینیه‌ها * فراهم نمودن زمینه برگزاری مراسم و جلسات اجتماعی چون صلح و سازش طایفه‌ای و خانوادگی در مساجد و حسینیه‌ها * فراهم نمودن زمینه برگزاری مراسم عقد زوجین در مساجد، تکایا و حسینیه‌ها * برپایی نمایشگاه مساجد جامعه‌پرداز * توضیح امکانات و وسایل مورد نیاز مستمندان در مساجد، تکایا و حسینیه‌ها 	اداره کل تبلیغات اسلامی	<ul style="list-style-type: none"> - شورای سیاستگذاری ائمه جمعه - شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی - سپاه استان - دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری - ستاد اقامه نماز - سازمان اوقاف - ارشاد اسلامی - ستاد اجرایی فرمان امام - سازمان فرهنگی هنری شهرداری‌ها - ورزش و جوانان - اداره کل فنی و حرفه‌ای - کمیته امداد
تبیین نقش فرهنگی و اجتماعی مسجد	<ul style="list-style-type: none"> * تهیه اقلام فرهنگی در خصوص کارکردهای فرهنگی و اجتماعی مساجد * تهیه فیلم‌های کوتاه با موضوع کارکردهای اجتماعی و فرهنگی مساجد 	اداره کل تبلیغات اسلامی	<ul style="list-style-type: none"> - سپاه استان - اداره کل ارشاد - حوزه هنری - شهرداری ایلام - اوقاف و امور خیریه
برقراری ارتباط بین مسجد و مدرسه	<ul style="list-style-type: none"> * هماهنگی با آموزش و پرورش برای حضور دانش‌آموزان در مساجد فعال و پویای محلات * برگزاری جشن‌های ملی و مذهبی دانش‌آموزان در مساجد 	اداره کل آموزش و پرورش استان	<ul style="list-style-type: none"> - اداره کل تبلیغات اسلامی - سازمان دانش‌آموزی - شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی - اتحادیه انجمن‌های اسلامی - کانون پرورش فکری - بسیج دانش‌آموزی

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
طراحی و اجرای طرح امین ویژه مبلغین و مبلغات	* هماهنگی با مجموعه‌های تخصصی تبلیغ دانش‌آموزی * تهیه و انتشار محتوای تبلیغی اثرگذار * اجرای دوره‌های آموزشی به صورت کارگاهی	حوزه‌های علمیه برادران و خواهران	- شورای سیاستگذاری ائمه جمعه - تبلیغات اسلامی - مرکز خدمات حوزه‌های علمیه
برگزاری جشنواره "محلّه همدل"	* تعیین شاخص‌های محلات همدل و شناسایی و معرفی این محلات * شناسایی و اولویت‌بندی مسائل قابل حل یا کاهش در محلات * تشکیل هسته‌های حل مسأله در محلات * برقراری ارتباط بین هسته‌های حل مسأله محلات با دستگاه‌های اجرایی مرتبط به منظور حل یا کاهش مشکلات محلّه	شهرداری ایلام	- سپاه استان - تبلیغات اسلامی - ستاد اجرایی فرمان امام - کمیته امداد - اوقاف و امور خیریه

اقدام ملی ۳:

تبیین عقلانی و آموزش شعائر و آیین‌های اسلامی ایرانی با تأکید بر فلسفه وجودی آنها و غنابخشی فکری و محتوایی مجالس و مراسم سوگواری عاشورا و شعائر حسینی متناسب با روح حماسی عاشورا (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱۲)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
گفتمان‌سازی، آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی در خصوص رویداد بزرگ اربعین	* تهیه، تدوین و انتشار مفاهیم عمیق اربعین در قالب کتابچه، بروشور، تراکت، کاتالوگ و ... * همکاری با صدا و سیما و رسانه‌ها در تولید محتوا با محوریت اربعین * برپایی "خیمه تبیین"، با هدف فراهم‌سازی زمینه گفتگو و گفتمان‌سازی پیرامون قیام امام حسین (ع) * برپایی "حسینیه کودک اربعین" با هدف نهادینه کردن فرهنگ عاشورا در بین کودکان و نوجوانان * حضور مداحان و سخنرانان معروف و مشهور جهت انجام مراسم و مناسک اربعین و عمق بخشیدن به باورهای عاشورایی	اداره کل تبلیغات اسلامی	- شهرداری ایلام - سپاه استان - فراجا - بنیاد شهید - شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی - کانون پرورش فکری - مرزبانی - حفظ آثار و ارزش‌ها
تکریم زائران در رویداد اربعین	* برپایی موبک‌های عزاداری در مسیر مسافران اربعین امام حسین (ع) * برگزاری مراسم نماز جماعت در موبک‌های مسیر زیارتی اربعین	اداره کل تبلیغات اسلامی	- حوزه‌های علمیه - سپاه استان - شورای هیئات مذهبی - ستاد اقامه نماز
مردمی‌سازی جریان اربعین	* زمینه‌سازی برای حضور و مشارکت مردم در برگزاری خدمات مربوط به زائران کربلا * واگذاری مدیریت و اجرای کامل فعالیت‌های ویژه رویداد اربعین به مردم، هیئات، نهادها و انجمن‌های غیردولتی	اداره کل تبلیغات اسلامی	- استانداری ایلام - صدا و سیما - سپاه استان - دفتر امام جمعه مهران

اقدام ملی ۴:

بازنگری و اصلاح نظام آموزشی و تعلیم و تربیت با رویکرد تثبیت عفاف و حجاب و حذف نمادهای فرهنگ منحط غربی و زدودن مظاهر خودباختگی در مقابل فرهنگ بیگانه

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
تبیین رویکرد اسلامی در خصوص فرهنگ حجاب و عفاف در جامعه	<p>*تهیه، تدوین و انتشار کتاب، بروشور، کاتالوگ و ... با رویکرد ایرانی- اسلامی به مساله حجاب و انتشار عمومی آن</p> <p>*برگزاری جلسات و کرسی‌های آزاداندیشی در خصوص ارزش‌های اسلامی حجاب و عفاف در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی</p> <p>*برگزاری جلسات پرسش و پاسخ صاحب- نظران دینی با دانش‌آموزان در مدارس در خصوص حجاب و عفاف</p> <p>*راه‌اندازی "کافه گفتگو همدلی" در نقاط پرتردد شهر با هدف گفتگو با پسران و دختران در خصوص مساله حجاب</p> <p>*برگزاری همایش استانی "مثل معصومه" با هدف ترویج علمی و پژوهشی مساله حجاب در جامعه</p>	اداره کل تبلیغات اسلامی	<p>- حوزه‌های علمیه</p> <p>- دفتر امور بانوان و خانواده استانداری</p> <p>- آموزش و پرورش</p> <p>- بسیج جامعه زنان</p> <p>- میراث فرهنگی و گردشگری</p> <p>- ارشاد اسلامی</p> <p>- ورزش و جوانان</p> <p>- شهرداری ایلام</p> <p>- بسیج خواهران</p>
نهادینه نمودن ارزش حجاب و عفاف در بین افراد مختلف جامعه به- ویژه کودکان و نوجوانان	<p>*استفاده از انیمیشن، موشن گرافی، فیلم کوتاه، کلیپ و ... در زمینه حجاب و عفاف</p> <p>*راه‌اندازی نمایشگاه عرضه محصولات مد و حجاب اسلامی</p> <p>*برگزاری نمایشگاه‌های پوشاک ایرانی- اسلامی ویژه کودکان و نوجوانان</p> <p>*استفاده از زبان هنر برای نهادینه کردن حجاب و عفاف در مهدکودک‌ها</p>	اداره کل تبلیغات اسلامی	<p>- ارشاد اسلامی</p> <p>- حوزه هنری</p> <p>- شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی</p> <p>- شهرداری ایلام</p> <p>- دفتر امور بانوان و خانواده استانداری</p> <p>- اتحادیه صنف پوشاک ایلام</p>

اقدام ملی ۵:

اعتلای فرهنگ مقاومت، ایثار و شهادت (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۶)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
گفتمان‌سازی و فرهنگ‌سازی در خصوص فرهنگ ایثار و شهادت	* همکاری با صدا و سیما در خصوص تهیه محتوای رسانه‌ای اثرگذار در زمینه فرهنگ ایثار و شهادت و مشارکت در ساخت برنامه‌های آنها * تهیه، تدوین و انتشار اطلاعات و مفاهیم مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی * حضور در مدارس، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ با دانش‌آموزان در مورد فرهنگ ایثار و شهادت * برگزاری یادبود شهدای دفاع مقدس در محلات توسط مردم و نهادهای غیردولتی	سپاه استان	- آموزش و پرورش - صدا و سیما - بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس - بنیاد شهید - شهرداری ایلام
تبیین اهداف دفاع مقدس برای نسل جدید	* فراهم نمودن زمینه حضور دانش‌آموزان و دانشجویان در بیمارستان و آشنا نمودن آنها با جانبازان دوران مقدس به عنوان نمادهای مقاومت * حضور پیشکسوتان جبهه و جنگ در مدارس و ذکر خاطرات برای دانش‌آموزان * نصب یادمان و تندیس‌های هنری و حماسی در میادین و نقاط حساس شهر * معرفی شهداء و ایثارگران به نوجوانان و جوانان با استفاده از زبان هنر به‌ویژه هنرهای تجسمی	- آموزش و پرورش - شهرداری ایلام	- سپاه استان - بنیاد شهید - دانشگاه علوم پزشکی - ارشاد اسلامی - حوزه هنری - دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
مراقبت و پایش سالانه آسیب‌های تهدید کننده و تضعیف کننده فرهنگ ایثار و شهادت	* انجام پژوهش علمی در خصوص آسیب‌شناسی "شیوه‌های ترویج فرهنگ دفاع مقدس" * استفاده از ظرفیت نهادهای غیردولتی و مردمی‌سازی فرهنگ دفاع مقدس	سپاه استان	- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی - بنیاد شهید - معاونت سیاسی و امنیتی استانداری
شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای علمی و پژوهشی در راستای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت	* شناسایی و اولویت‌بندی موضوعات پژوهشی در حوزه فرهنگ ایثار و شهادت * انجام پژوهش‌های علمی در مورد "شیوه‌های ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با رویکرد بومی و محلی"	- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی	- سپاه استان - ارشاد اسلامی
حمایت از ایجاد و گسترش تشکل‌های علمی و فرهنگی تبیین کننده فرهنگ ایثار و شهادت	* حمایت از ایجاد تشکل‌های مردم نهاد مروج فرهنگ ایثار و شهادت * برون‌سپاری و واگذاری فعالیت‌های فرهنگی، هنری، آموزشی و ورزشی حوزه ایثارگران به تشکل‌های مردم‌نهاد	بنیاد شهید	- استانداری ایلام - ورزش و جوانان - ارشاد اسلامی

اقدام ملی ۶:

زمینه‌سازی تأمین حقوق مادی و معنوی اعضای خانواده همچون حُسن معاشرت، مهریه، نفقه، اجرت المثل با رعایت اخلاق اسلامی و با توجه به ارزش‌های اسلامی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۴)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی در خصوص حقوق و تکالیف اعضای خانواده بر اساس آموزه‌های اسلامی	*تهیه، تدوین و انتشار کتابچه، بروشور، کاتالوگ و ... در خصوص حقوق و تکالیف اعضای خانواده بر اساس آموزه‌های اسلامی *مشارکت در ساخت برنامه‌های صدا و سیما و تولید محتوای اثرگذار برای رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی در مورد حقوق و تکالیف والدین و فرزندان	- دادگستری - صدا و سیما	- حوزه‌های علمیه - دفتر امور بانوان و خانواده استانداری - ارشاد اسلامی
برگزاری دوره‌های آموزشی مهارت آموزی برای اعضای خانواده منطبق با فرهنگ اهل بیت (ع)	*برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی مهارت-آموزی برای اعضای خانواده‌ها بر اساس فرهنگ اسلامی	حوزه‌های علمیه	- آموزش و پرورش - دفتر امور بانوان و خانواده استانداری - آموزش و پرورش - دانشگاه علوم پزشکی
نظارت و پایش قانون حمایت از خانواده و سایر قوانین مرتبط	*رصد اجرای درست قانون حمایت از خانواده، نظارت بر اجرای آن و انتشار نتایج آن	دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری	- سازمان بازرسی - اداره کل اطلاعات - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
ایجاد، پشتیبانی و تقویت مراکز مشاوره حقوقی رایگان برای خانواده‌ها	*تشکیل واحدهای مشاوره حقوقی رایگان برای خانواده‌ها	معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه	- دفتر امور بانوان و خانواده استانداری - بهزیستی - سازمان نظام روانشناسی و مشاوره استان

اقدام ملی ۷:

رعایت موازین، احکام و ارزش‌های اصیل اسلامی ایرانی در معماری خانه و مجتمع‌های مسکونی، شهرسازی و اماکن عمومی به منظور حفظ امنیت اخلاقی و حریم خانه و خانواده و پیش‌بینی الزامات اجرایی آن (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۴۰)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
آسیب‌شناسی مسکن استان ایلام با نگاه به الگوی ایرانی اسلامی	*انجام مطالعه در خصوص آسیب‌شناسی ساخت مسکن بر اساس آموزه‌های دینی	مسکن و شهرسازی	- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
ارائه الگوی مناسب به مدیران در جهت رعایت الگوی اسلامی ایرانی در ساخت مسکن زندگی به خصوص در شهرهای کوچک	*تدوین و انتشار الگوی مناسب ساخت مسکن با نگاه به ارزش‌های اسلامی	مسکن و شهرسازی	- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی - معاونت عمرانی استانداری
نظارت بر صدور پروانه ساختمانی برای ساختمان‌هایی تازه ساخت در راستای رعایت معیارهای الگوهای معماری ایرانی و اسلامی	*تدوین الگوهای معماری اسلامی- ایرانی ساخت مسکن با نگرش بومی و محلی *تهیه سیاست‌های تشویقی برای ساخت مسکن بر پایه الگوی ایرانی- اسلامی	شهرداری ایلام	- معاونت عمرانی استانداری

اقدام ملی ۸:

برنامه‌ریزی برای آموزش عمومی، گسترش و ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم در فعالیت های اقتصادی به عنوان یک الگوی ارزشی مبتنی بر اسلام (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۴)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
کاهش بروکراسی و دیوان‌سالاری در دستگاه‌های اجرایی استان	*انجام پژوهش با موضوع "شناسایی و اولویت-بندی آسیب‌های نظام اداری و اجرایی استان با رویکرد دینی و اسلامی" * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌ها آموزشی برای مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی به منظور کاهش بروکراسی ناکارآمد	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
برپایی نمایشگاه دستاوردهای تعاونی-های استان	* برگزاری نمایشگاه دستاوردهای تعاونی‌های استان در سطوح ملی، استانی و شهرستانی	تعاون، کار و رفاه اجتماعی	- میراث فرهنگی - اتاق تعاون
آموزش روح همبستگی و تعاون از طریق رسانه‌ها	* تولید و انتشار محتوای رسانه‌ای اثرگذار در خصوص تعاون و همکاری در رسانه‌ها و شبکه-های اجتماعی مجازی * مشارکت در تولید و پخش برنامه در خصوص مزایای کار تیمی برای صدا و سیما استان * برگزاری جشن عاطفه‌ها در شهریورماه و جشن نیکوکاری در اسفندماه	- آموزش و پرورش - تعاون، کار و رفاه اجتماعی	- صدا و سیما - کمیته امداد - بهزیستی - اتاق تعاون - ارشاد اسلامی

اقدام ملی ۹:

سامان‌دهی و حمایت از فرایند تولید آثار هنری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی به ویژه فیلم، آثار مستند و پویانمایی از مرحله آفرینش ادبیات داستانی و فیلم‌نامه تا فیلم‌سازی (راهبرد کلان ۹، اقدام ملی ۹)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
حمایت از ایجاد زیرساخت‌های فرهنگی و هنری در استان	*حمایت یا ساخت اماکن فرهنگی و هنری *کمک به اتمام پروژه‌های نیمه تمام فرهنگی و هنری استان	استانداری ایلام	- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی - ارشاد اسلامی - حوزه هنری - راه و شهرسازی - شهرداری ایلام
حمایت از تشکیل انجمن خیرین فرهنگ‌ساز و جلب مشارکت‌ها آنها در حمایت از تولید و ساخت آثار هنری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی	*کمک به تشکیل انجمن خیرین فرهنگ‌ساز در استان *واگذاری بخشی از فعالیت‌های هنری به انجمن خیرین فرهنگ‌ساز	استانداری	- ارشاد اسلامی - کتابخانه‌ها - آموزش و پرورش - کانون پرورش فکری - حوزه هنری
برگزاری نمایشگاه‌های هنری با محوریت ارزش‌های دینی و مذهبی	*برپایی نمایشگاه‌های فرهنگی با رویکرد پاسداشت ارزش‌های دینی و مذهبی	ارشاد اسلامی	- حوزه هنری - کانون پرورش فکری - آموزش و پرورش
کادرسازی و تربیت نیروهای متعدد فرهنگی و هنری	*برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در جهت تربیت نیروی معتمد فرهنگی و هنری *برپایی اردو ویژه هنرمندان در جهت کادرسازی نیروهای معتمد	- ارشاد اسلامی - حوزه هنری	- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی - آموزش و پرورش
ایجاد زمینه برای رشد خلاقیت جامعه هنری از طریق رقابت‌پذیر کردن محصولات هنری، برگزاری نمایشگاه‌ها، جشنواره‌ها و مراسم آئینی	*برگزاری مسابقات در رشته‌های مختلف هنری *تشکیل نمایشگاه آثار هنری در بین هنرمندان	- ارشاد اسلامی	- حوزه هنری - شهرداری ایلام - انجمن‌های فرهنگی-هنری

اقدام ملی ۱۰:

تبیین و ترویج اندیشه‌ها و آرمان‌های امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(مدظله العالی) در مدیریت امور و راهبری فرهنگی جامعه(راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۴)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
ترویج و تبیین فرمایشات حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در زمینه مدیریت امور فرهنگی جامعه	<p>*تهیه، تدوین و انتشار دیدگاه‌های امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در زمینه مدیریت امور فرهنگی جامعه در قالب کتابچه، بروشور، تراکت، کاتالوگ و ...</p> <p>*تولید و پخش اندیشه‌های امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در زمینه مدیریت امور فرهنگی جامعه در صدا و سیما و رسانه‌ها</p> <p>*برگزاری مباحثات گفتگومانی و تحلیلی در دانشگاه‌ها و مدارس با هدف گفتمان‌سازی اندیشه‌های حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در زمینه مدیریت امور فرهنگی</p> <p>*برگزاری دوره آموزش ضمن خدمت برای کارکنان با موضوع مدیریت امور فرهنگی در کلام حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(مدظله العالی)</p>	<p>-ارشاد اسلامی</p> <p>- تبلیغات اسلامی</p>	<p>-حوزه علمیه</p> <p>- شورای سیاست‌گذاری</p> <p>اُمه جمعه</p> <p>-شورای هماهنگی</p> <p>-تبلیغات اسلامی</p> <p>- موسسه نشر آثار امام خمینی(ره)</p> <p>- دفتر حفظ و نشر آثار</p> <p>مقام معظم رهبری</p> <p>- سپاه استان</p>

اقدام ملی ۱:

ترویج و الگوسازی مراتب گذشت و ایثار در زندگی روزمره فردی، خانوادگی و اجتماعی (راهبرد کلان ۲،

اقدام ملی ۱۰)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
بیان ارزش‌های دفاع مقدس از طریق ابزارهای فرهنگی- هنری و رسانه ای و ظرفیت‌های فضای مجازی	*برگزاری نمایشگاه‌های هنری با رویکرد بازنمایی ارزش‌های دفاع مقدس *تولید و ساخت انیمیشن، موشن گرافی، فیلم کوتاه و کلیپ‌های مختلف و انتشار در شبکه‌های اجتماعی مجازی با هدف نشر ارزش‌های دفاع مقدس	- صدا و سیما - حوزه هنری	- ارشاد اسلامی - بسیج هنرمندان - بنیاد حفظ آثار
تولید آثار فاخر مرتبط با زندگی اهل بیت و ارزش‌های دفاع مقدس	*تهیه و تولید کلیپ‌های کوتاه از زندگی اهل بیت *معرفی فرماندهان شاخص دفاع مقدس در رسانه‌ها	صدا و سیما	- ارشاد اسلامی - حوزه هنری - بسیج هنرمندان - بنیاد حفظ آثار
برگزاری جشنواره‌های فرهنگی هنری با موضوع ایثار و از خودگذشتگی	*برگزاری جشنواره "جوانمرد" با هدف گفتمان‌سازی ارزش ایثار در جامعه	بنیاد شهید	- ارشاد اسلامی - حوزه هنری - بسیج هنرمندان - بنیاد حفظ آثار

اقدام ملی ۲:

فرهنگ‌سازی و برنامه‌ریزی آموزشی، تبلیغی و رسانه‌ای در خصوص معرفی موهبت الهی آرامش حاصل از ازدواج و تبیین هویت ارزشمند و بی‌بدیل بودن نهاد خانواده در ارتقای کمالات انسانی و نهادینه‌سازی ارزش‌های اخلاقی و معنوی با تأکید بر اصلاح نگرش‌ها و الگوهای رفتاری (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۳)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
برگزاری جشنواره فرهنگی هنری با موضوع (ازدواج، خانواده و...)	*برگزاری جشنواره هنری "خانواده سالم"	ارشاد اسلامی	- دفتر امور بانوان و خانواده استانداری - حوزه هنری - بهزیستی - بسیج هنرمندان - شهرداری ایلام - انجمن‌های فرهنگی-هنری
معرفی و ارائه الگو از زنان و مردان موفق جامعه، با لحاظ موفقیت آنها در نقش مادری، پدري و همسری	*تولید برنامه "مجاهدت" در صدا و سیما *معرفی الگوهای موفق خانوادگی در رسانه‌ها و صدا و سیما	صدا و سیما	- دفتر امور بانوان و خانواده استانداری
توسعه مراکز رسمی آموزشی و مشاوره خانواده قبل و بعد از ازدواج با حمایت‌های دولت	*حمایت از ایجاد مراکز مشاوره ازدواج در مرکز استان و شهرستان‌ها	بهزیستی	- سازمان نظام روانشناسی و مشاوره استان
ترسیم الگوی خانواده متعادل و تبیین ویژگی‌های الگویی خانواده آرمانی در اسلام	*تهیه و تدوین سند الگوی متعادل خانواده بر اساس ارزش‌های اسلامی *برگزاری کارگاه‌های آموزشی ویژه والدین با موضوع "عدالت در خانواده"	دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	- ارشاد اسلامی - معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

اقدام ملی ۳:

معرفی و ترویج معیارها و شیوه‌های انتخاب همسر بر اساس آموزه‌های دینی و نقد ملاک‌ها و روش‌های ناهنجار در این زمینه با بهره‌مندی از همه ظرفیت‌های موجود به ویژه مشاوره خانوادگی و افراد امین (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۵)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
ترویج دیدگاه‌های درست اجتماعی در خصوص تقلیل هزینه‌های ازدواج از قبیل جهیزیه سبک، مهریه متناسب و کاهش هزینه‌های جشن ازدواج و پرهیز از تحمیل هزینه‌های سنگین	<ul style="list-style-type: none"> * نظارت بر حُسن انجام "سند جامع خانواده و جوانی جمعیت" * نمایش دادن و پخش نمونه‌هایی صورت گرفته از ازدواج آسان و مصاحبه با زوجین * ترغیب شخصیت‌ها و الگوهای جامعه به ازدواج آسان فرزندان آنها * تبیین سیره اهل بیت در خصوص ازدواج آسان و پرهیز از تجمل‌گرایی برای افراد مختلف * در اختیار گذاشتن سالن‌ها و امکان دولتی برای انجام مراسم ازدواج جوانان * تشکیل انجمن‌های خیرین ازدواج و ترغیب آنها با کمک به ازدواج جوانان 	<ul style="list-style-type: none"> - صدا و سیما - سازمان تبلیغات - دفتر امور اجتماعی استانداری 	<ul style="list-style-type: none"> - حوزه‌های علمیه - ارشاد اسلامی - ورزش و جوانان - انجمن‌های فرهنگی و مذهبی غیردولتی
توسعه مراکز رسمی آموزشی و مشاوره خانواده قبل و بعد از ازدواج با حمایت‌های دولت	<ul style="list-style-type: none"> * تشکیل یا حمایت از ایجاد دفاتر مشاوره خانواده و ازدواج و رایگان نمودن خدمات آن برای جوانان راغب به ازدواج 	<ul style="list-style-type: none"> - بهزیستی 	<ul style="list-style-type: none"> - دفتر امور اجتماعی استانداری - دانشگاه علوم پزشکی
گسترش آگاهی‌های جوانان در خصوص همسان‌همسری اعتقادی و فرهنگی	<ul style="list-style-type: none"> * تبیین و تشریح دیدگاه اسلام در خصوص همسان‌همسری در صدا و سیما و رسانه‌ها * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی پیش از ازدواج برای دانشجویان مجرد با هدف "تبیین مساله همسان‌همسری" 	<ul style="list-style-type: none"> - ورزش و جوانان 	<ul style="list-style-type: none"> - صدا و سیما - بهزیستی - دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی - حوزه‌های علمیه - سازمان تبلیغات - انجمن‌های فرهنگی غیر دولتی - سازمان نظام روانشناسی و مشاوره استان

اقدام ملی ۴:

تسهیل ازدواج از طریق نهادها و ساختارهای ذیربط، تأمین مسکن مناسب ویژه زوج های جوان، صندوق- های حمایتی، انواع بیمه‌ها، کمک هزینه‌ها، وام‌های مورد نیاز ازدواج، جهیزیه، مسکن، اشتغال و... و تسهیلات رفاهی ازدواج (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۷)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های مختلف در خصوص اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های مرتبط با ازدواج و خانواده	*تعیین یک نهاد بالادستی برای هماهنگی بین دستگاه‌های مرتبط با موضوع خانواده و ازدواج و نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی خانواده	دفتر امور اجتماعی استانداری	-دانشگاه علوم پزشکی - بهزیستی - ورزش و جوانان - سازمان بازرسی -سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
تدوین قوانین حمایتی و گسترش پوشش کامل بیمه‌های اجتماعی و اقتصادی برای زوجین جوان	*پوشش کامل بیمه‌ای زوجین جوان و رایگان نمودن هزینه‌های درمان برای نوزادان آنها یا تخفیف در هزینه‌ها	-تامین اجتماعی -دانشگاه علوم پزشکی	سازمان بیمه سلامت

اقدام ملی ۵:

سامان‌دهی، حمایت و هدایت خیرین امر ازدواج برای تأمین امکانات ضروری ازدواج و ترویج ازدواج‌های ساده، آگاهانه و پایدار (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۹)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
ایجاد بانک اطلاعات خیرین امر تشکیل خانواده و ازدواج	تشکیل بانک اطلاعات خیرین امر ازدواج و ترغیب آنها به انجام فعالیت- های خیرخواهانه	ورزش و جوانان	بهزیستی
معرفی و شناساندن انجمن‌های موفق امر ازدواج، به جامعه با استفاده از ظرفیت‌های رسانه‌ای	معرفی انجمن‌های خیریه موفق در امر ازدواج از طریق صدا و سیما و رسانه‌ها	صدا و سیما	-ارشاد اسلامی - ورزش و جوانان

اقدام ملی ۶:

آموزش بهداشت و شیوه زندگی سالم به سالمندان و افزایش آگاهی خانواده‌ها در خصوص تغییرات ناشی از سالمندی و گسترش طب سالمندی و تربیت و سامان‌دهی مراقبین خانگی سالمندان (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۳۲)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
مهارت‌آموزی و دانش‌افزایی خانواده‌های دارای سالمند	<ul style="list-style-type: none"> *آموزش خانواده‌ها در خصوص شیوه‌های نگهداری و احترام به سالمندان از طریق صدا و سیما و رسانه‌ها *تهیه، تدوین و پخش برنامه‌های ویژه سالمندان در شبکه‌های تلویزیونی و رادیویی استان *برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی "سالمندشناسی اجتماعی و فرهنگی" برای خانواده‌های دارای سالمند 	بهبیستی	<ul style="list-style-type: none"> - صدا و سیما - ارشاد اسلامی - تعاون، کار و رفاه اجتماعی - کمیته امداد - علوم پزشکی - صندوق‌های بیمه و بازنشستگی - نهادهای غیردولتی
بهبودسازی خدمات اقتصادی و اجتماعی به سالمندان	<ul style="list-style-type: none"> *نظارت بر حسن اجرای "سند ملی سالمندی کشور" *استفاده از ظرفیت سالمندان در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری *متناسب‌سازی فضای شهری با وضعیت جسمانی سالمندان *فراهم نمودن امکانات و در نظر گرفتن اماکن خاص در روستاها برای دورهمی‌های سالمندان *در نظر گرفتن مراکز درمانی ویژه سالمندان و کم هزینه یا رایگان نمودن خدمات پزشکی و توان‌بخشی به آنها 	بهبیستی	<ul style="list-style-type: none"> - سازمان مدیریت و برنامه ریزی - سازمان بازرسی - دانشگاه علوم پزشکی - شهرداری ایلام
تبیین و احیای فرهنگ احترام به پدر و مادر و قدرشناسی و حمایت از آنها همراه با حفظ کرامت سالمندان در برنامه‌های رسانه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> *برگزاری جشنواره‌های ویژه سالمندان در طول سال و تکریم آن‌ها 	بهبیستی	<ul style="list-style-type: none"> - صدا و سیما - ارشاد اسلامی - دانشگاه علوم پزشکی
عرضه مشوق‌های لازم به خانواده‌ها برای نگهداری سالمندان	<ul style="list-style-type: none"> *معرفی انجمن‌ها، خیرین و خانواده‌های حامی سالمندان در صدا و سیما و رسانه‌ها 	صدا و سیما	<ul style="list-style-type: none"> - دفتر امور اجتماعی استانداری - بهبیستی

اقدام ملی ۷:

رعایت موازین، احکام و ارزش‌های اصیل اسلامی ایرانی در معماری خانه و مجتمع‌های مسکونی، شهرسازی و اماکن عمومی به منظور حفظ امنیت اخلاقی و حریم خانه و خانواده و پیش‌بینی الزامات اجرایی آن (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۴۰)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
آسیب‌شناسی مسکن استان ایلام با نگاه به الگوی ایرانی اسلامی	*انجام پروژه مطالعاتی در خصوص "آسیب‌شناسی ساخت مسکن در استان ایلام بر اساس آموزه‌های دینی"	دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی	- حوزه‌های علمیه - سازمان تبلیغات - راه و شهرسازی
طراحی الگو و نقشه‌های ساخت مسکن مطابق الگوی اسلامی ایرانی به صورت رایگان برای متقاضیان	*تدوین و انتشار الگوی مناسب ساخت مسکن با نگاه به ارزش‌های اسلامی	راه و شهرسازی	- حوزه‌های علمیه - دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی - معاونت عمرانی استانداری - سازمان نظام مهندسی
ارائه الگوی مناسب به مدیران در جهت رعایت الگوی اسلامی ایرانی در ساخت مسکن زندگی به خصوص در شهرهای کوچک	*تدوین و انتشار الگوی مناسب ساخت مسکن ویلایی در مناطق کوچک با نگاه به ارزش‌های اسلامی	راه و شهرسازی	- حوزه‌های علمیه - دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی - معاونت عمرانی استانداری - سازمان نظام مهندسی
نظارت بر صدور پروانه ساختمانی برای ساختمان‌هایی تازه ساخت در راستای رعایت معیارهای الگوهای معماری ایرانی و اسلامی	*تدوین الگوهای معماری اسلامی - ایرانی ساخت مسکن با نگرش بومی و محلی *تهیه سیاست‌های تشویقی برای ساخت مسکن بر پایه الگوی ایرانی - اسلامی	راه و شهرسازی	- حوزه‌های علمیه - دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی - معاونت عمرانی استانداری - سازمان نظام مهندسی

اقدام ملی ۸:

بسترسازی برای ترویج سبک زندگی اسلامی و فرهنگ صرفه‌جویی، قناعت و مصرف صحیح و بهینه در حوزه های انرژی، آب، حمل و نقل، دارو، خوراک و پوشاک مبتنی بر آموزه‌های دینی، منافع ملی و توجه به اقشار محروم (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۱۱)

دستگاه‌های همکار	دستگاه مجری	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	اقدامات استانی
<p>حوزه‌های علمیه - سازمان تبلیغات - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی</p>	<p>صدا و سیما - اداره کل اطلاعات - سازمان بازرسی</p>	<p>*تبیین رویکرد اسلامی و سیره اهل- بیت در خصوص پرهیز از تجمل‌گرایی و اسراف در صدا و سیما و رسانه‌ها *حساسیت بیشتر سازمان‌ها و نهادهای ناظر نسبت به رفتار کارگزاران دینی و سیاسی در خصوص ساده‌زیستی و پرهیز آنها از تجمل- گرایی در زندگی شخصی و اجتماعی *نظارت سازمان‌های ناظر بر سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی در زمینه رعایت صرفه‌جویی در اجرای برنامه‌ها</p>	<p>اصلاح فرهنگ مصرف فردی، اجتماعی و سازمانی، ترویج فرهنگ صرفه‌جویی و قناعت و مقابله با اسراف، تبذیر، تجمل‌گرایی در رسانه‌های استان با استناد به ارزش‌های دینی و اسلامی</p>
<p>-استانداری ایلام - سازمان بازرسی</p>	<p>سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی</p>	<p>*معرفی و تشویق سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی دارای بهره‌وری بالا</p>	<p>تدوین قوانین و مقررات تشویقی برای بهینه‌سازی مصرف و پرهیز از مصرف‌گرایی در جامعه</p>

اقدام ملی ۹:

ضابطه‌مند نمودن و رعایت حریم‌ها و حدود شرعی در تعاملات کاری و ارتباطات مجازی (راهبرد کلان ۵،

اقدام ملی ۵)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
تبیین رویکرد اسلامی و سیره ائمه در خصوص حدود شرعی روابط و تعاملات در محل کار	*تهیه، تدوین و انتشار دیدگاه‌های اسلام و سیره اهل‌بیت در خصوص تعاملات بین افراد و حرمت شرعی حریم خصوصی افراد *برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمینه نحوه تعامل و همکاری صحیح کارکنان دستگاه‌های اجرایی با همدیگر *برگزاری کارگاه مهارت ارتباطی برای دانش‌جویان و دانش‌آموزان	-معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه -سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی - آموزش و پرورش	-حوزه‌های علمیه -دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی -پلیس فتا
تبیین دستورالعمل‌های قانونی در خصوص حفظ حریم شخصی و روابط بین افراد در محل کار و ارتباط مجازی	*استفاده از شیوه‌های نوین ارتباطی در انتشار منشور حقوق شهروندی در بستر فضای مجازی *برگزاری دوره آموزشی ضمن خدمت حریم خصوصی از منظر حقوقی برای کارکنان دستگاه‌های اجرایی	معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه	-سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

اقدام ملی ۱۰:

طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های ملی ترویج نمادها و الگوهای رفتاری شادی و شادابی اسلامی و بازمهندسی جشن‌های دینی، عمومی و خانوادگی براساس آموزه‌های اسلامی (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۱۹)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
متناسب‌سازی جشن‌ها، اعیاد و مناسبت‌های مذهبی با نیازهای نسل نو	<p>* استفاده از الگوهای نقش نسل نو در برگزاری جشن‌ها و مناسبت‌های مذهبی</p> <p>* جوان‌گرایی در مدیریت یا مشارکت نسل نو در برگزاری جشن‌ها و مراسم مذهبی و اعطای اختیارات لازم به آنها</p> <p>* تدوین الگوی جدید در برگزاری جشن‌ها با هدف تحول و تغییر در شیوه و سبک اجرای جشن‌ها و اعیاد، متناسب با نیازهای نسل جدید</p>	ورزش و جوانان	<p>- شهرداری‌ها</p> <p>- سازمان تبلیغات</p> <p>- صدا و سیما</p> <p>- ارشاد اسلامی</p>
ارائه خدمات رفاهی ویژه به مردم به مناسبت اعیاد و مناسبت‌های دینی	<p>* عقد قرارداد با مراکز درمانی، بیمارستان‌ها و مطب پزشکان به منظور اخذ تخفیف برای شهروندان و کم کردن هزینه‌های مربوط به امور درمانی برای آنها به مناسبت اعیاد دینی و ملی خصوصاً برای افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی</p> <p>* رایگان شدن یا تخفیف نمایش فیلم در سینماها و سالن‌های نمایش برای شهروندان</p> <p>* عقد قراردادهای مختلف دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها با فروشگاه‌ها و مراکز فروش مختلف و ارائه کارت تخفیف به کارکنان جهت خرید از این مراکز به مناسبت اعیاد دینی و ملی</p> <p>* رایگان نمودن یا کاهش هزینه سالن‌های ورزشی و اماکن تفریحی برای استفاده نوجوانان و جوانان</p> <p>* انعقاد توافق همکاری با شرکت‌های حمل نقل هوایی و زمینی برای اخذ تخفیف در سفرهای شهری و بین شهری به مناسبت اعیاد دینی و ملی</p> <p>* عقد قرارداد با رستوران‌ها و اجرای طرح "یک روز با خانواده در رستوران" برای بازنشستگان به مناسبت اعیاد ملی و مذهبی</p>	<p>- دانشگاه علوم پزشکی</p> <p>- استانداری</p> <p>- ورزش و جوانان</p>	<p>- سازمان بازنشستگی</p> <p>- اتحادیه اصناف</p> <p>- حمل و نقل و پایانه‌ها</p> <p>- شهرداری‌ها</p>
برگزاری جشن‌های مذهبی ویژه کودکان	<p>* ارائه الگوهای جدید برپایی جشن‌های مذهبی در مهدکودک‌ها</p> <p>* برگزاری جشن عبادت (تتلیف) در مدارس و مساجد به شیوه‌ای جذاب</p>	آموزش و پرورش	<p>- بهزیستی</p> <p>- کانون پرورش فکری</p> <p>- سازمان تبلیغات</p>

اقدام ملی ۱۱:

تهیه طرح جامع تولید و اجرای انواع برنامه های آموزشی، پژوهشی، اطلاع رسانی، نمایشی، تبلیغی و غیره در رسانه های جمعی به ویژه صدا و سیما و شبکه های استانی آن با هدف گفتمان سازی و ترویج فواید فرزندآوری و تبیین آثار منفی کاهش نرخ باروری با رعایت شرایط و مقتضیات راهبردی (راهبرد کلان ۴، اقدام ملی ۱)

اقدامات استانی	برنامه ها و فعالیت های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه های همکار
تبیین رویکرد اسلامی در زمینه فرزند و فرزندآوری از طریق رسانه ها و شبکه های اجتماعی مجازی	*تهیه، تدوین و انتشار کتابچه، مقاله، بروشور، تراکت، کاتالوگ و ... با مضمون رویکرد اسلامی به فرزندآوری *استفاده از زبان هنر و انیمیشن، موشن گرافی، فیلم کوتاه، کلیپ و ... در زمینه رویکرد اسلام به مساله فرزندآوری	صدا و سیما سازمان تبلیغات	-حوزه های علمیه -ارشاد اسلامی -سازمان تبلیغات -دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی
تبیین و عملیاتی نمودن دقیق "قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت"	*نظارت بر حسن اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت *انتشار محتوای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت با رویکردهای رسانه ای جذاب برای افراد مختلف جامعه در صدا و سیما، رسانه ها و شبکه های اجتماعی مجازی	دفتر امور اجتماعی استانداری	-صدا و سیما -ارشاد اسلامی -سازمان بازرسی -معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه
الگوسازی از زنان و مردان موفق در نقش مادری، پدري و همسری	*معرفی پدران و مادران موفق در صدا و سیما *تشویق و شناساندن والدین موفق به مردم در جشن ها، مراسم و رسانه های مختلف	صدا و سیما	-ارشاد اسلامی
آگاهی بخشی در زمینه آثار منفی کاهش نرخ باروری برای کشور	*اطلاع رسانی و آگاهی بخشی عمومی از طریق صداوسیما و رسانه ها در زمینه خطرات کاهش نرخ باروری برای کشور *دعوت از صاحب نظران و صاحبان فکر و اندیشه برای تبیین مساله آسیب های ناشی از کاهش فرزندآوری در قالب سخنرانی، تشکیل میزگرد و جلسات پرسش و پاسخ در دانشگاه ها و نهادها و انجمن های جوانان	صدا و سیما دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی	-ورزش و جوانان -ارشاد اسلامی -نهادهای غیردولتی

اقدام ملی ۱:

تقویت فرهنگ خوداتکایی و تولیدمحوری روستاها و اصلاح نگرش جامعه به روستا و زندگی روستایی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۲)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیتهای دستگاہی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
توسعه، رونق و اشتغالزایی شاعلین، فعالان و تولیدکنندگان صنایع دستی در جوامع روستایی	*اهتمام ویژه به عملیاتی نمودن "برنامه توسعه اقتصادی و اشتغالزایی روستایی"	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	-استانداری ایلام -میراث فرهنگی و گردشگری
آموزش و توانمندسازی جوامع روستایی با رشته‌های مختلف صنایع دستی	*برگزاری کارگاه‌های آموزشی در روستاها با هدف تولید و توزیع صنایع دستی در روستا *تهیه، تدوین و انتشار بسته آموزشی آشنایی با رشته‌های مختلف صنایع دستی و مزایای آنها *در نظر گرفتن موارد تشویقی برای صادرکنندگان صنایع دستی در روستاها	میراث فرهنگی و گردشگری	-استانداری ایلام -تعاون، کار و رفاه اجتماعی
جلب سرمایه‌گذاری و تقویت زیرساخت‌های گردشگری	*تدوین برنامه عملیاتی شیوه‌های جذب گردشگر داخلی و خارجی و اجرایی نمودن آن *حضور صنعتگران استان در نمایشگاه‌های سراسری منطقه‌ای و استانی با هدف فروش محصولات *برندسازی از صنایع دستی و سوغاتی‌های استان	میراث فرهنگی و گردشگری	-استانداری ایلام -صنعت، معدن و تجارت

اقدام ملی ۲:

برنامه‌ریزی برای آموزش عمومی، گسترش و ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم در فعالیتهای اقتصادی به عنوان یک الگوی ارزشی مبتنی بر اسلام (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۴)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیتهای دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
گسترش فرهنگ تعاون در جامع	<ul style="list-style-type: none"> * برگزاری نمایشگاه دستاوردهای تعاونی‌های استان در سطوح ملی، استانی و شهرستانی * تولید و انتشار محتوای رسانه‌ای اثرگذار در خصوص تعاون و همکاری در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی در راستای توانمندسازی اعضای تعاونی‌ها * برگزاری همایش استانی "ارتقای فرهنگ کار و تعاون" * انتخاب واحدهای تعاونی برتر و معرفی آنها در رسانه‌های جمعی * تشکیل "اتاق علم و تعاون" در دانشگاه ایلام * در اولویت قرار دادن واحدهای تعاونی برای اعطای تسهیلات 	تعاون، کار و رفاه اجتماعی	<ul style="list-style-type: none"> - اتاق تعاون - فنی و حرفه‌ای - آموزش و پرورش - صدا و سیما - ارشاد اسلامی - دانشگاه ایلام - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی - بانک‌های عامل در پرداخت تسهیلات - میراث فرهنگی و گردشگری
ارتقای سطح دانش اقتصادی افراد جامعه	<ul style="list-style-type: none"> * تهیه، تدوین و انتشار کتابچه، کاتالوگ، بروشور و پیام‌های کوتاه در رسانه‌ها در راستای افزایش دانش اقتصادی افراد جامعه * تدوین و پخش برنامه‌های آموزنده در صدا و سیما استانی، رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی در زمینه ارتقای دانش اقتصادی مردم 	صدا و سیما - اقتصاد و دارایی	ارشاد اسلامی
ایجاد انگیزه در بین افراد جامعه جهت گرایش به فعالیتهای اقتصادی	<ul style="list-style-type: none"> * تهیه بسته تشویقی برای مشارکت مردم در فعالیتهای اقتصادی * واگذاری فعالیتهای اقتصادی به تعاونی‌ها و نهادهای غیردولتی * مصونیت داشتن کنشگران مطالبه‌گر برای نظارت بر فعالیتهای اقتصادی * فراهم نمودن زمینه محلات با محوریت مساجد و دیگر نهادهای غیردولتی برای مشارکت در فعالیتهای اقتصادی * تهیه، تدوین و انتشار کتابچه شیوه‌های مشارکت شهروندان در فعالیتهای اقتصادی 	استانداری ایلام - اقتصاد و دارایی	<ul style="list-style-type: none"> - تعاون، کار و رفاه اجتماعی - سازمان تبلیغات

اقدام ملی ۳:

برنامه‌ریزی برای تشویق مصرف بهینه، تولید ملی و ایجاد و گسترش بازارهای محلی در استان‌ها (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۶)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
کارآمد نمودن نظام توزیع و خدمات	<ul style="list-style-type: none"> * کاستن از تعداد کانال‌های واسطه‌گری مالی * کمک به توسعه کمی و کیفی فروشگاه‌های زنجیره‌ای و بزرگ * کمک به تشکیل نهادهای غیردولتی حامی مصرف‌کنندگان * تبلیغ و ترویج فرهنگ مطلوب مشتری‌مداری و قانون‌گرایی و اصلاح الگوی مصرف از طریق صدا و سیما و رسانه‌ها و معرفی واحدهای صنفی نمونه به مردم 	صنعت، معدن و تجارت	<ul style="list-style-type: none"> - صدا و سیما - ارشاد اسلامی - اتحادیه اصناف
بهبود فضای کسب و کار در استان	<ul style="list-style-type: none"> * شفاف سازی و حمایت قانونی و فرهنگی به منظور بهبود فضای کسب و کار * راه‌اندازی وبسایت بهبود فضای کسب و کار و معرفی آن به مردم * برگزاری همایش "بهبود فضای کسب و کار" در استان * تهیه، تدوین و انتشار عمومی طرح‌ها و پروژه‌های اولویت‌دار صنعتی، معدنی و تجاری استان * ارزیابی و پایش مصوبات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان 	تعاون، کار و رفاه اجتماعی	<ul style="list-style-type: none"> - استانداری ایلام - صنعت، معدن و تجارت - شرکت شهرک‌های صنعتی -
گسترش سرمایه‌گذاری و حمایت از تولید ملی	<ul style="list-style-type: none"> * تهیه و تدوین نقشه راه سرمایه‌گذاری استان به منظور شناسایی تنگناهای موجود در فرایند سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌گذاران * انجام طرح مطالعاتی بررسی و ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی استان در زمینه سرمایه‌گذاری و رفع موانع تولید و اشتغال * شناسایی، اولویت‌بندی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان در حوزه‌های مختلف و انتشار عمومی آن در قالب‌های مختلفی تبلیغی 	استانداری ایلام	<ul style="list-style-type: none"> - اقتصاد و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی - صنعت، معدن و تجارت

اقدام ملی ۴:

شفاف‌سازی اراده حاکمیتی برای مجازات متجاوزان به بیت‌المال و جدیت برخورد با مفسدان اقتصادی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۱۵)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
سیستمی و مکانیزه کردن فعالیت‌های دستگاه‌های دولتی در استان	*ارتقای سطح بهره‌وری در سازمان‌ها و معرفی واحدهای برتر در حوزه بهره‌وری *الزام دستگاه‌های اجرایی به نصب فناوری-های نوین ارسال، ثبت و پاسخ‌گویی الکترونیکی به درخواست‌های شهروندان و انجام	استانداری ایلام	-سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
استفاده از ظرفیت رسانه-ها و شبکه‌های مجازی برای نظارت بر عملکرد نهادها و دستگاه‌های مختلف و حمایت از آنها	*حمایت و تشویق رسانه‌ها برای نظارت بر عملکرد نهادها و دستگاه‌های مختلف *برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای رسانه‌ها در راستای چگونگی نظارت بر عملکرد سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی * برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای مدیران دستگاه‌های اجرایی در خصوص چگونگی پاسخگویی به نظارت رسانه‌ها	سازمان بازرسی	-سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی -ارشاد اسلامی
برخورد قاطع دستگاه‌های نظارتی و قضایی استان با مرتکبان فساد اداری و مجازات مجرمین و اطلاع‌رسانی به مردم	*برخورد قاطعانه و سریع دستگاه قضایی با مرتکبان فساد اداری و اعلام نتایج آن به مردم به صورت شفاف	دادگستری	-سازمان بازرسی -اداره کل اطلاعات
آموزش مداوم مدیران و کارمندان در راستای انجام وظایف و تکالیف اداری	*برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی در راستای عمل به تکالیف سازمانی *تهیه، تدوین و انتشار تکالیف هرکدام از نقش‌های سازمانی در دستگاه‌های اجرایی	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	استانداری ایلام
کنترل پنهانی، حسابرسی آشکار و نظارت فراگیر و حساب شده بر فعالیت نهادها و دستگاه‌ها توسط دستگاه‌های ناظر	*نظارت مداوم، پنهانی و حسابرسی آشکار دستگاه‌های ناظر بر عملکرد نهادها و دستگاه‌های اجرایی	سازمان بازرسی	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

اقدام ملی ۱:

ترویج و معرفی صحیح امر به معروف و نهی از منکر و تقویت زمینه‌ها و سازوکارهای عمومیت‌بخشی آن در عرصه‌های مختلف با بهره‌گیری از ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی، هنر و ادبیات توسط دستگاه‌های ذیربط (راهبرد کلان ۱، اقدام ملی ۱۰)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
ترویج و همگانی نمودن فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر	*تهیه، تدوین و انتشار رویکرد دینی و اسلامی در خصوص امر به معروف و نهی از منکر *استفاده از ظرفیت صدا و سیما و رسانه‌ها برای ترویج امر به معروف و نهی از منکر *آموزش به رسانه‌ها و مردم در خصوص شیوه‌های امر به معروف مدیران و مسئولان	ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر	-دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی - حوزه‌های علمیه - صدا و سیما - ارشاد اسلامی - سازمان تبلیغات اسلامی - هیئت‌های مذهبی
شناساندن مصادیق درست امر به معروف و نهی از منکر	*معرفی روش‌های درست امر به معروف و نهی از منکر به افراد مختلف جامعه از طریق رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی	ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر	- صدا و سیما - ارشاد اسلامی - سازمان تبلیغات اسلامی - هیئت‌های مذهبی
شناسایی ظرفیت‌های موجود دستگاه‌ها	*برگزاری کارگاه‌های آموزشی در دستگاه‌های اجرایی در خصوص امر به معروف و نهی از منکر مدیران *فعال نمودن واحدهای امر به معروف و نهی از منکر در دستگاه‌های اجرایی به منظور انجام درست فعالیت‌های اداری	ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر	-دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی - حوزه‌های علمیه - سازمان تبلیغات اسلامی

اقدام ملی ۲:

طراحی و اجرای برنامه بلندمدت ارتقای آگاهی، آموزش و درونی‌سازی تعهد و احترام به قانون در بین مسئولان و مردم و بهره‌گیری از نمادهای مختلف ملی و محلی و الگوهای رفتاری قانون‌گرایانه گروه‌های مرجع در ترویج قانون‌گرایی (راهبرد کلان ۶، اقدام ملی ۱)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
توجه به شاخصه‌های اقتصادی همچون کاهش بیکاری و تورم و افزایش اشتغال	*افزایش اشتغالزایی واقعی در استان و کاهش واقعی نرخ بیکاری	استانداری ایلام	تمامی واحدها و دستگاه‌های اجرایی اقتصادی استان
آشنا نمودن دانش‌آموزان و نسل نو با قانون و نقش آن در زندگی اجتماعی و فرهنگی	*تبیین رویکرد درست دینی در زمینه احساس مسئولیت اجتماعی برای دانش‌آموزان *برگزاری جلسات پرسش و پاسخ در خصوص احساس مسئولیت اجتماعی و نقش آن در زندگی فردی و اجتماعی	آموزش و پرورش	سازمان تبلیغات
کاستن از ابهامات قوانین و مقررات	*کاستن از بروکراسی منفی در دستگاه‌های اجرایی *برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی در جهت روشن شدن قوانین و مقررات و کاستن از ابهامات آنها *تبیین و تشریح شفاف قوانین، مقررات و بخشنامه‌ها برای ذینفعان از طریق رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	-استانداری ایلام -سازمان بازرسی -ارشاد اسلامی
مجازات به موقع متعرضان به قانون و مقررات از سوی نهادهای قانونی و مسئول، بخصوص متخلفان صاحب نفوذ	*برخورد قانونی و اداری با کارکنان قانون‌گریز و متخلف *رسیدگی فوری به قانون‌شکنی و تخلفات مدیران و کارکنان صاحب نفوذ در نهادهای سازمان‌ها	دستگاه قضایی	-سازمان بازرسی -اداره کل اطلاعات

اقدام ملی ۳:

احیا، تبیین و گسترش امر به معروف و نهی از منکر، فرهنگ نقادی و انتقادپذیری در مناسبات مردم، سازمان‌ها، احزاب سیاسی، کارگزاران و رسانه‌ها (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۲)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
توجه به فرهنگ نقد و لزوم پاسخگویی به انتقاد در نهادها و سازمان‌ها	<ul style="list-style-type: none"> *برگزاری جلسات واقعی پرسش و پاسخ مدیران سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی با اصحاب رسانه *برگزاری کرسی‌های نقد در نهادها و سازمان‌ها با حضور کارکنان *تشویق و معرفی دستگاه‌ها و سازمان‌های پیشرو در زمینه برگزاری جلسات نقد و پذیرنده انتقاد *پاسخگویی به موقع، دقیق و درست دستگاه‌ها و سازمان‌ها به انتقادات رسانه‌ها 	سازمان‌ها و دستگاه-های اجرایی استان	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
تبیین دیدگاه‌های ائمه (ع) و پیشوایان دینی در خصوص اهمیت وجود نقد و نقدپذیری برای مسئولان و افراد مختلف جامعه	<ul style="list-style-type: none"> *تبیین دیدگاه و رویکرد ائمه در خصوص فرهنگ نقد و نقدپذیری از طریق صدا و سیما و رسانه‌های جمعی 	صدا و سیما	حوزه‌های علمیه
آموزش مهارت نقد، انتقاد و تفکر انتقادی در جامعه به اقشار مختلف جامعه به ویژه دانش‌آموزان، طلاب و دانشجویان، اصحاب رسانه و ...	<ul style="list-style-type: none"> *برگزاری کارگاه آموزشی مهارت نقد و تفکر انتقادی برای دانش‌آموزان و دانشجویان *برگزاری کارگاه آموزشی مهارت نقد و انتقاد برای اصحاب رسانه 	<ul style="list-style-type: none"> -آموزش و پرورش - دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی -ارشاد اسلامی 	صدا و سیما

اقدام ملی ۴:

برنامه‌ریزی برای نهادینه‌سازی روحیه تعاون، مشارکت و مسئولیت‌پذیری در نظام‌های مختلف جامعه (راهبرد کلان ۱۲، اقدام ملی ۱)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
تقویت ارزش‌های دینی جامعه در خصوص اهمیت کار جمعی	*تبیین رویکرد دینی و اسلامی در خصوص کار تیمی و جمعی	حوزه‌های علمیه	تعاون، کار و رفاه اجتماعی
آموزش روح همبستگی، تعاون و همکاری از طریق رسانه‌ها	*تولید و انتشار محتوای رسانه‌ای اثرگذار در خصوص تعاون و همکاری در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی *مشارکت در تولید و پخش برنامه در خصوص مزایای کار تیمی برای صدا و سیما استان	تعاون، کار و رفاه اجتماعی	- صدا و سیما - ارشاد اسلامی - اتاق تعاون
تقویت مسئولیت اجتماعی حقوقی و شهروندی در بین مدیران، کارکنان سازمان-ها و اعضای جامعه	*تهیه، تدوین و انتشار بسته‌های آموزشی حقوق شهروندی در بین شهروندان *برگزاری دوره آموزشی برای مدیران و کارکنان در زمینه مسئولیت اجتماعی	معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

اقدام ملی ۱:

آموزش، تربیت و افزایش کمی و کیفی مستمر منابع انسانی مستعد و متعهد متناسب با نیازهای رسانه‌ای، تبلیغی و ارتباطی انقلاب اسلامی در حوزه ملی و فراملی و به کارگیری آنها برای تقویت جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۳)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
کادرسازی و تربیت نیروهای هنری و رسانه‌ای با هدف دفاع رسانه‌ای از انقلاب اسلامی در رسانه‌های خارجی	*برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در جهت تربیت نیروی متعهد فرهنگی و هنری *برپایی اردو ویژه هنرمندان در جهت کادرسازی نیروهای متعهد	فرهنگ و ارشاد اسلامی	-حوزه هنری -انجمن‌ها و موسسات فرهنگی و هنری - سازمان بسیج هنرمندان
حمایت از تشکیل نهادهای مدنی برای آموزش و تربیت نقش‌های رسانه‌ای متعهد	*پشتیبانی و ترغیب نیروهای متعهد رسانه‌ای به ایجاد نهادها و انجمن‌های غیردولتی	فرهنگ و ارشاد اسلامی	استاندارای ایلام
تشکیل بانک اطلاعات نیروی انسانی مستعد و متعهد و استفاده از آنها در نقش‌های متعدد رسانه‌ای	*ایجاد بانک اطلاعاتی فعالان مستعد و متعهد رسانه‌ای *تهیه و تأمین منابع اطلاعاتی، کاربردی و مرجع در خصوص رسانه‌ها و شبکه‌های مختلف اجتماعی	فرهنگ و ارشاد اسلامی	-حوزه هنری -انجمن‌ها و موسسات فرهنگی و هنری - سازمان بسیج هنرمندان

اقدام ملی ۲:

حمایت از تبیین و تولید نظام‌مند و اثرگذار محتوای رسانه‌ای مبتنی بر آموزه‌های اسلامی، انقلابی و ارزش‌های اخلاقی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۸)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
حمایت و تشویق تولید محتوای رسانه‌ای اثرگذار، مبتنی بر ارزش‌های اسلامی، انقلابی و اخلاقی	*تهیه بسته‌های تشویقی در جهت حمایت از محتواهای اثرگذار رسانه‌ای مبتنی بر ارزش‌های اسلامی *معرفی و حمایت از آثار فاخر رسانه‌ای و اثرگذار	فرهنگ و ارشاد اسلامی	-خانه مطبوعات - سازمان بسیج رسانه
آموزش تولید محتوای رسانه‌ای اثرگذار بر پایه ارزش‌های اسلامی و انقلابی	*برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در زمینه آموزش چگونگی تهیه و انتشار محتوای اثرگذار مبتنی از ارزش‌های اسلامی	فرهنگ و ارشاد اسلامی	-خانه مطبوعات - سازمان بسیج رسانه

اقدام ملی ۳:

آموزش عمومی برای ارتقای بصیرت و سواد رسانه‌ای آحاد جامعه معطوف به ارزش‌ها و دانش بومی و اسلامی (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۱۰)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
افزایش کمی و کیفی نیروی انسانی تربیت شده در استان	*تربیت علاقمندان رسانه‌ای از میان نوجوانان و جوانان	فرهنگ و ارشاد اسلامی	-آموزش و پرورش - کانون پرورش فکری -خانه مطبوعات - سازمان بسیج رسانه
ارتقای سواد رسانه‌ای فعالان حوزه رسانه و فضای مجازی، کارکنان دستگاه‌های اجرایی، دانش‌آموزان و والدین آنان	*تهیه، تدوین و انتشار بسته‌های آموزشی گفتمان‌سازی سواد رسانه‌ای *برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی ضمن خدمت سواد رسانه‌ای و شبکه‌های مجازی برای کارکنان دستگاه‌های آموزشی *تربیت کادر مجرب در مدارس برای تدریس و آموزش کتاب سواد رسانه‌ای *آموزش عمومی سواد رسانه‌ای و مجازی از طریق صدا و سیما و شبکه‌های اجتماعی مجازی با استفاده از ابزار هنر *آموزش راهبردی اعضای کانون‌های فرهنگی مساجد در راستای افزایش سواد رسانه‌ای *تشکیل کارگروه "رسانه و فضای مجازی" ذیل شورای اطلاع‌رسانی دولت با حضور فعالان شبکه‌های اجتماعی مجازی، مدیران دستگاه‌های اجرایی و صاحب‌نظران رسانه‌ای *تولید و پخش برنامه‌های جذاب رادیویی و تلویزیونی با هدف ارتقای سواد رسانه‌ای در جامعه	- فرهنگ و ارشاد اسلامی - صدا و سیما - آموزش و پرورش - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	-دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان - استانداری ایلام -خانه مطبوعات - سازمان بسیج رسانه -ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی-هنری مساجد استان
آموزش و آگاهی بخشی به جوانان و نوجوان برای استفاده مناسب از فضای مجازی	*برگزاری دوره‌های آموزشی به شیوه‌ای جذاب برای نوجوانان و جوانان در خصوص شیوه‌های درست استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی *استفاده از الگوهای نقش نوجوانان برای آموزش بهره‌مندی از شبکه‌های اجتماعی مجازی *تولید محتوا، ساخت موشن‌گرافیک، انیمیشن، کلیپ، فیلم کوتاه و ... برای کودکان و نوجوانان	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	-آموزش و پرورش - فرهنگ و ارشاد اسلامی -حوزه هنری

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
<p>اتخاذ روش‌های نوین مطالعه مفید، استفاده از نقطه نظرات فعالان فرهنگی به منظور بهره‌مندی از ایده‌ها و روش‌های نوین</p>	<p>* تشکیل میزگردهای علمی برای استفاده از نظرات و دیدگاه‌های صاحب‌نظران داخل و خارج از استان در خصوص سیاستگذاری و برنامه‌ریزی صحیح برای بهره‌برداری درست از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی</p> <p>* تهیه و تدوین طرح توجیهی تصویب رشته‌های دانشگاهی مرتبط با ارتباطات و رسانه‌ها در دانشگاه‌های ایلام</p> <p>* حمایت از طرح‌ها، پروژه‌ها و پایان‌نامه‌های تحصیلی در زمینه سواد رسانه‌ای و فضای مجازی</p>	دانشگاه ایلام	سایر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان

اقدام ملی ۴:

برنامه‌ریزی برای حمایت، گسترش و سازماندهی شبکه‌های اجتماعی به ویژه شبکه‌های مجازی متعهد (راهبرد کلان ۱۳، اقدام ملی ۲۰) و برنامه‌ریزی برای حمایت، گسترش و سامان‌دهی شبکه‌های مجازی متعهد (راهبرد کلان ۱۰، اقدام ملی ۱۹)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
<p>ایجاد و توسعه شبکه‌های اجتماعی مجازی با برخورداری از تنوع موضوعی - رشته‌ای و پاسخ عالمانه به سوالات و شبهات توسط افراد صاحب نظر و متعهد به آرمان‌های انقلاب اسلامی</p>	<p>* تشویق صاحب‌نظران رشته‌های مختلف و حمایت از آنها در جهت حضور فعال در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی</p> <p>* پاسخ درست و عالمانه به سوالات و شبهات با استفاده از نظرات صاحب‌نظران متعهد به آرمان‌ها انقلاب اسلامی</p> <p>* حضور فعال سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی و راه‌اندازی سامانه الکترونیکی ارسال و پاسخ به درخواست‌های غیرحضوری مردم</p> <p>* آموزش، حمایت و هدایت علاقمندان به فعالیت‌های رسانه‌ای و شهروند خبرنگاری با هدف بسط و گسترش فعالیت‌های رسانه‌ای و افزایش سواد رسانه‌ای</p>	فرهنگ و ارشاد اسلامی	<p>-دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان</p> <p>- صدا و سیما</p> <p>-سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی</p> <p>- خانه مطبوعات</p> <p>- سازمان بسیج رسانه</p>

اقدام ملی ۵:

برنامه‌ریزی برای بهره‌گیری از فرصت‌ها و صیانت از آسیب‌ها و تهدیدهای ناشی از فضای مجازی (راهبرد

کلان ۱۰، اقدام ملی ۲۳)

اقدامات استانی	برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاهی	دستگاه مجری	دستگاه‌های همکار
تبیین و تشریح مزایا و معایب رسانه‌های مجازی با استفاده از زبان هنر	<p>*استفاده از زبان هنر برای بیان نقاط قوت و ضعف رسانه‌ها و ایجاد حساسیت در زمینه پذیرش یا عدم پذیرش محتواهای انتشار یافته</p> <p>*تولید برنامه‌های اثرگذار چند رسانه‌ای در قالب انیمیشن، موشن‌گرافی، فیلم کوتاه و... و توزیع در بستر فضای مجازی</p>	فرهنگ و ارشاد اسلامی	<p>-حوزه هنری</p> <p>-سازمان بسیج هنرمندان</p> <p>-انجمن‌ها و موسسات فرهنگی و هنری</p> <p>غیردولتی</p>

فصل هفتم

الزامات اجرایی و نظارت

مطابق آیین‌نامه، در تدوین و اجرای برش‌های استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور، موارد زیر مبنای عمل است:

اجرا:

۱- شورای برنامه‌ریزی، الزامات قانونی مورد نیاز برای اجرای برش استانی را از طریق مراجع ذیربط (کمیته-تلفیق و ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور، شورای عالی، سازمان برنامه‌و بودجه کشور) پیگیری و تأمین کند.

۲- مسئولیت اجرای برش استانی نقشه بر عهده دستگاه‌های اجرایی ذیربط با استفاده حداکثری از ظرفیت گروه‌های فعال مردمی است.

۳- شورای برنامه‌ریزی برش استانی نقشه را برای اجرا و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان به دستگاه‌های اجرایی ذیربط ابلاغ می‌کند.

تبصره: دستگاه‌های اجرایی ذیربط موظفند براساس اقدامات استانی و فهرست برنامه و فعالیت‌ها، نسبت به مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اقدام کنند.

نظارت و ارزیابی:

الف- نظارت بر روند تدوین و اجرای برش‌های استانی نقشه و ارزیابی نتایج آثار آنها بر عهده شورای فرهنگ است. این شورا موظف است گزارش‌های مربوطه را تهیه و برای نظارت عالی به شورای فرهنگ عمومی و گزارش نهایی توسط شورای فرهنگ عمومی به دبیرخانه ارسال شود.

تبصره: شاخص‌های تحقق اهداف برش‌های استانی توسط دبیرخانه با همکاری شورای فرهنگ عمومی طراحی می‌شود.

ب- کارگروه موظف است گزارش عملکرد اجرای برش استانی نقشه را بر اساس شاخص‌های مذکور، به صورت فصلی و سالانه، تهیه و به شورای فرهنگ و دبیرخانه ارسال کند.

پ - دبیرخانه موظف است گزارش عملکرد سالانه مجموعه استان‌ها را به کمیته تلفیق و ستاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور ارائه دهد.

ت- ستاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور موظف است بر اساس نتایج حاصل از گزارش‌ها و ارزیابی‌ها، تصمیمات لازم در مورد اصلاحات و تغییرات مورد نیاز را اتخاذ و نتیجه را به شورای عالی گزارش کند.

هماهنگی بین برش‌های استانی نقشه

الف- مسئولیت ایجاد هماهنگی بین برش‌های استانی نقشه بر عهده شورای فرهنگ عمومی است. این شورا موظف است گزارش‌های مربوط را تهیه و به دبیرخانه ارسال کند.

ب- شورای فرهنگ موظف است بر اساس دستورالعمل دبیرخانه، به طور مستمر اطلاعات مربوط به دستور جلسات و تصمیمات مربوط به فرایندهای تدوین و اجرای برش استانی نقشه را منتشر کند.

افق زمانی

افق زمانی برش استانی نقشه متناسب با قوانین برنامه‌های پنج‌ساله توسعه و بودجه سالانه کشور است.

برش استانی نقشه، امتداد نقشه مهندسی
فرهنگی کشور و اسناد مصوب آن در استان
است که در چارچوب بیانیه گام دوم انقلاب
اسلامی، سند چشم انداز، اسناد و سیاست‌های
فرادستی و برنامه آمایش استان قرار دارد و
تمام یا بخشی از برنامه عملیاتی بخش فرهنگ
برنامه‌های توسعه است.